

Boris Pahor,
darilo mladih
ob njegovih
današnjih
96 letih

10

Poletje je za Tržaško knjigarno
čas, ko je na sporedu največ dela

SREDA, 26. AVGUSTA 2009

št. 201 (19.600) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v uasi Zatří nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVIN

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

Špedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Primorski

dnevnik

*Ohcet:
domiselna,
vesela,
naša*

BREDA PAHOR

Ni kaj, ob vsaki izvedbi moramo ponoviti, da je bila zamisel o Kraški ohceti več kot posrečena. Zdržiti prvine ljudske tradicije z zakonitostmi množičnega praznovanja ni lahka naloga, nesprotno, lahko bi celo rekli, da gre za združevanja nezdružljivega. Če upoštevamo še dejstvo, da ne gre za uprizoritev večdnevnega poročnega običaja, temveč za pravnoveljavno sklenjeno cerkveno poroko, je celotna zadeva po eni strani še bolj zapletena, po drugi pa vsebinsko tehtnejša. Za neposredno prizadete, za organizatorje in celotno skupnost. Zato trditve, da je Kraška ohcet v desetletjih postal ena najodmevnnejših oblik promocije Slovencev v Italiji, ni neosnovana. Seveda skriva v sebi zanko pospoljevanja oz. kar enačenja kulture Slovencev v FJK s tradicijo Krasa, katere odraz je prav priljubljena ohcet. Zamenjati del z celoto je npr. igrica, ki se že leta poslužujejo italijanski tržaški krogi, za katere naj bi Slovenci na Tržaškem živel le na kraških obronkih in se stavljali folklorno zanimivo skupnost. Boriti se proti takemu pojmovanju s prireditvijo, ki ima tudi folklorne razsežnosti, je drzen izziv s sladkim priokusom. Sladkim zato, ker je bil doslej uspešno izbojevan. Poroka, po ljudskih ali bolj novodobnih običajih, pa je predvsem praznik. Nanj se - kot priča naše izčrpno poročanje - širokoma naokoli mrzlično pripravljava. Uradno se bo slavje začelo danes v Kraški hiši, praznični dnevi pa se bodo nato bliskovito odvrteli do nedelje, ko bo tudi Kraška ohcet 2009 že poglavje naše skupne zgodovine.

TRST, GORICA - Na višjih srednjih šolah

Preverjanje znanja dijakov z učnimi dolgov

TRST, GORICA - Pred začetkom novega šolskega leta bo morači 142 dijakov slovenskih višjih srednjih šol iz Trsta in Gorice, ki jim je bilo junija ob koncu pouka zaradi nekaterih negativnih ocen ocejanje preloženo, v okviru preverjanj dokazati, da so nadoknadiili učne zaostanke. Dijakov z učnim dolgom je na tržaških šolah sto, na goriških šolah pa 42. Na Tržaškem so se preverjanja že začela v ponedeljek na Poklicnem zavodu Jožeta Stefana, medtem ko bodo na ostalih šolah stekla v prihodnjih dneh. Medtem pa se morajo više

Na 6. in 12. strani

GORICA - Avtosaloni čez mejo vse bolj privlačni

Nekoč po bencin in meso, danes po nove avtomobile

GORICA - V preteklosti so se Gorčani odpravljali čez mejo predvsem po kruh, mleku, mesu in bencin, sedaj pa je vse več takšnih, ki se odločijo za nakup avtomobilov v Sloveniji. Razlog za obisk slovenskih avtosalonov je preprost: pri nakupu avtomobilov nekaterih znamk je v Sloveniji mogoče prihraniti tudi preko tisoč evrov, kar ni zanemarljiva vsota. K temu gre dodatki, da je vstop Slovenije v Evropsko unijo prinesel poenostavitev postopka. Na goriški civilni motorizaciji so potrdili, da vsak teden registrira vsaj en avtomobil, ki je bil kupljen čez mejo, v zadnjih šestih mesecih pa je število avtomobilov iz Slovenije naraslo.

Na 13. strani

9 771124 666007

AFGANISTAN - Razglasitev delnih rezultatov volitev zasenčilo krvavo nasilje

Karzaj in Abdullah za zdaj skoraj povsem poravnana

Sedanji predsednik dobil 40, njegov izvivalec pa 38 odstkov glasov

KRAŠKA OHCET 2009 - Danes uradno odprtje

Izročili ženinovo nošo

Darilo krovnih organizacij SKGZ in SSO - Sešila sta jo Emil Gregori in Vera Milič

TRST - Včerajšnja izročitev ženinove poročne noše je uvedla teden Kraške ohceti, ki ga bo v nedeljo kronal poročni obred na Tabru. Ženin Ivan bo

pred oltar stopil v črni kraški noši z rumenimi elementi, nevestina obleka pa ostaja seveda ovita v skrivnost.

Danes bo v Repnu uradno odpr-

tje letošnje izvedbe, kateremu bo sledil koncert, ki ga pevska zborna iz Repna in Zgonika posvečata Ivani in Deanu.

Na 7. strani

KABUL - Dosedanji afganistanski predsednik Hamid Karzaj in njegov glavni tekmeč, nekdajni zunanjki minister Abdullah, sta na četrtkovih predsedniških volitvah prejela vsak po približno 40 odstotkov glasov volivcev, so po kazali prvi delni izidi po preštetju desetih odstotkov glasov, ki jih je včeraj objavila afganistska volilna komisija. Po prvih preštetih glasovih naj bi Karzaj prejel 40,6 odstotka glasov, medtem ko je Abdullah svojo podporo namenil 38,7 odstotka volivcev.

Razglasitev delnih rezultatov volitev pa je zasenčilo nasilje, saj je v eksplozijah v Kandaharu umrlo vsaj 36 ljudi.

Na 11. strani

Gostje iz raznih delov
Italije spoznavali
Nadiške doline

Na 3. strani

Faymann: S pogovori
do rešitve problema
dvojezičnih tabel

Na 3. strani

Ruski zaključek
Festivala Ljubljana

Na 10. strani

Žaveljski uplinjevalnik
in solkanska Livarna
netita polemiko

Na 12. strani

KOROŠKA - Vsakoletno srečanje veteranov druge svetovne vojne na Vrhu

Avstrijska vojska ne bo več sodelovala na spornem srečanju

Shod je ideološko preveč povezan z nacistično ideologijo - Letos ne bo niti koroškega glavarja

DUNAJ - Avstrijska vojska ne bo več sodelovala na spornem srečanju veteranov druge svetovne vojne na gori Vrh, po nemško Ulrichsberg, pri Celovcu na avstrijskem Koroškem, je v nedeljo sporočil avstrijski obrambni minister Norbert Darabos, svojo odločitev pa utemeljil z besedami, da se "dogodek ne distancira dovolj od nacionalsocialistične ideologije".

Kot "kapljlo č rob" je Darabos označil medijska poročila, da naj bi eden od organizatorjev srečanja iz Ulrichsberggemeinschaft oz. Skupnosti gore Vrh, Wolf Dieter Ressenig, na spletu prodajal nacistične spominke. Že pred tem pa je glede srečanja, ki je letos predvideno za 20. september, imel "slab občutek v želodcu", po roča avstrijska tiskovna agencija APA.

Srečanje veteranov 2. svetovne vojne na Vrhu pri Celovcu prirejajo od leta 1959. Zaradi redne prisotnosti in sodelovanja nemških nacionalnih in nacističnih krogov je srečanje vseskozi sprožalo ostro polemiko, in sicer prav zaradi njegovega uradnega značaja. Za logistiko je tako skrbela vojska, na srečanju pa so spregovorile pomembne politične osebnosti.

Med drugim je leta 1995 ob robu srečanja na prireditvi v Kriji Vrbi spregovoril tudi tedanjki predsednik avstrijskih svobodnjakov (FPÖ) in kasnejši koroški deželnji glavar Jörg Haider, ki je bil vše pripadnike nacističnih enot označil za "poštene državljanje, ki so znali ostati zvesti svojim prepričanjem". Haiderjev naslednik na čelu koroške deželne vlade Gerhard Dörfler, ki pripada Zavezništvu za prihodnost Avstrije (BZÖ), pa je v ponedeljek sporočil, da na srečanju zaradi njegove "konotacije" ne bo sodeloval.

Avstrijska vojska ne bo več sodelovala na srečanju vojnih veteranov iz druge svetovne vojen na Vruhu, ker je to srečanje preveč povezano z nacistično ideologijo

SEŽANA - Predstavili sežanski občinski praznik

Za praznik vrsta prireditev

Župan Terčon zadovoljen z obračunom - Praznovanja so se začela že v prvih dneh avgusta, zaključek sredi septembra

SEŽANA - Včeraj so na tiskovni konferenci v veliki občinski sejni dvorani predstavili dosežke in pester kulturno zabavni program, ki bo letos potekal ob sežanskem občinskem prazniku 28. avgusta. Praznovanje se je začelo že v začetku avgusta z izborom kraljice terana in bo trajalo vse do srede septembra, ko bo župan sprejel najuspenejše učence in dijake.

Župan Davorin Terčon je ocenil lansko leto kot leto, ki so ga zaznamovale številne pomembne investicije, a se klub temu tudi na gospodarskem in družbenem ter socialnem področju pozna gospodarska kriza. »Največja pridobitev je dokončanje srednje večnamenske dvorane in sanacija zunanjega amfiteatra Kosovelovega doma, s čimer je Kosovelov dom po 30 letih dela (letos slavi tudi 18 let delovanja kot javni zavod) dokončan. V srednjih dvoranih bo potekala tudi četrtnova slavnostna seja občinskega sveta, na kateri bomo podelili občinska priznanja. Sicer pa smo največ sredstev in truda namenili infrastrukturnemu urejanju JV dela Sežane (Lehte, Ograde, Lipiška cesta) in SZ dela (Cna Lenivec in Ul.Ivana Turšiča, Kamionska cesta in del vrhovske ceste). Za investicijo v Kosovelov dom in infrastrukturno urejanje mesta smo pridobili tudi sredstva strukturnih skladov Evropske unije. Zgradili smo blok socialnih stanovanj, pred nami pa je projekt izgradnje novih stanovanj za starejše občane. Veliko pa se vlagajo tudi v komunalno opremo, ceste, vodovodne napeljave, infrastrukturo, kanalizacijo. Odprli bomo nove oz. prenovljene kulturne domove v Dobravljah, Lokvi in Tomažu, dokončali smo obnovo vrtca v Lokvi, zgraditi pa moramo še lekarno v Dutovljah in zagotoviti nove kapacitete vrtca v Sežani,« je poudaril Terčon.

Podžupan Iztok Bandelj je predstavil letošnje občinske nagrajenje, medtem ko je drugi podžupan Božo Marinac predstavil projekt čezmejnega sodelovanja, ki uspešno poteka že 10 let in se vsako leto vse bolj poglaoblja. Predstavljal je skupne projekte, ki nastajajo na ravni evropskih razpisov, povezave vodovoda, elektrovodov, optike in plinifikacije, projekte Mobis, Kras-Carso in zaščite matičnega Krasa, kjer sodelujejo vse kraške občine. Dobro je sodelovanje s čezmejnimi občinami na področju turizma (primer Praznika terana in pršuta v Dutovljah, kjer je bila prvič za kraljico terana iz-

V Botaničnem vrtu v Sežani so predstavili tudi projekt Kraško brkinska pravljica - ponudbe kraških in brkinskih stojnic

O. KNEZ

voljena zamejka). Uspešna je avtobusna povezava Trst-Sežana, skupaj se predstavljajo na sejmih in borzah (Lyon, London), sežanska občina pa neguje stike s pobraatenimi občinami v Italiji, na Hrvaške in Češkem. Predlagano pa je, da bi v Sežani nastal konzorcij slovenskih izobražencev za ohranitev slovenskega jezika, je še poudaril Marinac.

Vodja sežanske reševalne postaje zdravstvenega doma Mitja Štok je predstavil pomen dveh reševalnih vozil, ki jih bodo pridobili ob sežanskem prazniku, medtem ko je Majda Valentinčič poudarila novopozidano območje Lehte v Sežani, kjer so uredili kanalizacijo, ceste, vodovodno omrežje, javno razsvetljavo, električno instalacijo, telefon in plinsko omrežje. Mateja Grzetič Žerjal pa je kot svetovalka za turizem in promocijo predstavila kulturni, športni in zabavni program, ki bo spremjal sežanski občinski prazniki.

Sledila je že prva predstavitev ponudbe Krasa in Brkinov z naslovom Kraško brkinska pravljica. V Botaničnem parku so predstavili ponudniki kraških in brkinskih dobrat v projektu, ki je sofinanciran s strani evropskega kmetijskega sklada za razvoj področja in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS.

Olga Knez

LJUBLJANA - Predlog SDS in SLS za izredno sejo DZ o totalitarizmu

Številni odzivi v strankah

Za LDS je zahteva poskus rehabilitacije kolaboracije, v SD pa ne razumejo naglice opozicije

LJUBLJANA - Zahteva poslancev SDS in SLS za sklic izredne seje, na kateri bi sprejeli predlog resolucije o podpori resoluciji o totalitarizmu, je naletela na številne odzive. Za LDS je zahteva poskus rehabilitacije kolaboracije, v SD pa ne razumejo naglice opozicije. »Če resolucija zahteva obravnavo resolucije na izredni seji, naj se na isti izredni seji obravnavata tudi oba vojna zakona, ki sta za pravice in položaj naših državljanov mnogo pomembnejša od različnih pogledov strank o tem, kaj se je v posameznih državah Evropske unije dogajalo v času po drugi vojni,« so v odzivu na predlog zapisali v SD. Poudarjajo, da ni običaj, da bi resolucije Evropskega parlamenta posebej sprejemali tudi parlamenti držav članic, zato v tej poslanski skupini predlagajo, da državni zbor s sklepom ugotovi, da se je s sprejetjo resolucijo Evropskega parlamenta seznanil in navede mesto njene uradne objave v uradnem listu Evropske unije.

Vodja poslanske skupine SLS Jakob Presečnik je poudaril, da se je treba ob vseevropskem dnevu spomina na žrtve totalitarnih in autoritarnih režimov do vseh žrtv obnašati pietetno in spoštovati vse, ki so se borili proti fašizmu, nacizmu in komunizmu. V SLS so prepričani, da ni mogoče celotnega partizanskega gibanja obtoževati za vse povojne poboje, kar ni mogoče vseh domobranov in drugih protikomunističnih borcev obsojati za prisego nemškemu okupatorju.

Naglica opozicije glede sklica izredne seje je za poslanske skupino Zares nerazumna. Kot so zapisali, resoluciji ne nasprotujejo, vendar menijo, da je pomanjkljiva, saj »je pisana v duhu evropske

Na slovenskih cestah letos zaradi prevelike hitrosti umrlo 40 ljudi

LJUBLJANA - Slovenska policija je minuli teden končala s poostrenim nadzorom hitrosti na cestah, ki ga je izvajala v zadnjih štirih mesecih. V tem obdobju se zgodil največ prometnih nesreč, najpogosteji vzrok zanje pa je hitrost. Na slovenskih cestah je letos zaradi prevelike hitrosti umrlo 40 oseb, lani v enakem obdobju pa 56. V akciji je bilo izrečenih okoli 2800 represivnih ukrepov, največ glob in tuodi obdolžilnih predlogov. Policija je tako v okviru akcije na avtomobilski cesti, kjer so postavljeni stacionarni radarji, v enem dnevu izmerila 40 voznikov, ki so prekoračili hitrost za več kot 50 kilometrov na uro. To pomeni, da bo nadaljnji postopek zoper njih potekal pred sodiščem. Med nadzorom so oglobili tudi kar nekaj tujcev in voznikov motornih kol. V istem obdobju je hitrost prekoračila tudi 56 tovornih vozil. Ustavili so tudi voznika, ki je vozil 200 kilometrov na uro. Najhitrejši vozniki so sicer osebe stare od 20 do 45 let, a to ni neka posebnost, saj je v tem starejšem obdobju tudi največ voznikov. So pa v prometnih nesrečah najpogosteje udeleženi vozniki, starci do 25 let.

V Sloveniji bencin cenejši, dizel dražji

LJUBLJANA - Cene naftnih derivativov v Sloveniji so se včeraj spremenile. Neovinčeni 95-oktanski bencin se je pocenil za 0,004 evra na 1,142 evra za liter, cena 98-oktanskega bencina je ostala nespremenjena pri 1,165 evra na liter. Cena dizelskega goriva se je zvišala za 0,011 evra na 1,061 evra, kulinarna olja pa za 0,006 evra na 0,611 evra na liter.

Z novo smučarsko sezono tudi v Avstriji obvezne čelade za otroke

DUNAJ - Na avstrijskih smučiščih bo z novo smučarsko sezono obvezna uporaba čelade za otroke do 15. leta. Za spoštovanje nove zakonodaje bodo odgovorni starši oz. skrbniki mladih smučarjev. Odrasli bodo še naprej lahko sami odločali, ali bodo nosili čelado ali ne. Uporaba smučarske čelade za otroke je že obvezna v več državah, tudi v Sloveniji in Italiji. V Sloveniji morajo imeti v skladu z zakonom o varnosti na smučiščih čelado mlajši od 14 let, za kršitelje pa je predvidena globava od 30 do 150 evrov. Uporaba čelade je za otroke obvezna tudi v Italiji, za neučenje tega predpisa pa je zagrožena kazna do 150 evrov.

O. KNEZ

desnice». Poudarili so še, da je razprava o resoluciji odprtia in poteka od začetka poletja. Za Zares je pomembna uvodna interpretativna izjava v resoluciji, v kateri bi bile poudarjene specifike posameznih držav - Slovenija v resoluciji ni omenjena, so zapisali v izjavi za javnost. Prav tako se jim zdi pomembno, da »se resolucija ne dotakne vloge Rimskokatoliške cerkve v obdobju, ki ga zajema«.

V poslanski skupini SNS so prepričani, da resolucija o evropskih zavesti in totalitarizmu skrajno neustrezno obravnava različne pojave totalitarizma v Evropi, je pojasnil vodja poslancev SNS Zmago Jelinčič. Zapisal je tudi, da o tem »zgornovo priča že gola statistika, kaj šele vsebine. Od skupaj 39 uvodnih ugotovitev, glavnih točk in alinej decidiранo navaja komunizem in stalinizem enajst točk, fašizem in nacizem pa le ena«.

V LDS pa ocenjujejo, da gre pri zahtevi poslancev SLS in SDS za sklic izredne seje DZ o resoluciji o totalitarizmu »za ponoven poskus sprememb zgodovinskih dejstev in rehabilitacijo kolaboracije«. Prepričani so tudi, da je »sprava s to pobudo ponovno postala žrtve dnevnih političnih ambicij tistih, ki se na verbalni ravni zanj najbolj zavzemajo«.

Evrropski parlament je aprila letos sprejel resolucijo o evropskih zavesti in totalitarizmu, v kateri je pozval k razglasitvi 23. avgusta za vseevropski dan spomina na žrtve totalitarnih in autoritarnih režimov. V ponedeljek pa je skupina poslancev SDS in SLS vložila zahtevo za sklic izredne seje DZ, na kateri bi obravnavali in sprejeli predlog resolucije o podpori resoluciji o totalitarizmu. (STA)

BENEČIJA - Na delovnem kampu združenja Pro Loco Nadiške doline in Legambiente

Gostje iz različnih delov Italije spoznavali lepote Nadiških dolin

Kamp je vodila mlada Cecilia Blasutig - Urejali so steze med Klodičem in Hostnami ter pri Topolovem

BENEČIJA - Spoznavanje Benečije in njene okolice z udeležbo na desetdnevнем delovnem kampu, ki ga je v sodelovanju z okoljevarstvenim združenjem Legambiente že drugo leto zapored priredila organizacija Pro Loco Nadiške doline, lahko predstavlja zanimive alternative in delovne počitnice. Tako je osem ljudi iz različnih delov Italije (iz Rima, Neaplja, Genove, Padove, Bassana del Grappa in Macerata) med 7. in 16. avgustom prebivali v Topolovem in pod vodstvom vodje kampa Cecilie Blasutig in njenega namestnika Valentina Floreanciga v dolinskikh urah čistilo pot, ki povezuje Klodič s Hostnami in razne steze v okolici Topolovega. Popoldne in zvečer pa so spoznavali beneške tradicije in kulturo ter si ogledovali Nadiške doline in bližnjo okolico.

»Sli smo na "senjam" v Matajur, kjer so lahko vsi tudi zaplesali, občudovali ognjemete v Barnasu, peljali pa smo jih tudi v Kobarid, kjer so si ogledali muzej, in na kopanje v Čezsočo. Enkrat smo šli tudi v Most na Soči, organizirali pa smo tudi zgodovinski dan na Kolovratu. Vsi udeleženci so z veseljem poslušali tudi zgodbne legende, ki so jim jih pripovedoval domačini v Topolovem, navdušili pa jih je tudi koncert skupine BK Evolution in obisk harmonikarjev,« je povedala še ne dvajsetletna Cecilia, ki je bila s svojo izkušnjo na koncu zelo zadovoljna, čeprav jo je na začetku skrbelo, kako se bo stvar iztekel.

»Udeleženci so bili vsi precej starejši od mene, saj so bili stari trideset ali več let. Na začetku je bil to zame problem, kasnejše pa se je le izšlo. Tudi oni so imeli prve dni nekaj težav, saj so se morali privaditi na življenje na vasi. To je veljalo predvsem za tiste, ki so prihajali iz Rima. Nihče pa ni vedel, da živi v teh krajih slovenska manjšina, tako da so se v teh desetih dneh naučili marsikaj novega.«

To pa ni bil edini delovni kamp, ki ga je v poletnih mesecih priredilo združenje Pro Loco Nadiške doline, kot nam je povedal predsednik Antonio De Toni. V sodelovanju s čedajskim vzgojno izobraževalnim in nastanitvenim centrom za priseljence Civiform in s finančno podporo Pokrajine Videm je približno trideset mlađoljetnih priseljencev od junija dalje skrbelo za vzdrževanje in urejanje različnih poti in zelenih površin v občinah Prapotno, Dreka, Srednje in Grmek. Med drugim so uredili tudi jarke iz prve svetovne vojne na Kolovratu. S svojim delom bodo zaključili konec meseca, ko bodo organizatorji pripravili tudi dokumentarno in fotografsko predstavitev uspešnega projekta, za katerega upajo, da ga bodo lahko čim prej ponovili.

T.G.

Gostje iz različnih delov Italije so urejali tudi steze v okolici slikovite vasice Topolov

NM

KOBARID

Najdeno orožje v muzeje

KOBARID - Predstavniki slovenske policije bodo muzeju v Kobaridu danes ob 12. uri podarili okoli 20 kosov orožja iz prve svetovne vojne, ki so ga policisti zasegli ali našli pri svojem delu. Kot so sporočili iz sektorja za odnose z javnostmi na policiji, so se odločili, da bodo zgodovinsko orožje raje podarili, namesto da bi ga uničili. V prihodnjih dneh bodo s tridesetimi kosi orožja iz druge svetovne vojne obdarili še Muzej novejše zgodovine Slovenije v Ljubljani.

Policisti pri svojem delu velikokrat najdejo tudi najrazličnejše orožje. Marsikdaj jih o tem obvestijo tudi občani, ki naletijo na vojaške ostanke iz prve in druge svetovne vojne, ki jih je očitno še vedno precej. Običajno ga uničijo, če pa gre za zgodovinske ostanke, pa ga lahko, tako kot se je zgodilo tokrat, tudi podarijo muzejem. (nn)

AVSTRIJA - Avstrijski kancler danes na obisku v Sloveniji

Faymann za rešitev problema dvojezičnih tabel z neformalnimi pogovori z vsemi strani

Avstrijski kancler Werner Faymann prihaja danes v Ljubljano, kjer bo govor tudi o dvojezičnih krajevnih napisih na Koroškem

ARHIV

DUNAJ - Avstrijski kancler Werner Faymann želi rešitev vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel na avstrijskem Koroškem doseči ob vključitvi predstavnikov slovenske manjšine in v prvi vrsti z neformalnimi pogovori. Kot je namreč po včerajšnji seji vlade na Dunaju dejal Faymann, on ni za "velika omizja s številnimi žarometi in brez smisla".

Faymann bo danes obiskal Slovenijo, kjer se bo sestal s premierjem Borutom Pahorjem. Kot je napovedal, o konkretnem številu dvojezičnih krajevnih tabel na tem srečanju ne bo govorova. Pripravljalni pogovori v Ljubljano so po njegovih besedah tudi pokazali, da slovenska stran tega ne pričakuje. Vsem je namreč jasno, da pri takih občutljivih zadevah ne more biti dogovora brez soglasja koroških Slovencev.

Kancler je tudi poudaril, da načrtuje pogovore z Zavestništvom za prihodnost Avstrije (BZÖ), ki ima oblast na avstrijskem Koroškem. Če se bo izkazalo, da BZÖ ni zainteresiran za doseganje rešitve, pa bo treba preveriti, ali se da doseči dogovor s preostalimi tremi strankami (socialdemokrati (SPÖ), ljudsko stranko (ÖVP) in Zelenimi). Primarni cilj je sicer vključiti vse stranke, je povedal.

O konkretnem časovnem okviru za rešitev spora glede dvojezičnih tabel pa ni želel govoriti. "Človek v politiki ne bi smel lagati," je dejal, a dodal, da bi moral biti spor rešen že davno. Poslej se bo iskalo možnosti, kako pomagati uresničiti razsodbo ustavnega sodišča. Lokalnega prebivalstva pri tem ne bodo obšli, ampak bo vključeno v pogovore, je še zatrtil kancler. (STA)

PRIMORSKI ZA NAS - OTROŠKO UREDNIŠTVO

Mali kuharji na delu

Skupino Plaskis sestavljamo Emma, Irina, Mirjam, Nika P., Peter, Primož in Tina. V ponedeljek popoldne smo v kuhaški delavnici mesili kruh. Uporabili smo moko, mlačno vodo, kvas, sol in med (lahko pa bi tudi sladkor). Skupaj smo oblikovali ptičke, polžke, žemljice in

pince. Mesti kruh nas je naučila kuharica Emilia, ki je simpatična, smešna in zelo klepetava.

Skupina Plaskis

V skupini Plaskis smo razumeli, da ne bomo nikoli delali v ribarnici. Včeraj smo namreč

več fotografij na www.primorski.eu

Nika P. je v svoj objektiv ujela pripravo testa, Erika pa čiščenje sardonov

smrdeli po ribah, ker smo se udeležili kuhaške delavnice: vodila jo je kuharica Emilia Purič, ki je poznana po vsem svetu.

Kako očistimo ribe? Sardone in sardine najprej damo v slano vodo, da ne bi preveč

smrdele (čeprav so naše vseeno smrdele). Nekateri med nami niso želeli gledati, večina pa je vseeno odtrgala ribi glavo. S prsti smo odprli njen trebuh in odstranili notranje organe ter kosti.

Gospa Emilia je ugriznila v surovo ribo, da bi nam dokazala, da lahko ribe jemo tudi, ko so surove.

Guglielmo, Irena, Jasmin, Klara, Nika, Raffaele in Vida

ODPRTA TRIBUNA

Manjšina potrebuje reforme, ki ne bodo posledica prisile temveč sad razvojne vizije

V teh še počitniških dneh sem razmišljal o prihajajoči sezoni in si postavljam vprašanje, kako se je lotiti ob dejstvu, da smo naš (Skzg) kongres nastavili v luči potrebnih reform in si kot prioriteto nalogo zadali skrb, da jih bomo začeli udejanjati.

Naloga ni enostavna, saj se dobro zavedam, da je za takšne pomembne izbire bistveno, da obstaja široko soglasje in stvarna volja, da se iz teorije preide v prakso. Vsi se v bistvu strinjajo in podpirajo potrebo po spremembah v manjšini. V isti senci pa zaznavam bojazen marsikoga, da bi lahko reformni val spremenil dosedanji utečeni (in večkrat zbirokratiziran) sistem in zamešal karte na mizi. Bojazen nosi v sebi tudi več interesnih razlogov. Problem je tudi, da v naši skupnosti ne uspemo sestaviti omizija (manjšinskega vrha), ki bi prevzelo naloge in skrb voditi in usmerjati našo narodnostno skupnost. Smo v bistvu manjšina brez vodstva, ki bi bilo sinteza tako civilne kot politične družbe in ki bi uživalo potreben podporo.

Globoko sem prepričan, da moramo vztrajati pri reformnih izbirah. To moramo storiti čim prej, ker se bližajo (v nekaterih primerih so že tu) časi, ki od nas zahtevajo takšen pristop, če želimo dobro naši skupnosti, predvsem njenemu organiziranemu delu.

Ko smo leta 2001 dobili zaščitni zakon, smo se zavedali, da zakonska zaščita ne bo dovolj, če ne bomo tudi znötaj nas samih spremenili določen sistem, ki je bil uspešen in učinkovit v daljšem povojnem času. Tudi v našem ozjem in širšem okolju se je marsikaj spremenilo. Nastala je ideja o programski konferenci in se v bistvu ugasnila ob njenem samem nastanku.

Po deželnem kongresu so mi večkrat zastavili vprašanje, kako mislimo konkretno udejanjiti reforme, za katere smo se opredelili. Zame je reformizem razumski in realistični odnos do stvarnosti, v kateri živimo. Manjšinska reforma je proces, ki potrebuje določen čas, z njenim začetkom pa ne moremo več odlašati. Določiti je treba okvir, strategijo in začeti z delom. Z zanimanjem sem prebral misli Igorja Kocijančiča, ki je v intervjuju za PD povedal, »da manjšinska organiziranost kravovo potrebuje korenite in smiselne reforme, ki so bile že zdavnaj nakazane (menim, da je misli na programsko konferenco). Odpravo dvojnikov, poenostavitev pretiranih razčlenjenosti v manjšini ter opredelitev prioriteta. Najprej bi bilo treba zavamčiti obstoj in razvoj primarnih oz. profesionalnih ustanov, nato sistematizirati še vse ostalo. Ta proces je neizbežen in bojim se, da bo gospodarska kriza ta proces še pospešila. To pomeni, da tvegamo tako reformo, ki bo bolj rezultat prisile, kot pa sad dogovarjanja in razvojne vizije.«

Vizija je bistveni del neke strategije, ki jo v tem času v manjšini pogrešam. V zadnjih tednih sem bral nekatere izjave in stališča, ki posredno obravnavajo tudi tematiko manjšinskih reform, oz. odnosa manjšine do okolja, kjer živi.

Predsednik vzhodno-kraškega rajonskega sveta je ugotovil, da se nas je lotil »sindrom polne riti«, češ da nas splošno blagostanje odvrača od protestiranja. Mnenja sem, da je lahko protestiranje le eno od možnih sredstev, da dosežeš zastavljeni cilj. Brez strategij in jasne vizije, kaj pravzaprav hočeš, je protest le zaradi protesta premalo, tudi ko gre za izredno pomembne zadeve, kot je denimo tržaški regulacijski načrt in poseganje na teritorij, kjer živi tudi naša skupnost. Neštetokrat smo razpravljali o problematiki našega teritorija (primer kraške gorske skupnosti) in vedno pokazali šibkost zaradi zmude idej in nakazanih rešitev, ki so bile prej izraz potreb posameznih komponent, kot pa rešitev, ki bi bila sinteza v korist celotne naše skupnosti.

Izpod peresa iste novinarke, ki je misli predsednika rajonskega sveta prenesla v uvodnik, sem prebral zanimivo razmišljanje ob primeru prošega obiska italijanskega kmetijskega ministra, med katerim je bila slovenska beseda izrinjena. Izpostavila je misel tržaškega psihanalitika, »češ da nekateri se najbrž nezavedno veselimo, če nam pomažejo spomenik: tako lahko vsa skupnost spet utrjuje svojo borbeno identiteto žrtve.« In ob tem kolegica ugotavlja, da znamo poiskati skupni jezik samo v vlogi žrtve, ne pa, ko je treba načrtovati manjšinski razvoj, poiskati odgovore na pretevilna odprta vprašanja, ali preprosto razmisli, kako v tretjem tisočletju promovirati to našo skupnost. Njeno stališče podpiše in si postavi vprašanje: ali nismo tega sposobni, ker nam je zmanjkal protestni duh? Osebno se bolj nagibam k ugotovitvi, da v manjšini ni potrebne vizije in strategije ter primerno vodilno jedro, ki bi znalo stvari postaviti v prakso. Ko bi bili sposobni takšnega miselno-operativnega koraka, bi lahko rekli, da smo na dobrati poti manjšinske reforme.

Prijatelj in predsednik koroške Zveze slovenskih organizacij Marjan Šturm je ugotovil, da »prekomejno sodelovanje med Koroško in Slovenijo se hitro razvija. To so konkretni projekti, ki prispevajo k poznavanju novih ljudi in krajev. To je medkulturni dialog, ki bistveno prispeva k evropskemu zbljevanju in ki presega stare nacionalizme in zamere in je veliko bolj atraktivni, kot nekateri politični manjšinski dejavniki.«

V naši organizaciji smo bili vedno pozorni do vprašanj dialoga in to kljub nekaterim kritikam, če da naša pretirana skrb za medkulturnost in večjezičnost širi naš rodnotno identitet. Kot da bi identiteta avtomatično rastla v sorazmerju s »sovražnostjo« do drugačegovegreca.

Tudi takšni in podobni primeri sodijo v okvir tiste reformne poti, ki mora primerne doreči tudi zahtevno in zapleteno vprašanje narodnostne identitete in se izogniti kategorizaciji v dobre in slabe Slovence. Skrb za slovenstvo se ne meri s pripadnostjo eni ali drugi stranki ali s pretiranim, da ne rečem včasih patetičnim patriotizmom, ki je večkrat izraz določene narodne lagodnosti in udoben umik od potrebnega in zahtevnega soocanja v večjezičnem in večkulturnem prostoru.

Prepričan sem, da je ob potrebi in nujni skrbi za razvoj slovenskega jezika in narodne identitete enako potreben, da ustvarimo čim boljše pogoje, da se v prostoru, kjer živimo, politična klima spremeni nam v korist in da se poveča krog tistih (ne)Slovencev, ki se bodo približali naši kulturi in jeziku, ga začeli obvladovati in s tem tudi bolj spoštovati našo skupnost.

Ravnato sem prepričan, da manjšini koristi sodelovanje med našo Deželno in bližnjo Slovenijo in naše pozitivno soocanje z italijansko skupnostjo v Istri. Vprašanje je, koliko v resnicni delamo v to smer. Če pomislimo, koliko energije posvetimo boleči polpretekli zgodovini teh krajev, bo jasno, da nam zmanjkuje sil za pogled in načrtovanje bodočnosti, ki bi bila bolj atraktivna in zanimiva, še posebno za mlajše generacije, ki so manj obremenjene s fobiami, povojnimi poboji in raznimi totalitarizmi.

In še primer, ki zadeva enkratno priložnost, ki nam jo ponuja prostor brez meje. Nogometni klub Mladost, Sovodenje in Adria iz Mirna (v Sloveniji) so se dogovorili, da bodo sodelovali na mladinski ravni. »V duhu čezmejnega sodelovanja in čezmejnih prvenstev«, je ugotovil predsednik sovodenjskega športnega društva Zdravko Kuštrin, »smo s tem dogovorom dejansko šli dlje. Ustanovili smo prvo čezmejno ekipo.«

Reformizem, takšnega, kot ga imam v mislih, zadeva tudi drugačen, bolj aktivni pristop do obmejnega prostora. Povsem primereno bi bilo, ko bi tudi na drugih področjih naše aktivnosti posnemali dobro praks Mladosti, Sovodenje in mirenke Adrie. Postali bi protagonisti obmejnega prostora in bi močneje osmislili vlogo naše narodnostne skupnosti.

Rudi Pavšič

MNENJA, RUBRIKE

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Ekspertiza

Ko me je znanec prosil, naj si natančneje pogledam sliko, do katere se je dokopal, in mu povem kaj več o njej, sem mu rade volje ustregel.

Najprej sem ugotovil, da se je pred objektiv postavila skupina ljudi v prazničnih »gvantih«. Sodeč po oblačilih naj bi šlo za posnetek iz leta pred izbruhom prve svetovne vojne. Moški nosijo kravato ali metuljčka, na telovnikih je videti verižice žepnih ur. Večina moških je brkatih, saj se je tedaj tako šikalo.

Opazil sem v prvi vrsti mladiča – zdel se mi je časnikar – z beležnico in svinčnikom. V prvi vrsti je bil tudi mož s časopisom. Skoraj gotovo gre za tržaško Edinost, sem si mislil.

S sknerjem sem elektronsko povečal stran, kolikor se je pač dalo. Neznanec je žal spraskal s slike glavo časopisa, vendar sem utegnil razbrati dva naslova: »Brzjavne vesti« in »Ima li Bolgarska pravico do slobode?«. Sodil sem, da se naslov o Bolgariji gotovo nanaša na eno izmed dveh balkanskih vojn, leta 1912 in 1913. Nisem imel časa, da bi se podal v Narodno in stu-

diljsko knjižnico in prelistal ta dva letnika Edinosti in naletel na stran s temom naslovoma. To sem naložil lastniku slike, da bi tako ugotovil, kdaj se je druština zbrala in slikala. Znanec sem rekel tudi, da je posnetek verjetno z nekega praznovanja »edinjašev«, to je uslužbencev Edinosti. Kje pa so se slikali, tega nisem mogel ugotoviti.

Znanec je bil zadovoljen z mojo ekspertizo. Povabil me je na ekspreso kavo v bar in mi zagotovil, da bo kmalu sledilo kaj bolj konkretnega. Od takrat ga nisem več videl.

PISMA UREDNIŠTVU

Odgovor županu Giorgiu Retu

Zanemarjen položaj vaškega jedra v Nabrežini je vsem na očeh, razen devinsko-nabrežinskemu županu Giorgiju Retu. Župan Giorgio Ret pravi, v pismu, ki ga je naslovil uredništvu Primorskega dnevnika z dne 8. 8. 2009, da preden je prišel na oblast na občino, ni obstajala še nikakršna vizija, niti najmanjši osnutek projekta, še manj pa kako upanje.

Župan Ret na koncu zelo kritično ocenjuje moje delo, ko sem bil občinski svetnik in odbornik v prejšnjih občinskih upravah in trdi, da nisem storil ničesar. No, župan Ret bi moral vedeti, da je delo v občinski upravi skupinsko, sad timskega dela. Župan pa uporablja takšen ton, da izgleda, da je naredil vse on. To ni res!

Ni res, ko pravi, da na občini ne obstaja noben osnutek za načrtno obnovitev nabrežinskega trga; naj Ret pogleda v pisarnah ali pa še bolje v arhivih letnika 1987-1988, ko se je v mandatni dobi župana Bojana Brezigarja pripravljalo in uresničilo tozadovni projekt. Mislim, da bi bilo pametno, ko bi se postavil v stik z bivšim županom Brezigarjem ali pa tudi z arh. Antonijem, ki je takrat sodeloval pri oblikovanju načrta za nabrežinski trg, ki je bil med drugim predstavljen tudi javnosti, v prostorih občinske knjižnice. Naj Brezigar in Antoni pričata o tem!

Da se danes župan Giorgio Ret in drugi člani uprave pogajajo z nekaterimi javnimi ustanovami za obnovitev stavbe,

kjer je bila nekoč šola, je to vsem znano. Kaj pa z jasari, ko je že pred tremi leti občinski svet soglasno sprejel smernice transakcije? Kolikor je meni znano, je bila pristojna komisija za reševanje te problematike sestavljena komaj pred letom dni in je že nekaj mesecev, da ima desnorodinska koalicija, ki vodi občinsko upravo, domače jasarje dobesedno za norca.

Kar se nazadnje tiče pločnikov in kanalizacije na pokrajinski cesti št. 5, na relaciji Nabrežina-Šempolaj, ni res, da bo uprava rešila vprašanje nabrežinskih pločnikov, t.j. od križišča za Šempolaj do osnovne sole Virgila Ščeka. Tudi tu župan Ret ne govori resnice. Bo vendar poskrbel za ureditev pločnikov v kamnolomih od osnovne sole Virgila Ščeka do bivše Stolfove hiše, pri tem pa ni upošteval ali preprosto pozabil, da bodo mesnice, lekarna in poštni urad v vaškem središču v Nabrežini ostali brez zaščitenih pešpoti. Poleg tega, za ureditev ceste v »podmeji«, od pokopalnišča do stare vase, so sedanji upravitelji poskrbeli šele pred tremi leti in to na predlog, ki ga je svetnik in odbornik Viktor Tanze predstavil »davnega« leta 1996.

*Massimo Veronese,
načelnik liste Skupaj*

LJUBLJANA Kociprovi stripi v KUD France Prešeren

Serijo postavitev pod skupnim naslovom Slovenski stripovski klasicki v KUD France Prešeren v Ljubljani so sinoči zaključili z odprtjem razstave Marka Kocipra. Avtor velja za enega najbolj plodovitih slovenskih avtorjev z izredno svojskim likovnim in pripovednim pečatom. Na odprtju je Kociper predstavil tudi svoj novi album Jazbec in ostali svet.

Rdeča nit stripovskega ustvarjanja Marka Kocipra (1969) je erotika. Zdrsu v cenu porno grafijo se avtor izmika s humorjem ter z grotesknostjo in absurdnostjo situacij, v katere zapleta svoje like. Njegove stripe bi lahko opredelili še z drugimi zvrstnimi oznakami; zlasti sta to avto biografija in satira, občasno tudi znanstvena fantastika, so sporocili iz KUD France Prešeren.

Vse omenjeno velja tudi za novi Kociprov album Jazbec in ostali svet, ki bo izšel v zbirkri Republika Strip. V središču dogajanja je Jazbec, nič kaj kreposten lik - zabušant, ženskar in neskromen pivec. Njegove slabosti so dokaj ljudske in tudi zato vzbuja nemalo simpatij. Razstava vključuje tudi Kociprova dela starejšega datuma: Erotični almanah, Harry hard hotel, Deja vu in Prvič in bo v trnovskem kulturnem hramu na ogled do 7. septembra.

BELLUNO - Gorovje je postal svetovna dediščina Unesca

Napolitano: z Dolomitov nov poziv k enotnosti Italije

»Od Dolomitov do Eolskih otokov, italijansko naravno bogastvo je nedeljivo!«

AURONZO - Dolomite je organizacija Unesco proglašila za del svetovne dediščine. Predsednik republike Giorgio Napolitano je izkoristil včerajšnjo slovesnost ob vznožju očarljivega gorovja v pokrajini Belluno v »ligaskem« severu za ponoven poziv k enotnosti in nedeljivosti države. Tako kot Dolomiti so tudi Eolski otoki postali del svetovne dediščine, to italijansko naravno bogastvo pa je nedeljivo, je poudaril, in pozval k premostitvi lokalističnih teženj in stremljenju po ločitvi države. Namig na polemike ob pripravah na proslave skorajšnje 150-letnice zedinjenja Italije je bil na dlani.

Svečanost ob vpisu Dolomitov med kraje svetovne dediščine so priredili kljub včerajšnjemu dnevu žalovanja v Bellunu za širimi prostovoljci, ki so se smrtno ponesrečili v hribih s helikopterjem.

Njih se je predsednik Napolitano uvodoma spomnil in izrazil svojo solidarnost njihovim družinam. Svečanost je bila vsekakor prirejena dnevu žalovanja: kljub zgodovinskemu trenutku brez poudarjene evforije. Vpis Dolomitov v knjigo Unesco je kronal zagnana prizdevanja deželnih in krajevinskih institucij in vsedržavnove vlade, v duhu sodelovanja, je poudaril predsednik republike in s tem prvič opozoril na potrebo po enovitosti države. Naglasil je, da bo treba zaščitene kraje ovrednotiti. Pred svetom moramo prevzeti to odgovornost, je poudaril, in - ob prisotnosti ministrica za okolje Stefanie Prestigiacomo - spomnil na 9. člen italijanske ustave: republika ščiti krajino, zgodovinsko in umetnostno dediščino države. Spet je ponovil poziv k enotnosti države v vseh svojih aspektil, tudi krajinskem. Kajti tak naravni biseri, kot so dolomitski vrhovi, so last vseh, ne le enega dela države, je opomnil.

V ta namen bo treba po eni strani obogatiti trajnostno vzdržljivo turistično ponudbo, po drugi pa tudi zagotoviti spoštovanje zaščitnih norm, je napovedal Napolitano.

»Dolomiti so spomenik Italije!« je poudaril predsednik Furlanije-Julijiske krajine Renzo Tondo, ki se je tudi udeležil slovesnosti v Auronzu. Njegova prisotnost ni bila naključna, saj sodi del teh hribov tudi na območje Furlanije-Julijiske krajine. Zanj so Dolomiti »nezamenljiv resurz«, ki pa ga je treba promovirati s trezno turistično prisotnostjo ter zaščiti tako ozemlje kot tudi tamkajšnjo skupnost, ljudi in krajevne kulture,« je poudaril predsednik Tondo.

Ministrice
Prestigiacomo in
predsednik
Napolitano ob
plošči, ki od včeraj
spominja na vpis
Dolomitov med
svetovno naravno
dediščino Unesco

ANSA

PRISELJENCI - V gumenjaku 57 priseljencev, večina iz Eritreje

Lampedusa: novi prihodi

Plovilo najprej prestregla malteška mornarica in ga »pospremila« do italijanskih teritorialnih voda

Priseljenke iz Eritreje na krovu italijanskega čolna

ANSA

MSGR.
ANTONIO
MARIA
VEGLIÒ

ka papeškega sveta za migrante.

Vegliò je pred širimi dnevi poudaril, da imajo pravico do sprejemanja in do pomoči tudi nezakoniti priseljeni ter naglasil, da mora razvita družba upoštevati pravice migrantov in opustiti egoizem. Dodal je tudi, da je t.i. civilna družba vedno bolj egoistična in raje deli svoje dobrine z domačimi živalmi kot pa s tujci. Calderoli je kasneje povedal, da je bilo to le njegovo osebno mnenje in da torej ni odražalo stališča Vatikana ali škofske konference. Poudaril je tudi, da je nujen »jasen znak« za zajezitev prihodov priseljencev, ki se podajo v Italijo »tudi na osnovi besed opozicije ali predsedni-

TUNIZIJA - Ob zori Tunizijske oblasti zasegle sicilsko ribiško ladjo

TRAPANI - Boj med tunizijsko vladou in italijanskimi ribiškimi ladji zaradi neupoštevanja morske meje se nadaljuje. Tunizijske oblasti so namreč včeraj ob zori zasegle ribiško ladjo Chiaraluna iz kraja Mazara del Vallo blizu Trapanija, potem ko jo je tunizijski izvidniški čoln zalobil med ribarjenjem v tunizijskih vodah. Posadko ladje Chiaraluna je sestavljalo sedem mož (trije Italijani in štirje Tunizijci), ki so moralni zasidrati plovilo v tunizijskem pristanišču Sfax.

Župan kraja Mazara del Vallo Nicola Cristaldo je izjavil, da je ladja zašla v tuje vode zaradi okvare na ustreznih pravah. Pokrajinska uprava iz Trapanija se je takoj zavzela za izpustitev posadke in same ribiške ladje, medtem ko se je predsednik Dežele Sicilija Raffaele Lombardo v ta namen obrnil neposredno na italijansko zunanje ministrstvo. Dodati velja, da so ladjo Chiaraluna v marcu že zaplenile libijske oblasti, ko je ribarila 40 kilometrov pred libijsko obalo. Na krovu je bilo takrat deset članov posadke (šest Tunizijcev in štirje Italijani).

PRISELJENCI - Spor med Ligo in Vatikanom Vegliò: Calderolijeve izjave nesprejemljive

RIM - »Besede ministra Roberta Calderolia so nesprejemljive in žaljive, kot da bi jaz nosil odgovornost za uboge umrle v sredozemskih vodah.« Tako je predsednik papeškega sveta za migrante msgr. Antonio Maria Vegliò včeraj ostro odgovoril ligaskemu ministru, po mnenju katerega je Vegliò v zvezi s smrto 73 priseljencev govoril v osebnem imenu.

Vegliò je pred širimi dnevi poudaril, da imajo pravico do sprejemanja in do pomoči tudi nezakoniti priseljeni ter naglasil, da mora razvita družba upoštevati pravice migrantov in opustiti egoizem. Dodal je tudi, da je t.i. civilna družba vedno bolj egoistična in raje deli svoje dobrine z domačimi živalmi kot pa s tujci. Calderoli je kasneje povedal, da je bilo to le njegovo osebno mnenje in da torej ni odražalo stališča Vatikana ali škofske konference. Poudaril je tudi, da je nujen »jasen znak« za zajezitev prihodov priseljencev, ki se podajo v Italijo »tudi na osnovi besed opozicije ali predsedni-

EVRO	
1,4324 \$	0,00

EVROPSKA CENTRALNA BANKA	25. avgusta 2009
evro (povprečni tečaj)	

valute	25.8.	24.8.
ameriški dolar	1,4324	1,4323
japonski jen	135,05	135,57
kitaški juan	9,7859	9,7845
ruski rubel	44,9399	45,0410
indijska rupee	69,8370	69,6310
danska krona	7,4429	7,4431
britanski funt	0,87405	0,86820
švedska krona	10,0895	10,1046
norveška krona	8,6095	8,5845
češka koruna	25,356	25,440
švicarski frank	1,5171	1,5184
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	266,96	268,15
poljski zlot	4,0806	4,1123
kanadski dolar	1,5411	1,5444
avstralski dolar	1,7054	1,7032
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2210	4,2220
litovski litas	3,4528	3,4528
brazilski real	0,6998	0,7005
islandska korona	2,6293	2,6168
turška lira	2,1351	2,1261
hrvaška kuna	7,3203	7,3228

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE	25. avgusta 2009	
1 meseč.	3 meseč.	
LIBOR (USD)	0,262	0,38
LIBOR (EUR)	0,443	0,810
LIBOR (CHF)	0,14	0,331
EURIBOR (EUR)	0,491	0,838
1,355	1,313	
0,746	0,722	

ZLATO	
(99,99 %) za kg	21.236,67 € +56,20

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE	25. avgusta 2009
vrednostni papir	zaključni tečaj v €
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	spr. v %
GORENJE	10,31 -1,62
INTEREUROPA	6,32 -1,10
KRKA	72,13 -0,57
LUKA KOPER	23,02 +0,04
MERCATOR	160,61 +0,07
PETROL	303,23 -1,65
TELEKOM SLOVENIJE	163,32 -0,28
BORZNA KOTACIJA - DELNICE	
ABANKA	51,08 -2,70
AERODROM LJUBLJANA	30,93 -0,96
DELO PRODAJA	- -
ETOL	- -
ISKRA AVTOELEKTRIKA	- -
ISTRABENZ	9,00 -
NOVA KRE BANKA MARIBOR	11,78 -1,51
MLINOTEST	- -
KOMPAS MTS	- -
NIKA	- -
PIVOVARNA LAŠKO	32,66 +1,05
POZAVAROVALNICA SAVA	14,80 -1,60
PROBANKA	- -
SALUS, LJUBLJANA	460,00 -
SAVA	235,47 -1,99
TERME ČATEŽ	171,00 -10,00
ŽITO	84,00 +1,02
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	22,43 -1,15

MILANSKI BORZNI TRG	FTSE MIB:
25. avgusta 2009	+0,53
delnica	zaključni tečaj v €
A2A	1,35 +2,66
ALLEANZA	5,76 +2,58
ATLANTIA	15,26 -0,72
BANCO POPOLARE	6,02 -1,39
BCA MPS	1,51 -0,46
BCA POP MILANO	4,88 +1,24
EDISON	1,17 +0,00
ENEL	4,20 +0,18
ENI	16,68 +0,18
FIAT	8,31 -0,60
FINMECCANICA	11,52 +0,96
GENERALI	17,54 +2,57
IFIL	- -
INTESA SAN PAOLO	2,90 +2,20
LOTTOMATIC	16,05 +2,10
LUXOTTICA	17,08 -1,21
MEDIASET	4,61 +0,00
MEDIOBANC	9,85 +2,23
PARMALAT	1,78 +1,60
PIRELLI e C	0,34 +1,95
PRYSMIAN	13,16 +1,31
SAIPEM	19,49 -1,07
SNAM RETE GAS	3,15 -0,32
STMICROELECTRONICS	5,35 -0,28
TELECOM ITALIA	1,12 +2,92
TENARIS	10,53 +0,48
TERNA	2,55 +0,49
TISCALI	0,32 +0,78
UBI BANCA	10,82 +0,46
UNICREDIT	2,54 -1,26

</

ŠOLSTVO - Pred začetkom šolskega leta dodaten trud za dijake z učnimi zaostanki

Preverjanje znanja za sto slovenskih višješolcev

Začeli so v ponedeljek na DPZIO Stefan, ostale višje šole bodo prišle na vrsto v prihodnjih dneh

Poletne počitnice se za učence in dijake izteka, saj bo čez dva tedna treba zopet v šolo. Pred začetkom pouka pa bodo nekateri morali opraviti še eno obveznost: gre za preverjanje znanja tistih dijakov višjih srednjih šol, katerim je bilo po koncu zadnjega šolskega leta ocenjevanje preloženo zaradi negativnih ocen v nekaterih predmetih. Na podlagi preverjanja bodo na posameznih šolah namreč odločili, ali so dijaki, ki so medtem po koncu rednega pouka bili deležni tudi dodatne učne pomoci oz., kot pravijo na šolah, dopolnilnega pouka, nadoknadili učne zaostanke in lahko prestopijo v višji razred.

Junija je bilo ob koncu pouka število dijakov oz. dijakinj, katerim je bilo ocenjevanje preloženo, okroglo, saj jih je bilo natanko sto, zdaj pa jih pred začetkom novega šolskega leta čakajo preverjanja. Na Poklicnem zavodu Jožeta Stefana, kjer je bilo ob koncu šolskega leta 26 diakov z učnimi zaostanki (po trinajst za mehanski in elektronski oddelki) so s preverjanji začeli že v ponedeljek in bodo trajala do petka, potekajo pa v obliki pisnih nalog: dijaki, ki bodo po pisni nalogi še negotoviti, bodo lahko tudi ustno izprashani. Kar se tiče predmetov, sta bili v ponedeljek na sporednu slovenščino in zgodovino, včeraj matematika, angleščino in mehanska tehnologija, danes bodo prišle v poštov fizika, elektronika in sistemi, jutri pa italijanščina, elektronika in praktične vaje, medtem ko bodo v petek na sporednu politične vede.

Na ostalih višjih srednjih šolah niso še začeli s preverjanji. Prva šola, kjer bodo le-ta na sporednu, je Trgovski tehnični zavod Žige Zoisa, kjer ima učne zaostanke 23 dijakov (enajst na oddelku za knjigovodje in dvanajst na oddelku za geometrije) in kjer se bodo preverjanja začela jutri, trajala pa bodo do sobote. Na oddelku za geometrije bodo kot prvi prišli na vrsto dijaki, ki imajo učne zaostanke iz matematike, zgodovine, prirodopisa, zemljepisa in slovenščine, na oddelku za knjigovodje pa tisti, ki morajo popraviti ocene iz nemščine, matematike, naravoslovja, angleščine, politične ekonomije, gospodarskega zemljepisa, prava in gospodarskega poslovanja.

V soboto in ponedeljek bodo preverjanja potekala na Pedagoškem in družboslovnem liceju Antona Martina Slomška, kjer mora ocene popraviti 22 dijakov (devet na pedagoški in trinajst na družboslovnih smerih). V soboto bo na sporednu pisni del, ki se bo začel z nalogo iz slovenščine, v ponedeljek pa ustni del, kjer bo kot prva na sporednu prav tako slovenščina.

Za 29 dijakov Liceja Franceta Prešerna pa bo čas preverjanja napočil prihodnji teden, trajal pa bo od torka do četrtega. Na naravoslovno-multimediji in jezikovni smeri mora ocene popraviti po šest dijakov, na znanstveno-fizikalni dvanajst, na klasični smeri pa pet. Torek in sreda bosta posvečena pisnim nalogam iz latinsčine, italijanščine, grščine, slovenščine, matematike, angleščine, nemščine in ruščine, medtem ko bo v četrtek napočil čas ustne preizkušnje iz matematike, italijanščine, latinsčine, prirodopisa, grščine, slovenščine, angleščine, nemščine in fizike.

Teden pozneje pa se bo na višjih srednjih šolah začel pouk: prvi bodo v šolske klopi sedli dijaki liceja Prešeren in zavoda Zois, za katere se bo pouk začel 10. septembra, zatem jim bodo sledili dijaki liceja Slomšek, kjer bo šolski zvonec zazvonil 14. septembra, in dijaki zavoda Stefan, ki bodo v klopi sedli 15. septembra. (iž)

ZNANOST - Center za teoretsko fiziko Abdus Salam

Enoletno podiplomsko izobraževanje za 48 študentov iz držav v razvoju

Osemnajstideset študentov iz držav v razvoju je uspešno zaključilo enoletno podiplomsko izobraževanje na Mednarodnem centru za teoretsko fiziko Abdus Salam v Miramaru (ICTP). Podiplomski študijski program zaobjema štiri študijska področja, in sicer fiziko kondenzirane materije, fiziko zemeljskega sistema, fiziko visokih energij in matematiko. K tem gre dodati še smer osnovne fizike, ki je v bistvu namenjena študentom iz subsaharske Afrike in jim ponuja vrsto sodobnih smernic in temeljev fizike. Po mnenju koordinatorja

podiplomskega programa v miramarškem centru teoretske fizike, prof. Seifallah Randjbar-Daemija, je cilj tega študija ta, da afriškim študentom predstavlja osnove fizike, ki jim bo nedvomno olajšala nadaljnji študij fizike v miramarškem centru. Mnogi so bili namreč tisti, ki so uspešno zaključili enoletni tečaj in so bili sprejeti na nadaljnji študij v miramarškem centru oz. na tržaški univerzi.

»Trdno verjamemo, da je treba pomagati mladim iz nerazvitenih držav. Pomagati jim moramo predvsem pri pre-

moščanju tistih vzgojnih ovir, ki jih v dobrejem in slabem postavlja država, v kateri so se rodili, in jim ponuditi priložnost za rast in razvoj.« je dejal direktor centra Abdus Salam Katepalli R. Sreenivasan. Nedvomno bodo študenti okreplili kadre in prevzeli vodilna mesta v domačih znanstvenih krogih, v katerih je še kako potrebna prenova vzgojnega, raziskovalnega in gospodarskega sistema. Podiplomskega študija se je letos udeležilo 28 afriških študentov (14 iz manj razvitih držav), 17 azijskih (4 iz manj razvitih držav) in 3 iz Južne Amerike.

ROMUNIJA - Izročitev dveh obsojencev italijanskim oblastem

Devet let na begu

Leta 2000 sta bila Aurel in Toader Irimia v Trstu obsojena zaradi tihotapljenja z ljudmi

Aurel Irimia

Toader Irimia

Danes zjutraj bosta ob spremstvu osebja mednarodne policije Interpol stonila na italijanska tla Aurel in Toader Irimia, 40 in 34 let star romunska državljan, ki ju Romunija izroča italijanskim oblastem. Po skoraj desetletnem begu ju je 11. avgusta v njuni vasi prijela romunska policija. Leta 2000 sta bila v Trstu obsojena na 25 oziroma 20 let zapora zaradi tihotapljenja z ljudmi. Aurel Marinel Irimia in Toader Irimia, znan z vzdevkom Rachi, sta v devetdesetih letih vodila kriminalno združbo, ki je več sto državljanom Romunije in drugih vzhodnoevropskih držav omogočila nezakonit vstop v Italijo in zahodno Evropo. Proces proti njima in še devetim romunskim članom združbe je potekal v letih 1999 in 2000, Aurelu in Toaderju Irimii so sodili v odsotnosti. Obsojena sta bila na 25 in 20 let zapora, prijeli pa so ju šele pred dvema tednoma, devet let pozneje.

S pomočjo sorodnikov in priateljev sta se Aurel in Toader Irimia skrivali v vasi Dumbraveni, v severni romunski pokrajini Suceava (na meji z Ukrajino), kjer

so ju 11. avgusta zatolili romunski polici. Aretirali so ju na zahtevo tržaškega javnega tožilstva, ki je 10. julija letos izdal mednarodni nalog za prijetje. Aktivno je bil soudeležen tržaški mobilni oddelk policije, ki je sestavil posebno preiskovalno ekipo, slednja pa je bila več mesecov redno v stiku z romunskimi sodelavci. Ko so s skupnimi močmi izsledili

skrivališče, je tržaško tožilstvo podpisalo mednarodni nalog za prijetje, nakar je romunska policija v primerenem trenutku stopila v akcijo.

Romunske oblasti so po prejetju vseh potrebnih dokumentov privolile k izročitvi dvojice Italiji. Danes zjutraj bosta obsojenci pristala na rimske letališču Fiumicino, dolgo kazen naj bi prestala v Trstu.

Dejavnosti igralnega kotička Palček

Občine Okraja 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'albero azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem ob sredih in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1. do 6. leta starosti. Predvidene delavnice bodo 26. in 28. avgusta, in sicer »Barve vode«, »Začarane pripovedke«, »Igrajmo se alkimišta - igre z vodo« in »Znaki...stripov«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

Esperantski kongres

V petek, 28. avgusta, se bo v Cassinu začel že 76. esperantski kongres na italijanskih tleh, ki se bo zaključil v četrtek, 3. septembra. Med napovedanimi 150 udeležencijih jih bo nekaj tudi iz Trsta, članov tržaškega esperantskega združenja s predsednico Edvige Ackermann na čelu. Kongresa pa se bodo ob Italijanh udeležili tudi esperantisti iz evropskih držav, Madagaskarja in celo Kitajske. Program kongresa je kar se da pester in razvejan, saj ob srečanjih predvideva tudi raznorazne predstavitve knjig, brezplačne tečaje esperanta za občane in pa izlete po okolici, koncerte in podobno.

Tečaji angleščine

Pred začetkom pouka, si je tržaško italijansko-ameriško združenje zamislico več tečajev angleškega jezika, pravzaprav konverzacije za srednješolce in višješolce. Od 31. avgusta do 4. septembra bo druga izmena: srednješolci se bodo zbirali vsak dan od 16. do 17. ure, višješolci pa od 17. do 18. ure. Z ameriško profesorico bodo ponovili slovnične osnove in pletli pogovore. Za vsako uro bo treba odštetiti 10 evrov (20 evrov pa za člankanino, ki vključuje tudi abonma za filmske projekcije). Več informacij je na voljo na spletni strani www.assitam.com oz. sedežu združenja v UL Roma 15 - od ponedeljka, do petka od 16. do 20. ure (tel. 040/630301 ali info@assitam.com).

Nadlegovali ljudi

Stranke kioski Lanterna, pri kopališču, ki ga Tržačani poznavajo kot »Pedocin«, so pred dnevi poklicale mestne redarje, ker jih je 36-letni nemški državljan nadlegoval. Možkar je baje že teden dni glasno nagovarjal stranke, jih občasno žalil in pil iz njihovih kozarcev. V Trst je baje pripravoval na avtoštop. Redarji so ga pospremili v glavno tržaško bolnišnico, kjer je zaspal na kavču, piše v tiskovnem sporočilu.

Pri Sv. Jakobu zaključek poletnih centrov

Sklepna prireditev na šentjakobskem trgu bo v petek naznamovala zaključek poletnih centrov, ki jih je priredila občinska uprava in ki sta jih upravljali zadružni La Quercia ter Strade Nuove. Otroci iz poletnih centrov se bodo podali v sprevodui iz ljudskega vrta v UL Orlandini do Sv. Jakoba, kjer bodo med drugim ob 16.15 oblikovali simbol miru, sledile pa bodo razne predstave.

Stavka v pristanišču

Uslužbenici podjetja Crismani Ecologia, ki se ukvarja s prečiščevanjem morskih voda, so včeraj prekrižali roke. Podjetje je namreč najavilo opustitev 6 delavcev. Stavke se bo nadaljevala, dokler ne bo podjetje preklicalo opustitev in zagotovilo jamstva glede prihodnosti omenjenih delavcev.

KRAŠKA OHSET 2009 - Na sedežu SKGZ

Krovni organizaciji predali ženinovo nošo

Dean Furlan bo nosil črno poročno nošo z rumenimi elementi - Sešila sta jo Emil Gregori in Vera Milič

Zvezčer se bo uradno začela 24. Kraška ohset. Ob 21. uri bo v Pokrajskem muzeju v Repnu koncert, ki ga društvo Kraški dom in Rdeča zvezda posvečata nevesti in ženinu. Dve uri prej pa bodo prireditelji v Kraški hiši svečano odprli petdnevni praznik, katerega vrhunec bo neženska poroka.

Šele v nedeljo bomo lahko občudovali nevestino obleko, medtem ko so ženinovo pokazali javnosti že včeraj. Hlače, srajco, suknič, klobuk in vse kar spada zraven, so prireditelji Kraške ohceti postavili pred kamero in fotografike objektive na sedežu Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ). Ta je skupaj s Svetom slovenskih organizacij (SSO) tudi letos podarila moško obleko, s čimer se krovni organizaciji povežeta v razvijeno mrežo oblikovalcev največjega etnografskega prnika Slovenev v Italiji.

Ženin Dean Furlan je ves čas skrbno prikrival, pod čigavimi rokami je nastala njegova noša, a zdaj končno vemo, da sta ženinovo obleko letos sešila Emil Gregori in Vera Milič. Gregori, ki stane pri Fernetičih, si je kljub osmim križem naložil največ dela in sešil črno poročno nošo (obrobljena je z rumeno barvo, podobnih barv sta tudi ruta in »lajbec«). Gospa Milič, ki domuje pri Briščikih, pa je sešila srajco. »Imela sem nekaj težav, ker je on visok,« je hudomušno pripomnila šivilja in navzočima nevesti in ženinu zaželela vso srečo v življenu.

Bodočima zakoncem je čestital tudi krojač. »Želim jima, da bi res uživala, in tudi upam, da bo nošo lahko oblekel še

Ivana in Dean, obkrožajo ju ostali udeleženci včerajšnje slovesnosti

KROMA

njun vnuk,« je povedal Emil Gregori. Še pred njim pa sta Ivani in Dejan izrekla vrsto voščil tudi darovalca obleke.

Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je povedal, da je Kraška ohset pomembna, ker prek njene odmevnosti Slovenci v Italiji pričajo o svojem obstoju. Zato je to prireditve po Pavšičevem mnenju eno najboljših »promocijskih sredstev« manjšine.

Predsednik SSO Drago Štoka pa je dejal, da se je treba zahvaliti Egonu Krau-

su, ki si je zamisil Kraško ohset. »Z njem ne obujamo preteklosti,« je povedal Štoka. »Kraška ohset ni folklorni praznik, ampak je nekaj stvarnega in živega. Gre za pravo poroko, s katero dokazujemo svoj obstoj v preteklosti in sedanjosti. To je pomembno zlasti danes, ko bi nekateri slovenščino kar izbrisali.« Pri tem se je predsednik SSO spomnil na neljube dogodek ob odprtju novega avtocestnega odseka pri Katinari in saditvi glerove trte pri Prosek.

Predsednika dveh krovnih organizacij pa je na začetku včerajšnje predstavitve ženinove noše šaljivo pokarala Martina Repinc, predstavnica Zadruge Naš Kras: »Rudi in Drago sta pred dvema letoma obljudila, da bosta letos v noši.« Obsta imela izgovor. Pavšič je dejal, da noše ne more obleči, ker je medtem shujšal, Štoka pa je dejal, da je nošo oblekel že pred mnogimi leti in da ni izključeno, da je ne bo spet. (pv)

Košara daril vse bolj polna ...

Enoletna naročnina na Primorski dnevnik - darilo družbe PRAE

-Narodna noša za nevesto - prispevki Občine Repentabor

Poročni kolač - darilo pekarne Čok z Općin

-Poročni in naprsni šopek, 80 nageljnov - darilo cvetličarne Atelje Dom Art - Vivijana Kljun Općine

Zlata poročna prstana - darilo draguljarne in urarne Malalan z Općin

Par čevljev za ženina in nevesto - darilo trgovine s čevljji Malalan z Općin

Srebrni okvir - darilo draguljarne Skerlavai - Trst

Surov pršut - darilo podjetja Tiberio Mauri iz Lakotića

Komplet kuhinjskih nožev - darilo železnine SAFER s Prosek

Popust za poročno potovanje - darilo turistične agencije Aurora

Leseni podstavek s kuhinjskimi noži - darilo Pohištva Kralj Općine

Nakupovalni bon v višini 150 evrov - darilo Pekarne-slaščičarne Jazbec

Slovenske domače jedi I. in II. del - darilo Tržaške knjigarne

-Kamnitni izdelek Pavla Hrovatina - darilo KRD Dom Briščiki

Majhna lesena skrinjica-ročno delo - darilo Marjana Corettija iz Ricmanj

50 litrov vina - darilo Kmečke zveze

12 litrov domačega oljčnega olja - darilo prijateljev s Prebenega

Avtorska fotografija tiskana na platno mere 50x 75 - darilo fotografa Borisa Prinčiča, fotostudio BP 08 Prosek

Tekoči račun Easy (saldo 750,00 evrov) - darilo ZKB

Album fotografij in multimediji CD z letošnje Kraške ohceti - darilo spletnega portala www.slomedia.it

KROJAČ EMIL GREGORI

»Važno je, da je lepa«

Klub 81 letom rad občasno šiva - Pri šivanju ženinove noše je moral spoštovati pravila

»Dean me je prosil, če bi mu sešil nošo, tako kot že pred nekaj leti. Ne bi sprejel, če ne bi bila nevesta hčerka moje nečakirje,« nam je ob robu včerajšnje predstavitev ženinove noše povedal upokojeni poklicni krojač Emil Gregori.

»Za šivanje nisem porabil veliko časa,« je razložil. Potožil pa je, da je v današnjem času vse teže najti blago in celo sukanec. »Noša nima posebnih značilnosti, ker jo je treba šivati po pravilih,« je predstavil svoje delo. »Važno je, da je na koncu videti lepa.«

Med pogovorom z njim smo zvedeli, da se je Emil Gregori krojaškega poklica izučil na

Vipavskem, kamor je šel takoj po vojni s trebuhom za kruhom. To ga povsem naključno povezuje z dolgoletnim krojačem ženinove noše Zorom Štokljem, ki je ravno tako na Vipavskem prvič prišel za iglo in sukanec.

Gregori ima 81 let in živi pri Fernetičih. Rodil se je v Gropadi, svojo delavnico pa je imel na Opčinah. Zdravstvene težave in leta mu danes onemogočajo, da bi veliko šival, občasno pa komu vendarle ustrezhe in mu sešije nošo. »Kdo bo sploh še opravljal moje delo,« se je vprašal. »Ta poklic izginja, danes vse dela industrija.« (p. v.)

Kraška fotoohjet '09

Primorski dnevnik vabi svoje bralke in bralce, da sodelujejo pri Kraški fotoohjet '09. V svoje fotografike objektive ujemite utrinek letošnje Kraške ohceti in posredujte najlepše posnetke spletni strani www.primorski.eu.

KRAŠKA OHSET 2009

Kako nosimo žensko nošo?

V Boljuncu delili praktične nasvete, kako zavezujemo rute in oblačimo noše - V Repnu v nedeljo pričakujejo 700 noš

Franca Slavec med praktičnim prikazom

KROMA

Vandali razsajali v Barkovljah

Kopalci, ki so se včeraj v zgodnjih jutranjih urah odpravili v prvi barkovljanski »topolino« (značilno kopališče s cementom podlogo), so naleteli na celo vrsto razmetanih in poškodovanih predmetov. Vandali so ponoči prebili vrata tamkajšnje sobe za prvo pomoč, iz katere so odnesli brizgalke, jeklenke, obvezne in drugo zdravstveno opremo. V moreje so zmetali zastavice za signalizacijo in nihovе kamnite podstavke ter megafon. Gmotna škoda znaša nekaj sto evrov.

40-letnica izkrcanja na Luni

V Ljudskem domu Jure Cicanini v Podlonjerju bodo jutri počastili štirideseto obletnico izkrcanja na Luni. Ob 21. uri bodo zavrteli film The Right Stuff (Uomini veri, režija Philip Kaufman) o ameriški astronavtski epopeji.

Spet Cavanatango

Trg Cavana v starem mestu se bo jutri ponovno spremenil v veliko »milongo« - plesnič za tango. Od 21. ure dalje se bo mogoče pridružiti plesalcem plesne šole Annalisa Danze in se prepustiti argentinskim melodijam.

Glasbeni vikend v kopalnišču Ausonia

Ko se bliža konec tedna se temperatura v kopalnišču Ausonia dvigne. Zanjo poskrbi mladinsko združenje Etnoblog, ki tu že vse poletje skrbi za zabavne glasbene večere. Zaradi velikega povpraševanja oboževalcev, se jutri na oder vrača reggae latin skupina iz Muenhna, ki je zaslovela po vsej Evropi Jamaram. Obeta se zanimiv večer sambe, rumbe, ska in soul melodij Za vstopnico v jamajški svet boste morali odšteti 7 evrov, v katere je vključena tudi pijača.

Samo še nekaj dni nas ločuje od enega izmed najbolj priljubljenih dogodkov na glasbeni sceni, se pravi 4. electroblog festivala. Za nekakšno »predjed« vam zdržanje No-excuses v petek zvečer ponuja izrednega Dj-ja Donata Dozzyja; do polnoči boste za vstopnino morali odšteti evro, nato pa 10 evrov (v katere je vključena pijača).

Sobotni večer pa bo namenjen energični skupini Radio Zastava, ki izvaja omamne vzhodnoevropske skladbe z iznajdljivimi swing primesmi, ki jih spretne začini s pristno improvizacijo. Ob njih bo svojo glasbo vrtel Fabio Coco Dub.

POGOVOR - Ilde Cossutta, upravnica Tržaške knjigarnice

»Poletje je za nas čas največjega dela«

V promet gredo predvsem dela zamejskih avtorjev, zemljevidi in vodiči

V vročem avgustovskem dopoldnevu, ko so zaradi dopustov tržaške ulice še vedno napolnje, smo stopili v Tržaško knjigarno, saj nas je zanimalo, kako se v poletnem času prodajajo knjige in drugi založniški izdelki. Odgovori, ki nam jih je dala upravnica Tržaške knjigarnice, Ilde Cossutta, so nas v marsičem tudi presenetili.

Kako posluje Tržaška knjigarna v poletnem času?

Glede poslovanja v naši knjigarni ni občutiti kake posebne razlike med poletnim in zimskim časom. Poleti namreč ne prodajamo kakih detektiv ali lahketnega branja, ampak povečini tiste proizvode, za katere se naši kupci zanimajo skozi vse leto. V zadnjem času gredo zelo dobro v prodajo knjige naših avtorjev, začenši z Borisom Pahrom, pa tudi Burjin čas Vilme Purič ter Spomini Angelu Katice Miroslava Košute.

Med prodanimi torej prednjačijo slovenske založbe v Italiji?

Seveda, največ Mladika in ZTT. Imamo pa tudi novosti slovenskih založb, denimo knjige Dušana Jelinčiča, ki izhajajo pri Založbi Sanje. Oni namreč tiskajo vezano in žepno izdajo, ki je cenovno bolj dostopna. Poudarila bi, da v Tržaški knjigarni postavljamo svoje avtorje na vidno mesto, saj jih skušamo promovirati.

Kaj se poleg knjig v poletnem času še največ prodaja?

Poleti seveda največ prodamo vodičev in kart Slovenije. Glede Slovenije smo zelo dobro in podrobno založeni, od avtokart, izletniških kart, vse do zemljevidov v merilu 1:25.000, pokrito pa imamo celotno območje države. Italijanski tržaški kupci so o tem zelo dobro informirani, zato redno prihajajo k nam na obisk. Nekateri stranke pa nas kontaktirajo tudi od drugod, njim prodajamo po pošti.

Poletje je čas počitnic, v TK pa dela ne primanjkuje.

Poleti gredo ljudje seveda na počitnice, za nas pa je to čas največjega dela, saj ob začetku vsakega šolskega leta s knjigami in učbeniki oskrbujemo slovenske šole ter dijake. Ti jih začnejo naročati takoj po zaključku pouka.

Kaj pa iščejo italijanski obiskovalci?

Veliko jih poleg zemljevidov in vodičev po Sloveniji išče slovensko literaturo v prevodu, pa tudi italijansko v izvirniku (Jančar, Tomizza, Magris).

Kako se prodajajo prevodi slovenskih avtorjev?

Najbolj uspešen v tem vidiku je seveda Boris Pahor, seveda ne samo v italijanskem prevodu, ampak tudi v slovenskem izvirniku. Zadnje čase se njegove knjige morda bolj prodajajo v slovenščini, saj je pred kratkim izšlo njegovo izbrano delo. Pojavljamo se lahko s tem, da smo prva slovenska knjigarna, ki je založba prejela zbirko petih njegovih knjig.

Imajo bralci, predvsem tisti italijanski, ob vstopu v knjigarno že jasno idejo o tem, kaj si želijo, ali večkrat poščajo po nasvetu?

Večkrat pridejo iskat knjigo v slovenščini za prijatelje Slovence. V glavnem

pa poleg zemljevidov in vodnikov iščejo zgodbinske knjige, denimo o prvi ali drugi svetovni vojni, o fobijah ipd.

Katere turistične destinacije so našim italijanskim somšečanom najbolj pri srcu?

V prvi vrsti sta to Triglav in njegov narodni park, pa tudi Sežanski Kras. Turističnih kart Primorja in Krasa pri nas ne sme nikoli zmanjkati. V prodajo gredo namreč zelo dobro, še posebno v zadnjem času, ko ni več nadzora na državni meji. K temu bi dodala, da je mogoče pri nas dobiti tudi proizvode domače obrti, denimo obdelan kamen Pavla Hrovatin.

Kaj pa s CD-ji in DVD-ji?

Ti se prodajajo predvsem v sklopu založniške pobude za otroke. Na splošno v Tržaški knjigarni najbolj prodajamo otroške in mladiške knjige, za starost od vrtca do srednje šole. Ko vstopijo, se otroci sami napotijo v svoj kotiček in tam izbirajo. Posebno pozorni na ta vidik so italijanski starši, ki so svoje otroke vpisali v slovenske izobraževalne zavode. Ti si namreč želijo, da njihov otrok tudi izven šole posluša slovenski jezik, saj ga starši z njim seveda ne morejo govoriti.

Tržaška knjigarna premore tudi manjšo dvoranico, v kateri redno poteka predstavitev. Kaj se nam obeta jeseni?

Program prireditev imamo že izdelan tja do novega leta. Začeli bomo v drugi polovici septembra, saj smo do začetka pouka kar precej zasedeni s šolarji in njihovimi učbeniki.

Primož Sturman

Včeraj danes

Danes, SREDA, 26. avgusta 2009

ALEKSANDER

Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 19.54 - Dolžina dneva 13.35 - Luna vzide ob 13.41 in zatone ob 22.27

Jutri, ČETRTEK, 27. avgusta 2009

MONIKA

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 26,7 stopinje C, zračni tlak 1015,1 mb raste, veter 9 km na uro, jugo-vzhodnik, vlaga 39-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,1 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 29. avgusta 2009

Lekarne odprte

tudi od 13. do 16. ure

Ulica Combi 17 - 040/302800, Ulica Fabio Severo 122 - 040/571088, Žavlige - Ulica Flavia 39/C - 040/232253, Fernetiči - 040/212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavlige - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040/212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 - 040/631785.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO DTTZG Žige Zois

sa obvešča dijake, da bodo preverjanja za odpravljanje primanjkljajev na sedežu v dneh 27., 28. in 29. avgusta po koledarju, ki je izobesen na oglasnici deski na sedežu in objavljen na spletnem mestu www.zigagois.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča,

da bo zaradi novih pravil letos podejlevanje letnih suplenc za tržaško in goriško pokrajino potekalo skupno, in sicer v petek, 28. avgusta, v prostorih Niže srednje šole »S. Kosovel« na Opčinah, Bazoviška ulica, št. 7, in sicer ob 10.00 za vrtce in osnovno šolo ter ob 11.30 za nižje in višje srednje šole. Kdor bi se podelilte ne mogel udeležiti, lahko v ta namen izpolni pooblaštilo. To zadevni obrazci so na voljo tako na tržaškem kot na goriškem sedežu Urada. Seznam razpoložljivih mest bo vsej 24 ur prej objavljen na oglasnih deskah tržaškega in goriškega urada.

RAVNATELJSTVO LICEJA Antonia

Martina Slomška obvešča dijake, da se bodo preverjanja za odpravljanje primanjkljajev odvijala 29. in 31. avgusta, po koledarju, ki je izobesen na oglasnici deski.

ZDРУЖЕЊЕ STARШЕВ ОСНОВНЕ ШОЛЕ FRANA MILČИНСКЕГА obvešča, da

se šahovska in računalniška delavnica MIŠK@ prične v ponedeljek 31. avgusta, ob 8.30. Udeleženci naj se zberejo v veži Trgovskega Tehničnega Zavoda Žige Zoisa, ul. Guardiella, 13/2, ob 8.15, da izpolnijo prijavnico. Med eno in drugo delavnico bo odmor, zato naj imajo otroci s seboj malico. Če se niste še prijavili, se nam lahko prvi dan vseeno pridružite. Pričakujemo vas!

RAVNATELJSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN

obvešča, da bo avgusta ob sobotah zavod zaprt ter da se bo redni pouk za š.l. 2009/2010 začel v torek, 15. septembra.

DIDAKTIČНО RAVNATELJSTVO OPĆINE sporoča, da bo 1. seja zborna učnega osebja v torek, 1. septembra ob 9.00.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinjitvijo didaktičnih dejavnosti od ponedeljka do petka tajništvo odprt od 9. do 14. ure.

NA DRŽAVNI SREDNJI ŠOLI SIMONA GREGORČIČA V DOLINI se bo pouk začel v ponedeljek, 7. septembra, ob 7.45.

VEČSTOPENSKA ŠOLA NA VRDELI obvešča, da se bo pouk na osnovnih šolah (Finžgar, Milčinski in Župančič) začel v sredo, 9. septembra, prvi teden od 8.30 do 12.30 brez kosila. Pouk v vrtcih (Lonjer in Barkovlje) bo tudi stekel 9. septembra, prvi teden od 8. do 12.30 brez kosila. Pouk na srednji šoli Ciril in Metod (Sv. Ivan in Katinara) bo stekel 10. septembra ob 8. do 13.30. Nadaljnje informacije dobijo starši na šoli, oziroma vrtcih prvi dan pouka.

DIDAKTIČНО RAVNATELJSTVO OPĆINE sporoča, da se bo pouk v vseh otroških vrtcih in osnovnih šolah ravnateljstva pričel v četrtek, 10. septembra ob 8.00.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan pouka v šolskem letu 2009/10 v četrtek, 10. septembra 2009.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v šolskem letu 2009/10 začel 10. septembra.

Osmice

OB PRILIKI KRAŠKE OHČETI je v Repunu odprta osmica pri Batkovičih. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-327240.

OSMICO je odprl Milič Stanko v Zgozniku.

OSMICO je odprl Paolo Pernarčič, Medjavas 21.

OSMICO sta v Saležu odprla Sandra in Jožko Škerk.

TERČONOVİ so v Cerovljah odprli osmico. Tel. 040 - 299435.

V REPNU je odprl osmico Renzo Tavčar, Repen 42.

V REPNU »NA OREŠJU« ima družina Škarab odprto osmico.

Čestitke

Draga LIVJA. Ti imaš danes velik praznik, saj praznuješ 35 let na podlagi drugih 35 let. To so lepa leta, nosi jih pa lepo in še naprej tako. Želimo ti pa mnogo sreče, veselja, posebno pa zdravja. Marta z družinami.

Mali oglasi

GOSPA isče službo kot negovalka starejše osebe, 24 ur dnevno. Tel. 040-251231.

GRELEC za kurilno olje, znamke lamborghini - calor, KM 0,83, v izredno dobrem stanju prodam. Cena: 220,00 evrov. Tel. 040-208989.

KRASNE KUŽKE mešančke, majhne rasti, podarimo resni osebi, ljubitelju živali. Tel. 333-6486500 v večernih urah.

NOVA PEČ NA DRVA - Unical Fokus - z garancijo (1.700,00), prodaja Tel. št.: 346-1481428.

PRIDITE SI nabirat sami čeplje, naranče, biološke: 5,00 evrov za 10 kg. Tel. št.: 040-576116.

PRODAJAM učbenike za vse razrede znanstvenega in klasičnega liceja. Pockličite na tel. št. 040-226323 v utrjanjih urah.

PRODAJAM motor, znamke honda cbr 125 r, letnik 2007, prevoženih 7.400 km, v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Klicati na št. 334-298404.

PRODAM enosobno stanovanje v Sežani in hišo v vrtom in dvoriščem v Šembrijah pri Ilirske Bistrici (Slovenija). Cena po dogovoru. Tel. št.: 00386(0

Kino

AMBASCIATORI - Danes, 26. in v četrtek, 27. avgusta dvorana zaprta. V petek, 28. avgusta: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »L'era glaciale 3D«.

ARISTON Poletna arena: 21.00 »Ken il guerrero - La leggenda di Raul«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il messaggero«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »S.Darko«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Il mistero della pietra magica«; 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »Alieni in soffitta«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Sex movie in 4D«; 16.00, 19.00, 21.45 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«.

FELLINI - Dvorana je zaprta za poletni premor.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 20.00, 22.15 »Nemico pubblico n.1 - L'ora della fuga«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 20.00, 22.10 »I love Radio Rock«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 21.30 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.40, 21.40 »Neslavne barabe«; 17.30, 19.30, 21.30 »Vse moje bivše«; 16.40 »G-Force 3D«; 19.10, 21.10 »Snubitev«; 16.20 »Harry Potter in Princ mešane krv«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.15, 20.00, 22.15 »Il mistero della pietra magica«; 16.30 »Alieni in soffitta«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Il messaggero«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ricatto d'amore«; Dvorana 4: 18.15, 20.15, 22.15 »S.Darko«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.00, 22.00 »S.Darko«; Dvorana 2: 18.00, 20.10, 22.10 »Il messaggero«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.00 »Alieni in soffitta«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.00 »Ricatto d'amore«; 17.45, 19.50, 22.00 »Il mistero della pietra magica«; Dvorana 5: 17.50, 20.00, 22.00 »Sex movie in 4D«.

Izleti

ŠOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME vabi mo na skupno goriško-tržaško romanje na Barbano, v ponedeljek, 31. avgusta. Po skupni sv. Maši na Barbani bomo šli na kosiško v Bilje, potem pa na Sv. Goro, kjer bomo imeli pete litanijske Materje božje in blagoslov z Najsvetejšim. Avtobus bo odpeljal iz Općin ob 7.00, s Trga Oberdan ob 7.15, s Prosek ob 7.30, iz Sv. Križa ob 7.35, iz Sesljana ob 7.40. Povratek okrog 20.30. Za vpis in ostale informacije po klici: čimprej na tel. št.: 040-220693 ali 347-932213.

SKD IGO GRUDEN vabi na izlet s plavom po Dravi v nedeljo, 13. septembra. Odhod s trga v Nabrežini ob 8.00, ob 11.30 vkrcanje na plav v Gortini (občina Muta), dvourna vožnja s programom in flotarsko malico, popoldne še obisk Prežihovine in ogled pivovarne v Trobljah. Povratek okoli 20. ure. Cena izleta 35,00 evrov. Vpisovanje v kavnarni Gruden in v trgovini Sergija Kosmine v Nabrežini.

SKUPINA 85 organizira od 19. do 25. septembra izlet: Donava od Beograda do Črnega morja. Informacije in vpisi: info@gruppo85.org, tel. 348-5289452 ali 338-741705.

Obvestila

KULTURNO DRUŠTVO Mešani pevski zbor Sežana vabi v sezoni 2009/10 k sodelovanju nove pevke in pevce. Pevske vaje so vsak torek od 20. do 22. ure. Informacije na tel. št.: 031-369859. Vabljeni.

ZDRAUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKO-HOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča cenjene obiskovalec, da bo odprta s poletnim urnikom (8.00-16.00) do 4. septembra. Zaprta bo od 10. do 21. avgusta.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L' albero azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Predvideni delavnici sta danes, 26. in v petek, 28. avgusta: »Barve vode«, »Začarane pri-povedke« in »Igrajmo se alkimi« - igre z vodo«, »Znaki...striпов«. Za informa-

cije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

OPZ IN MPS SLOMŠEK vabita nove pevce v svojo sredo. Pevski teden za OPZ 6-10 let bo od danes, 26., do petka, 28. avgusta, v Slomškovem domu Bazovici. Za MPS od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, v Savinjski dolini. Informacije na tel. št. 040-226841 (Sandra) ali 040-226480 (Zdenka) po 20. uri.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZSSDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Općinah, do 28. avgusta, ter od 31. avgusta do 4. septembra. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 349-7597763 (Nastja), 335-6278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillenium.com.

ELIC - Proste šole za otrokovo raziskovanje vabi na brezplačna srečanja-delavnice v vrtu Rivoltella (nedaleč od Ostržka) v petek, 28. avgusta, od 9. do 12. ure »Znanost in igra«. V tork 4., petek, 8. in petek, 11. septembra, bodo od 16. do 18. ure na programu likovne delavnice »Mozaiki z vrnega papirja«. Vabljeni! Za informacije: 040-55273 ali 320-0488202.

SKD JOŽE RAPOTEC se bo poklonilo spominu petih prebeneških kurirk ob 65. obletnici ustrelitve v petek, 28. avgusta, ob 18. uri na pokopališču v Dolini. Spregorovil bo zgodbodin Gorazd Bajc, zapest pa zbor upokojencev iz Brega.

BOLJUNSKA ŽUPNJA vabi v soboto, 29. avgusta, ob 19.30 na slovensost blagoslovitve obnovljene zunanjosti domače cerkve, ki jo bo opravil škof msgr. Evgen Ravignani. Nato bo gospod škof vodil zahvalno sv. mašo za slovenske in italijanske vernike. Po maši bo pred cerkvijo družabnost.

VZPI ANPI OPĆINE - BANI - FERLUGI - PIŠČANCI v soboto, 29. avgusta, se bomo poklonili 9. tovarišem, ki so jih Nemci pred 65. leti ustrelili v kraški dolinici na Mandriju. Zbrali se bomo ob 18. uri na openkem pokopališču, kjer počivajo trije tovariši v skupini grobnici padlih partizanov v bitki za Općine. Nadaljevali bomo pot do spomenika v parku na Kraški ulici. Sodelujejo dekliški pevski zbor Vesela pomlad, MoPZ Tabor, taborniki in skavti.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

KRUT obvešča udeležence letovanja na Malem Lošinju, da je odhod avtobusa v nedeljo, 30. avgusta ob 6.10 iz Sesljana - postaja zraven bencinske črpalk, ob 6.30 iz Trsta, Trg Oberdan - Deželna palača in ob 6.45 iz Bazovice - cesta ob bivšem poštnem uradu. Priporočamo točnost in želimo lepe, sončne dni!

KRUT obvešča, da je odhod avtobusa za skupinsko počitnikovanje v Šmarjeških toplicah v nedeljo, 30. avgusta ob 14. uri iz Trsta, Trg Oberdan - Deželna palača s postankom na Općinah, avtobusna postaja na Dunajski cesti ob 14.15. Udeležencem priporočamo točnost in želimo priletno počutje!

KRUT obvešča, da je poletni urnik uradov sledec: od 9. do 13. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU bo od julija do septembra odprta ob sredah od 15. do 17. ure. Bralci, lahko vrnejo izposojene knjige tudi v uradu za kulturo Občine Dolina: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

POKRJINSKI URAD VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 obvešča, da bo avgusta zaprta. Telefonska tajnika in fax bosta redno delovala: 040-661088.

TELO IN ENERGIJA - prirejajo se popoldanski treningi kitajske borilne veščine in vaje za vitalno energijo v Zgoniku. Info: 328-4253103 (Mitja).

VIGRALNEM KOTIČKU PALČEK v Naselju sv. Mavra 124 (Devin Nabrežina) so odprta vpisovanja za tečaj plesne telovadbe za mamice in otroke. Za informacije tel. 040-3480325.

SEJEM MLADINSKE USTVARJALNOSTI: OD IDEJE DO IZDELKA, MODNA REVIRJA IN ŽUR Vabimo vse mlade ustvarjalce, da 31. avgusta na sejmu, ki bo v Finžgarjevem domu na Općinah (Dunajska 35) predstavijo svoje likovne, modne, obrtne, kuhrske, šivilske idr. izdelke, makete, modele ipd. Ob sejmu bo potekal tudi defile modnih izdelkov ter DJ session in žur. Informacije in prijave MOSP 345-2669860, rast_mladika@hotmail.com.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo za poletni dopust zaprta do 31. avgusta.

PLESNA DELAVNICA Vsi navdušenci za

ples od 14. do 29. leta starosti - začetniki in članice plesne skupine MOSP - so od 31. avgusta do 5. septembra vabljene na delavnico sodobnega plesa. V okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti jih bo v Finžgarjevem domu na Općinah (Dunajska 35) vodila Raffaella Pestronio. Informacije in prijave Raffaella 339-7046331, MOSP 345-2669860, rast_mladika@hotmail.com.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacistična taborišča obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario št.1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

BREZSKRBNE POČITNICE za otroke in starše! SPD Krasje ponuja osnovnošolcem in nižješolcem delavnice, na katerih

bodo pod strokovnim vodstvom do končali pisanje nalog in ponovili ter utrdili vse, kar naj bi med poletjem predeleli za šolo. Obenem se bodo v prijetni družbi lotili tudi umetniških in razvedrilih dejavnosti. Srečanja bodo na sedežu SPD Krasje v Trebcah od 31. avgusta do 4. septembra vsako jutro od 9. do 13. ure. Prijavite se čim prej (ne nujno za vseh pet dni)! Info na tel. št.: 333-1176331 (Nidia).

DEBATNA DELAVNICA Inovativnost in ustvarjalnost mladih v zamejstvu. Kako možnosti za uveljavitev imajo mladi? Kakšno pot je treba ubrati za uresničitev zamisli in projektov? Je tujina edina možnost? Na te in podobne teme bodo od 31. avgusta do 4. septembra na Festivalu mladinske ustvarjalnosti v Finžgarjevem domu na Općinah (Dunajska 35) potekale debatne delavnice, v soboto, 5. septembra, pa bo ob 10.00 na isto temo okrogla miza. Vabljeni vsi, ki bi radi povedali svoje mnenje in delili svoje izkušnje z drugimi. Info: MOSP 345-2669860, rast_mladika@hotmail.com.

DELAVNICA LIČENJA Za vse mlade od 14.

do 29. leta starosti, ki si želijo preobrazbe. Od 31. avgusta do 5. septembra se lahko na Festivalu mladinske ustvarjalnosti brezplačno naučite kako poudariti svoj obraz. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave Živa Kučše tel. 339-169303 ali MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladika@hotmail.com.

FESTIVAL MLADINSKE USTVARJALNOSTI Otvoritev in sejem mladinske ustvarjalnosti ter modna revija v ponedeljek, 31. avgusta. Od 1. septembra do 5. septembra brezplačne delavnice za mlade od 14. do 29. leta starosti: gledališka, plesna, likovna, fotografiska, kulinarica, kantavtorska, ličenje, debatna. V soboto, 5. septembra, ob 10. uri okrogla miza na temo Inovativnost in ustvarjalnost mladih v zamejstvu. Kraj dogajanja: Finžgarjev dom na Općinah (Dunajska 35). Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, rast_mladika@hotmail.com.

FOTOGRAFSKA DELAVNICA Želite bolj ovekovečiti svoje najlepše trenutke?

Od 31. avgusta do 5. septembra se lahko na Festivalu mladinske ustvarjalnosti v Finžgarjevem domu na Općinah (Dunajska 35) mladi udeležite delavnice umetniške fotografije. Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladika@hotmail.com.

GLEDALIŠKA DELAVNICA Festival mladinske ustvarjalnosti vabi vse mlade, ki želijo gojiti svoj gledališki talent, na gledališko delavnico, ki bo od 31. avgusta do 5. septembra v Finžgarjevem domu na Općinah (Dunajska 35). Informacije in prijave MOSP 345-2669860, rast_mladika@hotmail.com.

FOTOGRAFSKA DELAVNICA Želite bolj ovekovečiti svoje najlepše trenutke?

Od 31. avgusta do 5. septembra se lahko na Festivalu mladinske ustvarjalnosti v Finžgarjevem domu na Općinah (Dunajska 35) mladi udeležite delavnice umetniške fotografije. Za informacije in prijave MOSP: tel. 345-2669860, e-naslov: rast_mladika@hotmail.com.

KANTAVTORSKA DELAVNICA Če se vam v mislih rojevajo pesmi, a ne veste, kako bi jih uresničili, se lahko mladi glasbeni ustvarjalci od 31. avgusta do 5. septembra na Festivalu mladinske ustvarjalnosti v Finžgarjevem domu na Općinah (Dunajska 35) udeležite kantavtorske delavnice. Informacije in prijave MOSP na tel. 345-2669860, rast_mladika@hotmail.com.

KMEČKA ZVEZA vabi svoje člane in vinogradnike na predavanje, ki ga prireja v sodelovanju z Zadružno kroško banko dne 31. avgusta ob 20. uri v razstavni dvorani banke na Općinah, ul. Ricreatorio št. 2, na temo: trgatev, predelava grozdja in nega mošta. Predaval bo enolog Iztok Klenar.

LIKOVNA DELAVNICA Od 31. avgusta do 5. septembra bodo mladi likovni ustvarjalci lahko prisli na svoj račun na delavnici pod mentorstvom Mateja Susiča. Delavnice bodo potekale v okviru Festivala mladinske ustvarjalnosti v Finžgarjevem domu na Općinah (Dunajska 35). Informacije in prijave MOSP 345-26698

SLOVENSKI PISATELJ - Danes praznovanje v ljubljanskem Cankarjevem domu

Boris Pahor in darilo mladih za njegovih 96 let

Pisateljevo pričevanje o koncentracijskem taborišču za nemški projekt *Jugend für Dora*

Na pragu svojega 96. rojstnega dne se je pisatelj Boris Pahor včeraj do-poldne z mestnim avtobusom pripeljal z nekdanje mitnice na Furlanski cesti na Prosek. Na Kržadi ga je pričakala skupina mladih: dva fanta iz Nemčije, dve dekleti iz Piemonta. Njihov namen: intervjuvati moža, ki je preživel koncentracijsko taborišče, da bi bilo njegovo pričevanje v opomin mladim.

Boris Pahor »sprejema« na Proseku novinarje navadno v bližnjem baru Lukša. Vedno ob isti mizi, zadnji levo, v ločeni sobici za šankom. A včeraj je bil bar zaprt zaradi žalovanja.

Nič hudega. Pisatelj se je koj znašel in popeljal mlado društino čez cesto, v Društveno gostilno.

Obvezna kavica, in že se je začelo Pahorjevo pričevanje. Zelo vesel sem, predvsem ko se srečam z mladimi. Želel bi, da bi mladi ustvarili svet, ki bo drugačen od našega, preteklega sveta, in tistega, ki ga sedaj živimo. Spomin vam bo pri tem pomagal. Spomin kot protiutež pozabij. Tudi pri obravnavanju koncentracijskih taborišč se, na primer, rado pozablja, da taborišča niso zadevala le Žide, niso bila le strahotni kraj holokavsta. Nacisti so jih ustvarili za nasprotnike nacizma. Dachau je začel z Buchenwaldom delovati že leta 1933. Namejen je bil nemškim komunistom, socialistom, liberalcem, proti političnim nasprotnikom, tistim z rdečim trikotnikom, kot opisujem v Nekropoli.

Jonas Arand in Francesca Sciorino sta zastavljala vprašanja v nemščini in italijanščini, Simonetta Vitaliano je simultano prevajala pisate-

Mladi nemški in italijanski udeleženci projekta Jugend für Dora so zbrali pričevanje slovenskega pisatelja Borisa Pahorja

KROMA

ljeve odgovore, Oliver Mahrle jih je posnel v kamero.

Nemško-italijanska četverica mladih sodeluje pri nemškem projektu Jugend für Dora (Mladi za Doro) poimenovanem po koncentracijskem taborišču Mittelbau-Dora pri Nordhausen, vzhodno od Leipziga. Jonas Arand prihaja prav iz tega kraja, pri projektu pa sodelujejo mladi iz vse Evrope. Njihov namen je hvalevreden: obelodaniti zločine nacizma in fašizma, zbrati pričevanja preživelih v taboriščih in jih preko spletka posredo-

vati, v spomin in opomin, mladim.

Pred nekaj dnevi so mladi v Túrinu obiskali Pia Boga, preživelega iz Buchenwalda, včeraj Borisa Pahorja. Srečanje s slovenskim pisateljem je bilo »molto emozionante«, je povedala Francesca Sciorino. »Počaščeni smo, ker smo se lahko srečali s tako osebnostjo; obogateni smo za pomembno življenjsko izkušnjo,« je laskavo pokomentirala. Posneto srečanje bodo opremili s podnapisi in ga v celoti, brez centimetra cenzure, predali spletu, da bi mladi tudi drugod po svetu izvede-

li, kaj se je dogajalo z Borisom Pahorjem in drugimi njegovimi sotrpinci.

Pisatelju v dar so prinesli stekleničko nemškega likerja, a zanj je bilo verjetno že samo srečanje z mladimi iz države, v kateri je bil zaprt, lepo darilo za njegov današnji 96. rojstni dan.

Danes ga čaka uradno-delovno praznovanje. V ljubljanskem Cankarjevem domu bodo predstavili ponatis petih njegovih del: Grmada v pristanu, Parnik trobi nji, Zatemnitev, Nekropola in Spopad s pomladjo. M.K.

LJUBLJANA FESTIVAL - V Cankarjevem domu

Evgenij Onjegin v novi postavitvi

Zaključno predstavo festivala so organizatorji zaupali slovitemu russkemu teatru Bolšoj, ki pa z novim branjem mojstrovine ni očaral

Evgenij Onjegin v novi postavitvi režiserja Dmitrija Černjakova je predstava, s katero je gledališče Bolšoj že tretje leto prisotno na uglednih mednarodnih odrih. Producija je imela čast, da je lani odprla sezono pariške operne hiše, gostovala je z uspehom v milanski Scali in v Tokiu, čakajo pa jo še nastopi v londonskem Covent gardnu. Dirigent Aleksander Vedernikov, ki je bil do nedavnega glavni dirigent gledališča Bolšoj, ima sijajno mednarodno kariero, Černjakov pa režira v glavnih nemških opernih gledališčih in je za to režijo prejel nagrado Zlate maska. Predpostavke za ogled te predstave v okviru Festivala Ljubljana so bile torej najbolj obetavne in gledalec bi upravičeno pričakoval, da se bo lahko prepuštil emocijam te mojstrovine z zaupanjem v prestižno tradicijo zgodovinske ruske ustanove in v globoko razumevanje umetnosti dveh ruskih velikanov,

Čajkovskega in Puškinja. Čar Evgenija Onjegina se zanje pri nekonvencionalni zgodbi, pri »drugačni« tragičnosti zavrnjene ljubezni, ki jo človek, željan življenjskih izkušenj, žrtvuje s kruto racionalnostjo, ki bo kasneje postala orožje Tatjane iz varne oaze zainteresirane poročne zvezne s starejšim, a bogatim človekom. Odpoved romanci (tudi sentimentalni Lenski doživi neuslušano ljubezen s spogledljivo Olgo) zrcali skladateljevo eksistencialno in čustveno nelagodje, beg pred ljubeznijo, tako, ki je deležna odobravanja družbe, glasba je v svoji lirični lepoti polna trpljenja in obrzdane strasti. Režiser je želel izbrisati ravno vse to, se pravi osnovo predstave, da bi - ne dovolj drzno in izrazito - premaknil fokus na okolje, ki obdaja glavne like. Utemeljene provokacije so zanimive in sprejemljive, nedosledno zasmehovanje v protislovju s tekstrom in glasbo sredi scensko in igral-

sko staromodne postavitev pa postane nerazumljivo in moteče. Tatjana (precej zanesljiva Tatjana Monogarova) ni sramežljivo dekle, zatopljeno v literarne pokrajine, temveč apatična avtistka, katere dojilja je neka družinska pomočnica, tankočutni pesnik Lenski (prepričljiv Andrew Goodwin) pa je fanatik, ki pojavi Tatjano, ko namesto Triquetu groteskno zapoje voščilno pesem za njen rojstni dan in potem strelna s puško sredne dnevne sobe. V isti dnevni sobi, na stalnem prizorišču teh družbenih obredov, se okrog velike mize dogaja celotni prvi del, vključno z dvobojem, ki je v resnici prepričljiv, v katerem puška nehote poči in ubije Lenskega. Onjegin (Vasilij Ladjuk) in Olga sta precej bledo izoblikovani figuri, medtem ko mati Larina dobi kričeče barve vsiljive gospodinje, ki hoče biti vedno v središču pozornosti. Knez Gremin ni starec, temveč mlad industrijec, za katerega Tatjana verjetno ni bila ravno zadnja priložnost. Psihološke pokrajine so plitve, patos kloni pred izumetnico teatralnostjo igranja in neobrzdanim smehom članov zobra, statistov in solistov, ki spremjam petje in glasbo tudi v najbolj neprimernih trenutkih kot je poziv na dvoboj. Predstava ocitno želi zrušiti neke konvencije, žal pa ne ponuja dovolj prepričljive alternative, tudi ko bi hoteli brati postavitev v duhu brezbrinosti vzhajajoče, obogatele buržoazije do avtajderjev oz. romantično-idealističnih likov. Onjegin postane na koncu patetičen, ko se spotakne sredi dvorane, se predstavi Tatjani v kičastem zlatem sukniču in z rdečimi vrtnicami, ji izpove svojo ljubezen, medtem ko njen mož kaže na uro, ker se mu mudi in se ob koncu skuša ustreliti (pištolja se seveda ne sproži). Lenski pa se vseskozi giblje na robu totalnega nerazumevanja (Olga išče izgubljen uhan, medtem ko on poje poslovilno arijo v družbi starke, ki zadovoljno kima ob lepi glasbi).

Postavitev prav gotovo vpliva na ekspresivnost pevcev in povprečno dober pevski ansambel ni prevzel. Izbira tempov je bila večkrat vprašljiva, predvsem pri izredno počasni ariji kneza Gremina, fraziranje pa ne dovolj razgibano, kar velja tudi za orkester, ki se je držal shematično linearne izvedbe v sladu z želeno - morda cinično? - hladnostjo celote. Pogled publice pa je bil tu in drugje naklonjen, saj je tudi ljubljanska publike sprejela z dolgim aplavzom gostovanje, ki bo zaživelno na održu Cankarjevega doma še do četrtega, ko bo zaključilo festivalsko poletje. (ROP)

Palčica, prva virtualna lutkovna predstava

Prva virtualna lutkovna predstava na svetu Palčica v režiji in izvedbi Roberta Waltla je v soboto in nedeljo gostovala na mednarodnem festivalu Noordezon Performing Arts Festival v nizozemskem Groningenu. Predstava, nastala po znani pravljici Hansa Christiana Andersena, je postala velika uspešnica in veliko potuje po svetu. Festival Noordezon slovi kot eden največjih festivalov umetnosti nastopanja na svetu. Na njem predstavljajo najnovejša mednarodna moderna dela in nove produkcije s področja gledališča, cirkusa, plese, video in filmske produkcije, glasbe, literature, performansa in uličnih nastopov. Na letošnji 19. izdaji, ki poteka še do 30. avgusta, pričakujejo kar 135.000 obiskovalcev, so sporočili iz Mini teatra. Palčica, ki je nastala v koprodukciji Mini teatra, Forum Ljubljana in Cankarjevega doma, je kombinacija računalniške animacije z lutkovno oziroma gledališko predstavo. Pravljični junaki na platnu ozivijo s pomočjo animatorja in ob pomoči občinstva rešujejo glavno junakinjo iz zapletenih situacij. Odprtost in gnetljivost virtualnega prostora omogoča Andersovi pravljici bogato kreativno okolje, kar navdušuje najmlajše gledalce, saj predstavo lahko tudi sami sestvarjajo.

Režiser predstave je Waltl, ki tudi igra in animira. Avtorja idejnega koncepta predstave sta Darij Kreuh in Tadej Fius, dramaturg Ivo Buljan, skladateljica pa Špela Avenak. Predstava je v zadnjih letih obredila številne festivalne doma in v tujini in bila večkrat nagrjena. (STA)

Pri smrti Michaela Jacksona naj bi šlo za uboj z mešanico zdravil

Mrljški oglednik v Los Angelesu je v sicer še vedno zaupnem poročilu o obdukciji glasbenega zvezdnika Michaela Jacksona ugotovil, da je šlo za uboj z mešanicom zdravil proti nespečnosti. Obdukcija je v Jacksonovem truplu odkrila sledi di anestetika propofol ter sledi še dveh drugih pomirjeval. Jackson je umrl v Los Angelesu 25. junija, po-kopali pa naj bi ga prihodnji teden. Oblasti bodo najverjetnejne v kratkem vložile kazensko ovadbo zradi umora ali uboja proti zvezdnikemu osebnemu zdravniku Conradu Murrayju, ki še vedno trdi, da Jacksonu ni dal nicesar, kar bi ga lahko ubilo. Preiskovalcem je sicer priznal, da je Jacksonu na njegove nenehne zahteve usodni večer dal propofol, deset minut kasneje pa je umrl. Pred tem mu je dejal še druga pomirjevala, ki pa naj ne bi delovala. (STA)

Nov album ameriške glasbene skupine R.E.M.

Ameriška skupina R.E.M., ki je že večkrat nastopila v Sloveniji, bo 26. oktobra izdala nov album z naslovom »Live at Olympia«. Dvojni album prinaša 39 skladb - od teh dve noviteti - s koncerta v dublinskem teatru Olympia. Skupina R.E.M. se je julija leta 2007 mudila na Irskem. Na novi plošči so njeni člani zbrali najbolj reprezentativne skladbe s koncertov, ki so jih nekaj dni zaporedi imeli v dvorani teatra Olympia. »Skušali smo narediti nekaj, česar še nihče ni storil,« je dejal kitarist skupine Peter Buck. S frontmanom Michaelom Stipeom na čelu skupina R.E.M. deluje že od leta 1980. Izdali so več kot deset albumov in se v glasbeno zgodovino zapisali s številnimi uspešnicami, med njimi velja omeniti skladbe »Man on the Moon«, »Everybody Hurts«, »Losing My Religion« in »What's the Frequency, Kenneth?«. (STA)

AFGANISTAN - Ob prvih podatkih volilne komisije tudi krvavi napadi

Dosedanji predsednik Karzaj v rahli prednosti pred Abdullahom

Karzaj dobil 40,6, njegov tekmec Abdullah pa 38,7 odstotka glasov - V napadih talibjanov 36 mrtvih

KABUL - Dosedanji afganistanski predsednik Hamid Karzaj in njegov glavni tekmec, nekdanji zunanj minister Abdulah Abdullah, sta na četrtkovih predsedniških volitvah prejela vsak po približno 40 odstotkov glasov volivcev, so pokazali prvi delni izidi po prešteju desetih odstotkov glasov, ki jih je včeraj objavila afganistska volilna komisija. Kot navaja volilna komisija, je po prvih preštejih glasovih Karzaj prejel 40,6 odstotka glasov, medtem ko je Abdullah svojo podporo namenilo 38,7 odstotka volivcev.

Afganistska volilna komisija sicer namerava v prihodnjih dneh dnevno objavljati delne izide. Končnih izidov četrtkovih predsedniških volitev pa ni mogoče pričakovati pred sredino ali koncem septembra.

Komisija se je pri svojih prvih podatkih oprala na okoli 524.000 veljavnih glasov, potem ko so jih okoli 31.000 zavrgli. Po navedbah komisije so na območju Kandaharja presteli zgolj dva odstotka glasov, na območju Helmarda pa jih še niso. Pričakovati je, da se bo v obeh provincih dosedanji predsednik Karzaj dobro odrezal in še okrepli svojo podporo. Če ne Karzaj ne Abdullah ne bosta prejela več kot 50 odstotkov glasov, se bosta tekme za končno zmago pomerila v drugem krogu predsedniških volitev.

Kot je na včerajšnji novinarski konferenci pojasnila afganistska volilna komisija, je Karzaj glede na deset odstotkov preštejih glasov iz 21 od 34 provinc prejel 212.927 glasov, medtem ko jih ima Abdullah 202.889. Za Ramazana Bašadosta, priljubljenega afganistanskega poslanca, ki je vodil kampanjo proti korupciji, je glasovalo 53.740 Afganistancev, nekdanemu ekonomistu Svetovne banke Ašrafu Ganiju pa je po za zdaj znanih podatkih podpora namenilo 15.143 volivcev.

Karzajevi privrženci sicer zatrjujejo, da naj bi afganistanski predsednik dobil skoraj 70-odstotno podporo volivcev, vendar pa je njegov najresnejši tekmec Abdullah opozoril na množične primere zlorab v Karzajevu korist.

Šest predsedniških kandidatov pa je včeraj opozorilo, da bi utegnile obtožbe glede prevar spokopati nedavne volitve in podžgati nasilje. Kot ob tem š poroča agencija AP, so nizka volilna udeležba in obtožbe na račun prevar vrgli senco na volitve. Predvsem se nekateri bojijo izbruha jeze Karzajevih privržencev, če bi predsednik pristal na drugem mestu in brez možnosti uvrstitve v drugi krog volitev.

Nekdanji zunanj minister Abdullah pa je včeraj, preden je volilna komisija objavila prve delne izide, rojake pozval, naj bodo mirni, potrežljivi in odgovorni. Na novinarski konferenci je obenem vnovič zatrdil, da je v odstvu on, in sicer na podlagi poročil opazovalcev na volitvah. Zbranim novinarjem je Abdullah predstavil tudi dokaze o poneverbah na četrtkovih volitvah. Tako naj bi po njegovih besedah zaradi napak znotraj volilne komisije izdali "milijone" dodatnih glasovnic.

Generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen pa je včeraj vse strani v Afganistanu pozval, naj spoštujejo izide volitev. Po njegovih besedah je pomembno, da rezultati volitev veljajo za verodostojne, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Potem ko so bili danes v eksploziji na jugu Afganistana ubiti štirje ameriški vojaki, pa je Rasmussen v Bruslju tudi poudaril, da je "kritično pomembno ostati zavezani Afganistanu". Gre za našo varnost. "Če bomo dovolili, da se bo terorizem znova zakoreninil v Afganistanu, se bo hitro razširil na druge dele sveta," je povedal in izrazil upanje, da bodo prebivalci držav, katerih vojaki sodelujejo v Afganistanu, to razumeli.

V mestu Kandahar na jugu Afganistana pa je v eksploziji petih avtomobilov bomb včeraj po zadnjih podatkih umrlo 36 ljudi, 64 je bilo ranjenih. Vse žrtve so civilisti. Kandahar velja za utrdbo talibanskih borcev, ki so v tem mestu že izvedli vrsto smrtonosnih napadov. (STA)

Hamid Karzaj (levo) in njegov tekmec Abdullah (desno) naj bi prejel vsak po 40% glasov

ANSA

MOSKVA - Dan pred prvo obletnico ruskega priznanja

Rusija poziva države, naj priznajo Južno Osetijo in Abhazijo

MOSKVA - Rusija je včeraj, dan pred prvo obletnico priznanja neodvisnosti gruzijskih separatističnih pokrajin Južne Osetije in Abhazije, pozvala druge države, naj sledijo njenemu zgledu. Rusko zunanje ministrstvo je v izjavi zagovarjalo to rusko odločitev in poučarilo, da je bilo priznanje edini možen način, poroča nemška tiskovna agencija dpa. "Medtem ko 'pritiska' ne bi smeli uporabiti za prepričevanje drugih, naj sledijo Moskvi, pa je priznanje potrebno za vrnitev opazovalcev v Abhazijo in Južno Osetijo," je navedlo ministrstvo. Brez priznanja nove vojaško-politične realnosti in legalnosti na Kavkazu, tako rusko zunanje ministrstvo, ne bo mogoče namestiti ali okreptiti kakrnekoli oblike mednarodne prisotnosti v Abhaziji ali Južni Osetiji. Opazovalci misij Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Osve) in Združenih narodov so bili v začetku leta prisiljeni zapustiti obe regije, potem ko Rusija ni pristala na podaljšanje njihovih mandatov.

Potezo Rusije, ki se je 26. avgusta 2008, nekaj dni po petdnevni lanski vojni z Gruzijo, odločila priznati gruzijski separatistični pokrajin kot neodvisni državi, so obsodile številne države po svetu, ki Južno Osetijo in Abhazijo štejejo za del gruzijskega ozemlja. Priznanju je sledila zgolj Nikaragva, niso pa se za tak korak odločile tesne zaveznice Moskve, kot je Belarusija. Priznanje neodvisnosti je odražalo tudi jezo Rusije zaradi odločitve številnih držav, ki so se v letu 2008 odločile priznati neodvisno Kosovo, ki ga Rusija še vedno ima za del njene balkanske zaveznice Srbije.

Čeprav je rusko zunanje ministrstvo včeraj pozvalo druge države, naj sledijo ruskemu zgledu, pa je obenem priznalo, da je ta dan morda še zelo daleč. "Siritev procesa mednarodnega priznanja Abhazije in Južne Osetije - kakorkoli daleč se ta lahko zdi - bi nedvomno prispeval k nadaljnji krepitvi miru in varnosti v regiji," so še poudarili v Moskvi. V Moskvi so tudi poddarili, da bo Rusija še naprej zagotavlja gospodarsko, socialno in vojaško podporo Južni Osetiji in Abhaziji, ki se leto dni po ruskem priznanju soočata z zavrača-

njem držav priznati njuno neodvisnost, po drugi strani pa z gospodarskimi težavami ter z dejstvom, da je njun prihodnji napredek odvisen Rusije.

Ruski predsednik Dmitrij Medvedev je sicer aprila letos z abhaziskim in južnoosetijskim voditeljem, Sergejem Bagapšem in Edvardom Kokotijem, že podpisal pogodb, s katerima je Rusija uradno prevzela odgovornost za obrambo meja Južne Osetije in Abhazije z Gruzijo.

Tako v Južni Osetiji kot Abhaziji bodo danes obeležili prvo obletnico priznanja neodvisnosti s strani Rusije. Ob prvi obletnici priznanja je južnoosetijski voditelj Kokot v sporočilu ruskemu predsedniku zapisal, da je Južna Osetija hvaljena "veliki zaveznici" ne samo za začetko pred "barbarsko agresijo Gruzije" in za odrešitev njegovega naroda, temveč tudi za pravico do svobodnega razvoja.

Kokot se bo danes v Moskvi sestal z ruskim premierom Vladimirjem Putinom, s katerim bosta po napovedih govorila o nadaljnjem sodelovanju med Južno Osetijo in Rusijo. (STA)

ZDA - Predlog Obame

Bernanke še štiri leta na čelu Fed

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je predsednika ameriške centralne banke Federal Reserve (Fed) Benza Bernankeja predlagal za nov mandat na tem položaju. Imenovanje za nov štiriletni mandat, ki se bo začel 31. januarja, mora potrditi senat. Bernankeju se sedanji mandat izteče konec januarja 2010.

Obama je za naznalo svoje odločitve prekinil svoj dopust, ki ga preživila v mestu Oak Bluffs v Massachusettsu. "Ben je finančnemu sistemu, ki mu je grozil propad, pristopil z mirnostjo in modrostjo. Z drznimi dejanji in razmišljanjem izven običajnih okvirjev je pomagal zaustaviti prosti padec našega gospodarstva," je poudaril Obama in dodal, da pri tem nobena odločitev ni bila lahka. Z novim Bernankejevim mandatom na čelu Feda Obama pričakuje utrditev finančnega sektorja, z njegovim imenovanjem pa naj bi ostalim centralnim bankam poslal tudi jasno sporočilo, da ZDA v teh negotovih časih ne nameravajo spreminti denarne politike.

"Človek, ki stoji poleg mene, Ben Bernanke, je vodil Fed v času ene najhujših finančnih kriz, s katero se je svet kadarkoli soočil. Prepričan sem, da si Ben, ki je do potankosti naštudiral vzroke velike depresije, ni nikoli predstavljal, da bo del tako odgovorne ekipne, ki bo pripomogla k rešitvi iz nove krize. Toda zaradi njevega znanja, temperamenta, poguma in kreativnosti je pripomogel prav k temu," je ameriški predsednik povalil Bernankeja.

Bernanke se je Obami zahvalil za izkazano zaupanje in za podporo močnemu in neodvisnemu Fedu. Poudaril je, da je glavni cilj centralne banke zagotoviti stabilno finančno okolje in če ga bo potrdil tudi senat, si bo prizadeval ustvarjati močne temelje gospodarske rasti in stabilnosti.

Sedanjega prvega moža Feda je na to mesto leta 2005 imenoval Obamov predhodnik George Bush. Pred Bernankejem je bil na tem mestu Alan Greenspan, ki je položaj zasedal 18 let. Bernanke je ob koncu drugega Bushevega mandata Obame odigral ključno vlogo pri stabilizaciji ameriškega trga in pri spopadanju z najhujšo gospodarsko krizo v ZDA po letu 1930.

LONDON - Srečanje britanskega in izraelskega premierja

Brown pozval Netanjahuja, naj zamrzne gradnjo judovskih naselbin na zasedenih palestinskih ozemljih

LONDON - Britanski premier Gordon Brown je včeraj ponovil poziv izraelskemu kolegu Benjaminu Netanjahuju, naj zamrzne gradnjo judovskih naselbin na zasedenih palestinskih ozemljih, a obenem vendarle dejal, da vse bolj verjame v napredrek v bližnjevzhodnem mirovnem procesu.

Po včerajnjem srečanju v Londonu je britanski premier izraelskega premora označil kot "voditelja bremejnega poguma". Kot je dejal, sta imela včeraj "dobre pogovore", po katerih je "realističen kot vedno, ampak bolj optimističen kot doslej". "Palestinskomu gospodarstvu je treba dovoliti, da cvečti, zato toplo pozdravljam njegove zadnje ukrepe za umik nadzornih točk na Zahodnem bregu," je med drugim povedal Brown in ocenil, da "bi moral gospodarski časovni načrt podpirati trajen političen dialog".

Na dnevnem redu je bila poleg tega sporna gradnja judovskih stanovanj v Vzhodnem Jeruzalemu, pri čemer je dal Brown Netanjahuju jasno vedeti, da

Izraelski premier Benjamin Netanyahu (levo) in njegov britanski kolega Gordon Brown (desno) med včerajnjimi pogovori na Downing Streetu 10 v Londonu

je to ovira pri doseganju rešitve bližnjevzhodnega konflikta z oblikovanjem neodvisne palestinske države. Vendarle pa je dejal, da je vse bolj prepičan, da obstaja resnična volja za doseganje napredka in da bo zamrznitev gradnje vodila v pomembne korake v smeri normalizacije odnosov med Izraelom in arabskimi državami.

Israel je pod vse hujšim mednarodnim pritiskom, naj ustavi gradnjo v Vzhodnem Jeruzalemu in na zasedenem Zahodnem bregu, ki pa se mu zaenkrat ne želi povsem ukloniti. Netanjahu je medtem po pogovorih v Londonu znova zahteval priznanje Izraela

s strani palestinskih oblasti in demilitarizacijo prihodnje palestinske države. Kot je dejal, se je Izrael "premaknil naprej" in potrebuje "pogumnega partnerja" v mirovnih pogajanjih.

"S pomočjo naših prijateljev v ZDA, Veliki Britaniji in drugod lahko dosežemo napredok, osupnemo cinike in presenetimo svet," je še dodal. Pogovori z Brownom so bili Netanjahujeva prva postaja na štiridnevni turneji po Evropi, v okviru katere se bo danes v Londonu srečal s posebnim ameriškim odposlancem za Bližnji vzhod Georgeom Mitchellom, v četrtek pa ga bo v Berlinu sprejela nemška kanclerka Angela Merkel.

Pred Brownovo rezidenco se je sicer danes po poročanju AFP zbral kaže 100 protestnikov, ki so zahtevali "svobodo za Palestino" in "konec holokavsta v Gazi" ter Netanjahuja označevali za "vojnega zločinc", "rasista" in "terorista". Policija jih je zadržala zunaj Downing Streeta, tako da srečanja niso zmotili. (STA)

GORICA - Slovensko višješolsko središče v ulici Puccini

V novem šolskem letu neznanki reforme in denarja

Še vedno čakajo na navodila z ministrstva - Država dolguje tehničnemu in licejskemu polu 200.000 evrov

Mihaela Pirih
BUMBACA

Šolsko leto 2009-2010, ki se bo za dijake slovenskih višjih srednjih šol v Gorici začelo 9. septembra, bo po besedah ravnateljice Mihaele Pirih prehodno leto. V prihodnjih mesecih bodo morali namreč ob običajnem didaktičnem delu tudi načrtovati novo podobo, ki jo bo šest učnih smeri zadobilo v okviru reforme ministrične Gelminijeve. Reforma naj bi stekla s šolskim letom 2010-2011, usmerjanje srednješolcev pa bi se moralno začeti že jeseni. Novembra bo na primer na sejemskem razstavišču potekal sejem GoOrienta, na katerem naj bi svojo ponudbo prikazovalo tudi slovenske šole. Raba pogojnika je nujna: ravnateljstva namreč s strani vlade še vedno niso prejela jasnih smernic o tem, kako naj organizirajo posamezne študijske smeri in njihove predmetnike, tako da točno še ne vedo, kaj bodo lahko ponujale.

Na licejskem polu ter na šolah Zois in Vega je manj neznank, saj bi morale vse smeri ohraniti podobne značilnosti, kot jih imajo danes. Največji preobratov bo deležen zavod Cankar: trgovska-turistična smer naj bi se spremeni v smer za enogastronomski in hotelske storitve. Novost bi lahko bila pozitivna glede na to, da letos na Cankarju nimajo vpisanih v prvi razred, kar kaže, da je tradicionalni ustroj šole izgubil na privalnosti. »Informacij o novi ponudbi vsekakor ne moremo nuditi, preden dobimo jasne smernice o programih. Upamo, da bomo septembra začeli dobivati podrobna navodila, nato pa se bomo moralni organizirati, da bomo lahko ob didaktičnih dejavnostih načrtovali tudi reformirane šolske smeri.«

Težave, ki tarejo slovenske višje šole v Gorici, niso omejene na reformo. Veliko vprašanje je tudi primanjkanje finančnih sredstev, s katerim se sicer spopadajo skoraj vse šole v Italiji. »Država dolguje ravnateljstvu tehničnega in licejskega pola okrog 200.000 evrov. Gre za stare dolbove: šole so plačevalne - na primer maturitetne komisije in suplente -, država pa ni vracala denarja. To pomeni, da lahko zdaj porabimo le sredstva, ki nam sproti pritečejo v blagajno po raznih virih. Stroške za didaktične potrebe, kot so fotokopije, ali pa za plačevanje dvoran in kemikalij za laboratorij - zanje nam ni finančno ministrstvo letos namenilo niti ficka -, krijejo na primer s prispevkvi družin, v katere so všteti tudi dijaška knjižica, zavarovanje, itd. Prispevki družin smo na licejskem polu uvedli pred tremi leti, na tehničnem polu pa so jih že prej. Višine prispevkov, ki se tudi v novem šolskem letu ne bodo povišale, so določili zavodni sveti. Vsak dijak licejskega pola plača 50 evrov na leto, dijaki šol Cankar in Zois 45 evrov, dijaki zavoda Vega pa 55 evrov,« je povedala Pirihova in poudarila: »Veliko olajšanje pa je za nas bilo, ko so nam sporočili, da nam bo nakazali denar za plačilo suplenc v prvih osmih mesecih leta 2009. V primeru daljših odštonosti učnega osebja, ki se pojavi med letom zaradi bolezni, nosečnosti in drugih razlogov, morajo namreč šole same plačevati suplente, ki imenovane profesorje nadomeščajo. Prispevek, ki nam ga je ministrstvo nameravalo dodeliti za tovrstne stroške, je bil smešno nizek: prekoračili smo ga že februarja. K sreči je vlada nato odločila, da nam izplača celoten znesek, ki smo ga za suplence uporabili v prvih osmih mesecih leta 2009. Upamo, da bo tako tudi v prihodnjem.« (Ale)

VIŠJE SREDNJE ŠOLE - V petek

Preverjali bodo znanje 42 dijakov z »dolgovi«

V petek bodo na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici začeli s preverjanjem znanja dijakov, ki jim je bilo ob koncu minulega šolskega leta odloženo ocenjevanje. Gre za 42 dijakov, ki so bili junija nezadostno ocenjeni v enem, dveh ali treh predmetih; razred bodo izdelali le v primeru, da bodo profesorjem dokazali, da so učno snov preučili in jo sedaj obvladujejo. »Pisna in ustna preverjanja učne snovi bodo potekala v petek, v soboto in v pondeljek. Z dodatnim preverjanjem bomo torej končali 31. avgusta, na dan, ko se uradno tudi zaključuje šolsko leto 2008-2009. Ministrstvo

namreč zahteva, da dijaki poravnajo "dolgov" pred začetkom novega šolskega leta,« je povedala ravnateljica Mihaela Pirih in dodala, da bodo rezultati preverjanj dijakov vseh višješolskih smeri objavljeni na razglasnih deskah v torek, 1. septembra.

Na humanističnem polu je bilo ocenjevanje odloženo petnajstim dijakom družboslovnega liceja Simon Gregorčič, petim dijakom znanstveno-tehnološke smeri in šestim dijakom klasičnega liceja Primož Trubar. Na tehničnem polu mora učni zaostanek skupno nadoknadi 16 dijakov: osem jih je na poklicnem zavodu Ivan Can-

kar, šest na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois, dva pa na tehnično-industrijskem zavodu Jurij Vega. »Največ dijakov mora popraviti oceno v enem ali dveh predmetih, nekaj pa je tudi takih, ki imajo po tri "dolgov". Nekateri so junija sledili podpornemu pouku, drugim pa so profesorji svetovali vaje in naloge, s katerimi so se sami pripravili. Preverjanja lahko potekajo pisno ali ustno,« je pojasnila Pirihova in zaključila: »Bojte se, da kandidati preverjanja ne jemljejo z levo roko. Ob koncu šolskega leta 2007-2008, ko so nov sistem uvedli, smo namreč imeli primere dijakov, ki niso izdelali.« (Ale)

GORICA-TRST - Terpin in Gabrovec o Žavljah in Livarni

»Menia išče izgovore«

Na dnevnih red medvladne konference 7. septembra bo italijanska delegacija vključila solkanski obrat

»Vladni podtajnik za okolje Roberto Menia išče izgovore!« Tako se glasi komentar deželnega tajnika stranke Slovenske skupnosti (SSk) Damijana Terpina in deželnega svetnika SSK Igorja Gabrovec na besede, ki jih je izstrelil podtajnik na okoljskem ministrstvu v Rimu in jih je včeraj zabeležil italijanski dnevnik. Na ogorčenje in zahteve po pojasnilih, ki so prisile iz Slovenije glede uplinjevalnika pri Žavljah, je italijanski vladni podtajnik namreč odgovoril, da ne sprejema podukov s strani bivše socialistične države, ki da že leto dni ne odgovarja na vprašanja Italije glede Livarne v Solkanu. Kot znano, solkanski industrijski obrat ravnokar zaključuje postopek za pridobitev okoljevarstvene dovoljenja, ob njega pa se vseskozi spotika goriška občinska uprava, ki je osvojila proteste stanovalcev severne mestne četrti. Posledica podtajnikovih izjav je včerajšnja napoved goriškega občinskega odbornika Francesca Del Sordija, da bo Italija uradno vključila solkansko Livarno v pogovore na medvladni slovensko-italijanski konferenci 7. septembra letos v Ljubljani, kjer bo zahvalila dokumentacijo ter nadaljnje dogovarjanje o žaveljskem uplinjevalniku po gojevala z reševanjem problema Livarne.

»Po umiku Demokratske stranke je Slovenska skupnost ostala med redkimi, ki se še zoperstavljajo uplinjevalniku,« pravita predstavnika SSK, ki sta prepričana, da so izjave poslanca Menie le izgovori. »Ministrstvo Roberta Menie je ravnalo površno, se ni odzvalo na obširno dokumentacijo o Livarni, ki je prispevala iz Ljubljane, in se sedaj smeši z navedbami, ki so očitno neresnične, saj je takšen potek dogodkov potrdila tudi sama občina Gorica v sporočilu za javnost po obi-

sku v Ljubljani, ki je potekalo 30. julija.

V resnicni hoče poslanec Menia s svojimi izjavami prikriti hude zlorabe, o katerih je bil govor na novinarski konferenci mednarodne okoljevarstvene organizacije Alpe Adria Green, ki je potekala v minih dneh v Ljubljani. Novinarsko konferenco, o kateri veliko poročajo vsi slovenski mediji, je organizirala mednarodna okoljevarstvena organizacija Alpe Adria Green. Šlo naj bi za utemeljene dokaze, iz katerih naj bi izhajalo, da je bil ponarenj del dokumentacije, priložene k okoljevarstvenemu dovoljenju za uplinjevalnik, ki ga je izdalokloko ministrstvo, ki ga vodi Stefania Prestigiacomo, Menia pa je tam državni sekretar. Resnot teh obtožb je toliskana, da se je slovenski minister za okolje Karel Erjavec odločil, da se bo v petek sestal s predstavniki organizacije Alpe Adria Green, in sicer z namenom, da se seznaní s podrobnostmi njihovih obtožb. Za podtajnika Menio bi bilo zato bolje, da bi pred italijansko javnostjo pojasnil očitke, glede podanih obtožb, ki prihajojo s strani naravovarstvenikov organizacije Alpe Adria Green in ki bi lahko imele tudi precejšnje sodne posledice,« zaključuje Damijan Terpin in Igor Gabrovec.

TRŽIČ - Iz motorja avtomobila naenkrat dim in plameni

Peugeot se je vnel

Voznica pravočasno parkirala ob robu ceste in stopila iz avta - Gasilci preprečili vnetje drugih vozil

Zgoreli avtomobil v Tržiču

BONAVENTURA

Ženska se je včeraj ob 9.30 vozila po ulici Marziale v Tržiču, ko je naenkrat izpod prednjega pokrova avtomobila začel uhajati dim, zatem pa še plameni. Nemudoma je parkirala ob levem robu enosmerne ulice in poklicala na pomoč gasilce, saj je motor njenega avta tipa Peugeot 306 SW začel goreti.

Na kraju so posredovali gasilci, katerih kasarna v ulici Sant'Anna je oddaljena le nekaj metrov od prizorišča k sreči nevsakdanjega dogodka. Kljub takojšnjemu posegu je motor popolnoma zgorel, tako da je sicer prileteli Peugeot sedaj dober le še za odpad, saj bi bilo potrebnih za njegovo popravilo več tisoč evrov. Prihod gasilcev je preprečil, da bi se ogenj razširil na avtomobil, ki je bil parkiran pred pogorelim Peugeotom. Ulico Marziale so začasno zaprli prometu in avtomobile preusmerjali v sosednje ulice. Motor se je po vsej verjetnosti vnel zaradi kratkega stika na električnem sistemu, ogenj pa se je hitro razširil na plastične kable in druge dele.

Svetla prihodnost za študirane vinjarje

Z Univerze v Novi Gorici so sporočili, da je njihov študent oziroma absolvent Visoke šole za vinogradništvo in vinogradništvo Marko Jamšek iz Manč pri Vipavi dosegel lep uspeh na 35. odprttem ocenjevanju vin »Vino Slovenije 2009«, ki je potekalo od 20. do 22. avgusta v Gornji Radgoni. Jamšek je prejel šampiona za aromatično polsladko vino Rumeni muškat 2008, zlato medaljo za Pinelo 2008 in srebrno medaljo za Rose 2008. Glede na vse večjo konkurenco in zasolenost trga bodo imeli v prihodnosti zelo verjetno prednost študirani oziroma dovolj izobraženi vinjarji in vinogradniki. Na triletnem študijskem programu Visoke šole za vinogradništvo in vinogradništvo Univerze v Novi Gorici, ki se izvaja na univerzitetnem središču v Ajdovščini, se jih trenutno izobražuje 72. (nn)

Za nadture ni denarja

Goriški gasilci še niso prejeli denarja za nadture, ki so jih opravili po lanskem neurju v Gradežu, zato pa sindikat UIL napoveduje protestno mobilizacijo. Orkanski sunki vetra so v Gradežu ruvali drevesa 8. in 9. avgusta lani, gasilci pa so v dneh, ki so sledili neurju, opravili na stotine posegov zaradi odromljenih vej, poškodovanih vozil, odkritih streh. »Nadture bi morali plačati z denarjem civilne zaščite,« pojasnjuje deželni tajnik sindikata UIL za javni sektor Adriano Bevilacqua in dodaja: »Iz Rima je dejan že prišel, v Furlaniji pa je naenkrat izginil. Po enem letu se gasilci niso še odločili za protestno mobilizacijo, zato pa se sprašujem, katere sindikalne organizacije očitno hocajo spregledati.« Če gasilci v kratkem ne bodo dobili denarja, sindikat UIL za javni sektor napoveduje, da bo sam sklical protestno mobilizacijo.

Dnevi poezije in vina

Po včerajšnji, uvodni predstavitev letosnjih gostujocih pesnikov v Ljubljani, Padni, Volčah, na Ptuju in Vrbi na Gorenjskem, se letosnjši festival Poezije in vina, ki ga organizira Študentska založba, danes seli na tradicionalno lokacijo v Medano v Goriška Brda. Na domačiji Klinec bo 24 pesnikov iz več kot dvajsetih držav vse do 29. avgusta prebiralo svojo poezijo in skupaj z obiskovalci uživalo ob razstavah, pogovorih, performansi, filmskih projekcijah, gledaliških in plesnih predstavah, koncertih, okroglih mizah, delavnicah za otroke, lutkovnih predstavah, vsakodnevnih degustacijah vrhunskih briških vin in še čem. Drevi ob 19. uri bo na domačiji Klinec odprtje razstave Janeza Janše z naslovom Pristaniške ljubezni, ob 20.30 uri bo sledil pred domačijo Alojza Gradnika literarni večer, po njem pa bo na sporednu koncert zasedbe Sedef. Ob 23. uri bo odprtje prostorske instalacije Poezija v zraku, prvi večer v Brdih pa se bo zaključil z večerom bluesa in vina. (nn)

Strehe kmalu brez azbesta

Goriški občinski odbor je včeraj odobril izvršni načrt za odstranitev azbestnih kritin s streh treh občinskih poslopij v ulici Barzellini, v katerih so skladišča za opremo in občinska vozila. Poseg bo vreden 188.000 evrov.

Tudi danes lutke v Gradežu

V okviru Puppet festivala bo danes ob 18. uri na prireditvenem prostoru v Gradežu lutkovna predstava »La bella addormentata nel bosco«, v kateri bo nastopil Angelo Riondino. Ob 21. uri bo v parku pred županstvom sledila lutkovna predstava »All'ombra dell'olmo«. Dopoldne bo tudi danes delavnica v izdelovanju lutk, za katero vpisujejo na sedež centra CTA (tel. 0481-537280); letosnjii program Puppet festivala je na voljo na spletni strani www.ctagorizija.it.

BREZ MEJE - Vse več italijanskih državljanov se odpravlja v slovenske avtosalone

Nekoč po bencin in meso, danes po nove automobile

Nekateri kupci prisegajo, da so pri nakupu vozila v Sloveniji prihranili do tri tisoč evrov

Novi avtomobili čakajo na kupce

Pred leti so se Goričani odpravljali čez mejo po kruhu, mleku, mesu in bencin, zdaj pa je vse več takšnih, ki se odločijo za nakup avtomobila v Sloveniji. Razlog za obisk slovenskih avtosalonov je zelo preprost; pri nakupu avtomobilov nekaterih znamk je v Sloveniji mogoče prihraniti tudi preko tisoč evrov, kar sploh ni zanemarljiva vsota.

Na goriški civilni motorizaciji so potrdili, da vsak teden registrirajo vsaj po en nov avtomobil, ki je bil kupljen v Sloveniji. »V zadnjih šestih mesecih je število avtomobilov iz Slovenije naraslo. K temu je nedvomno botrovalo poenostavljenje postopka, do katerega je prišlo takoj po vstopu Slovenije v Evropsko unijo. Od takrat ni treba več plačevati carine,« pravijo na goriški civilni motorizaciji in pojasnjujejo potek postopka za registracijo avtomobila, ki je bil kupljen v Sloveniji. »Kupcu novega avtomobila v slovenskem avtosalonu izdajo evropsko homologacijo; s tem dokumentom se mora kupec odpraviti v urad agencije za prihodke, kjer mora poravnati italijanski državni blagajni dvajsetodstotni davek na dodano vrednost IVA. Nato kupec pride do nas k civilni motorizaciji, kjer mu izdamo avtomobilsko knjižnico in mu izročimo registrske tablice, zatem pa mora še v register avtomobilov PRA; nazadnje mora poravnati davek IPT,« pravijo na civilni motorizaciji in pojasnjujejo, da je ob zaključku registracije kljub plačilu davka na dodano vrednost IVA, davek IPT in ostalih pristojbin kupec slovenskega avtomobila prihranil več sto evrov.

Na civilni motorizaciji še razlagajo, da se italijanski državljanji odločajo tudi za na-

kup slovenskega avtomobila iz druge roke. »Za stare avtomobile, ki imajo preko šest mesecev in so prevozili čez šest tisoč kilometrov, ni treba plačati davka IVA, saj je le-ta že bil poravnana v državi, kjer je bilo vozilo prvič registrirano. Zaradi tega je kar nekaj prebivalcev goriške pokrajine v Sloveniji kupilo vozilo iz druge roke, še več starih avtomobilov pa prihaja k nam iz Nemčije in nekaj tudi iz Avstrije,« pravijo na civilni motorizaciji in pojasnjujejo, da tudi Italijani prodajajo svoj avtomobil iz druge roke v tujino. V tem primeru morajo lastniki avtomobila vrniti knjižnico in registrske tablice civilni motorizaciji, ki jim izda dokument za izvoz v tujino. V Slovenijo gre sicer le nekaj rabljenih avtomobilov, veliko več pa jih podelijo v druge države bivše Jugoslavije in Balkana.

Med kupci avtomobilov čez mejo je tudi več goriških Slovencev. »Pri nakupu svojega avtomobila v novogoriškem avtosalonu sem prihranil 500 evrov,« pravi še ne tridesetletni O.J. iz Gorice, ki je v Sloveniji kupil športni avtomobil prestižne nemške znamke. »Čeprav bi v Italiji pri nakupu avtomobila lahko koristil državni prispevek, je bila cena v Sloveniji vseeno nižja,« dodaja in pojasnjuje, da je postopek za registracijo vozila v Italiji zaupal specializirani agenciji, ki je uredila vso potrebno dokumentacija. Postopek je tako stal nekaj sto evrov več, vendar mladienič je bil rešen vseh birokratiskih sitnosti in poti, ki sicer spremeljajo registracijo novega avtomobila ne glede na to, ali je bil kupljen v Italiji ali kje drugje. O.J. je še pojasnil, da je po registraciji dobil začasno avtomobilsko knjižnico, s katero ni

smel voziti po tujini. Po približno enem mesecu so mu domov poslali dokončno knjižnico, ki je bila povsem veljavna, in torej se je z avtomobilom, kupljenim v Sloveniji, lahko tudi dejansko zapeljal v Slovenijo. O.J. je za zaključek povedal, da se je tudi več njegovih znancev in prijateljev odločilo za nakup, točnih podatkov o številu prodanih avtomobilov italijanskim kupcem pa nimamo. Dejstvo je, da je povpraševanje vse večje, saj so razlike v ceni pri posameznem avtomobilu tam okrog 1.000 oziroma 1.500 evrov,« so povedali v salonu Prima I.E., ki prodajajo vozila znamke Ford, so poudarili, da so avtomobili za italijanske kupce v Sloveniji cenejši klub subvenciji za stare avtomobile v višini 1.500 evrov, ki velja v Italiji. »V cenah so razlike in Italijani se pri nas odločajo za nakup, točnih podatkov o številu prodanih avtomobilov italijanskim kupcem pa nimamo. Dejstvo je, da je povpraševanje vse večje, saj so razlike v ceni pri posameznem avtomobilu tam okrog 1.000 oziroma 1.500 evrov,« so povedali v salonu Prima I.E. in opozorili, da morajo italijanski kupci kot dodaten strošek v Sloveniji odšteti le 20 do 30 evrov za evropsko homologacijo, česar jim v Italiji ni treba, ker imajo vse te podatke vpisane v prometno dovoljenje; paketi opreme so po drugi strani v Sloveniji bogatejši. »V Italiji ni toliko izbiре kot pri nas, kjer se da po naročilu dobiti praktično vse modele z najrazličnejšo opremo, čež mejo pa je ponudba omejena le na nekaj modelov,« še trdijo v solkanskem avtomobilskem salonu in razliko v ceni pojasnjujejo na primeru »top« opremljene Ford fieste, za katero so se zanimali kupci iz Italije. Za ta avtomobil se je izkazalo, da bi bil klub omnenjeni subvenciji italijanske države (t.i. »incentivi alla rottamazione«), vredni 1.500 evrov, avtomobil v Sloveniji še vedno 500 evrov cenejši kot v Italiji, kar seveda ni drobiž. Povedali so še, da svojo ponudbo že ves čas oglašujejo tudi onkraj meje, kar se jih zdi povsem normalno.

V Avtohiši Autocommerce v Kromberku, kjer prodajajo Mercedese, Honde, Mitsubishi in tudi italijanske znamke Fiat, Lancia in Alfa Romeo, zagotavljajo, da so tudi avtomobili italijanskih znamk na slovenski strani cenejši. »To vsekakor ne velja za vse prime. Pri najovejših modelih ni razlik, določene razlike pa so pri paketih opreme, saj so avtomobili, ki so pri nas na prodaj, veliko bolj izpopolnjeni,« so pojasnili in dodali, da v Italiji še vedno pro-

NOVA GORICA - Avtosaloni

»Čez mejo cenejši, tudi izbira je večja«

Oglašujejo v Italiji - Prihranek zlasti na manjših avtih

dajajo avtomobile s plastičnimi, črnimi odbijači, kakršnih v Sloveniji sploh ni mogoče več dobiti. »Razlika v ceni, ki lahko kljub subvenciji na italijanski strani znaša tudi tisoč do dva tisoč evrov, je dovolj utemeljen razlog, da pridejo italijanski kupci avtomobilov k nam,« so še povedali v kromberškem Autocomercu in pristavili, da v Sloveniji takšne subvencije še ni in je najbrž nikoli ne bo. Glede oglaševanja onkraj meje so povedali, da trenutno tega še ne počnejo, v kratkem pa zaradi vse večjega zanimanja italijanskih državljanov bodo začeli. Poudarili so tudi, da so cene ugodnejše tudi za ostale automobile, ki jih ponujajo, ne le za tiste, proizvedene v Italiji. Večje povpraševanje z druge strani meje pa naj bi se začelo po vstopu Slovenije v Evropsko unijo oziroma v schengensko območje, ko se je zmanjšal obseg potrebe »papirologije« za takšen nakup, ki je do takrat večino odvrnil od nakupa. »Postopek je danes precej poenostavljen, kar pomeni, da kupec slovenskega avtomobila za registracijo v Italiji potrebuje račun, poseben dokument, ki ga izda naš uvoznik, in potrdilo, da je italijanski državni blagajni plačal davek na dodano vrednost IVA. Postopek za pridobitev dokumentov trajata dan, največ dva,« so še pojasnili v Autocomercu.

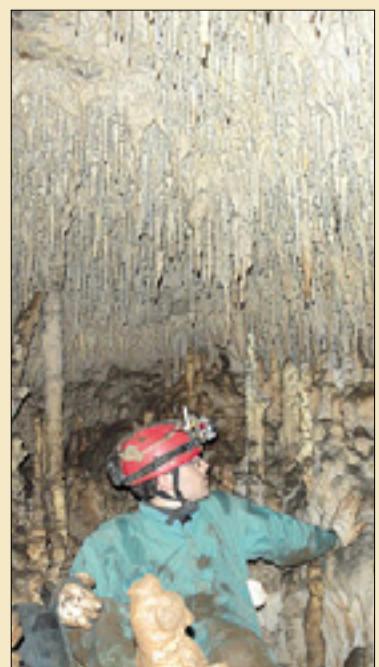
Nekoliko drugačna je zgodba z avtomobili višjega cenovnega razreda. V družbi Avtoselect v Kromberku, kjer prodajajo avtomobile znamke BMW in Toyota, prodajo italijanskim kupcem le nekaj avtomobilov na leto, kar je glede na vse prodane avtomobile zanemarljivo. »Pri avtomobilih, ki jih mi prodajamo, so cene načeloma zelo primerljive. Morda so v Sloveniji nekoliko ugodnejše,« so še povedali pri Avtoselectu in pojasnili, da je pri avtomobilih, ki stanejo 15 tisoč evrov, dva tisoč evrov velik prihranek, pri avtomobilih, vrednih 50 in več tisoč evrov, pa tistih tisoč oz. dva tisoč evrov ne pomeni veliko. Sicer se pri dražjih avtomobilih tudi drugače pogaja o ceni, « so še dodali v novogoriški družbi Avtoselect.

Nace Novak

KRAS - Septembra tečaj jamarstva

Jamarji vabijo v kraško podzemlje

Za izobraževalno pobudo stojijo štiri društva s Kraškimi krti vred

Jama Valentina v Cerovljah FOTO S.V.

Štiri jamarska društva iz goriške pokrajine prirejajo osnovni tečaj jamarstva, ki bo potekal od 10. septembra do 15. oktobra v Tržiču. Predstavniki društev A.F. Lindner iz Ronk, ADF iz Tržiča, C. Seppenhofer iz Gorice in Kraških krtov z Vrha bodo tečajnikom na šestih teoretičnih srečanjih sprengovorili o zgodovini speleologije, opremi in njeni uporabi, geologiji, osnovah kartografije in še marsicem, sočasno pa jih bodo pospremili na pet obiskov raznih jam na Tržaškem Krasu. Podoben tečaj so priredili pred kakimi tremi leti, po takratnem uspehu pa pričakujejo, da bo tudi letos odziv uspešen.

Pri Kraških krtih skrbita za izobraževalno pobudo Michele de Lorenzo (334-6012657) in Srečko Visintin (335-5421420). Informacije so na voljo tudi na spletni strani društva www.kraskikrti.net ali preko elektronske pošte micheleledelo@tiscali.it. Ob prijavi je treba vplačati 100 evrov prispevka; rok zapade 10. septembra. Teoretični del tečaja bo potekal ob četrtekih zvečer, medtem ko bodo ekskurzije ob nedeljah.

GORICA - V Dijaškem domu Simon Gregorčič

Priprava na šolo

Otroti pišejo naloge in ponavljajo učno snov - Poletno središče bo trajalo dva tedna

V Dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici sta se v pondeljek začela zadnja dva tedna poletnega središča, ki sta v glavnem namenjena pripravam na začetek šolskega leta. Petinpetdeset otrok se tako v glavnem ukvarja s pisanjem domačih nalog in s ponavljanjem učne snovi, otroci, ki so lani zaključili zadnji letnik vrtca, pa se pripravljajo na vstop med šolske klopi. Seveda ne manjka niti zabave in rekreacije, pod-

vodstvom Jana Zavrtanika in Ivana Bernetiča pa dopoldne poteka tudi košarkarski kamp športnega združenja Dom.

Junija je tik pred zaključkom poletnega središča družba KB1909 poklonila obiskovalcem Dijaškega doma rdeče majice, ki jih je pripravil tednik Mladina. Na njih je napis Jadran je naš, fotografija z gojenji Dijaškega doma pa je bila objavljena v eni izmed poletnih številk slovenskega tednika.

GORICA - Festival Show nocoj na ploščadi pri Rdeči hiši

Zvezde in glasba ob meji

Na odru subretka Matilde Brandi, med pevci pa Dolcenera, Irene Fornaciari, Amedeo Minghi, Angelo Branduardi, Mal in skupina Liberpool

Gorica bo nocoj gostila brezplačen koncert na prostem, ki je namenjen glasbenim navdušencem vseh starosti. Ploščad pri Rdeči hiši bo nameč prizorišče dogodka Festival Show, ki ga organizatorji - med njimi je goriška občina - ponujajo Goričanom in Novogoričanom, pa tudi širšemu občinstvu z obeh strani meje.

Festival Show je poletni potujoci niz koncertov, ki ga že deseto leto po vrsti prireja Radio Birikina in Radio Bella e Monella. Radijski postaji, ki sodita med najbolj priljubljene v severno-vzhodni Italiji, bosta na mejo pripeljali kar nekaj priznanih pevcev in glasbenih skupin, dogodek pa bosta predvajali v živo. Večer bodo popestrili že od 19.30 dalje z DJ-ji in vici radij Peter Pan, koncertni del pa se bo začel ob 20.30. Ob glasbenikih bo na odru tudi znana italijanska subretka Matilde Brandi, ki so ji organizatorji zaupali povezovanje večera. V skoraj štirurnem programu bomo lahko prisluhnili številnim italijanskim glasbenikom, med katerimi so najbolj zveneca imena mlada in talentirana Dolcenera, Amedeo Minghi, Angelo Branduardi, Mal, skupina Liberpool (bivši Luna-

pop brez vodje Cremoninija) in Irene Fornaciari (Zuccherova hči). Poleg njih bodo na oder stopili še skupini Delirium in Vernice, rimske kantavtor Alessandro de Vito in mlađa turinska pevka Alexandre. Posebna gostja goriškega večera bo disk zvezda izpred petnajst let Thea Austin. Poletni festival zasebnih radijskih postaj iz Veneta vsebuje tudi natečaj mladih talentov; v Gorici bodo v tem okviru peli Fabiola Desantis, Fabio Serrino in Jungle Acoustic Duo.

Na prizorišču bodo dobro založeni kioski nekaterih goriških lokalov ter informativni pulti sponzorjev in organizacij. Prostor bo nadzorovan, poskrbljeno pa bo tudi za parkirišča pred športno palačo v Podgori in pred goriškim sejmiščem v ulici Barca, od koder bo krožni avtobus peljal do koncertnega prizorišča. Na avtobuse, ki bodo peljali k Rdeči hiši, se bo mogoče vkrčati tudi pred železniško postajo in na dnu ulice Terza Armata. V okolici mejnega prehoda pri Rdeči hiši bodo veljali posebni prometni predpisi; ulica Kugy bo namreč zaprta od 16. ure daje, ulici Kravos in Blaserna pa bosta do južni prevozni samo v smeri Slovenije. (aw)

Na fotografiji včerajšnje postavljanje odr na ploščadi Rdeče hiše; zaradi koncerta bosta nocoj dostop in parkiranje na prizorišču problematična, organizatorji zato svetujejo, naj ljudje izkoristijo alternativni parkirišči (pred športno palačo v Podgori in pred sejmiščem v ulici Barca) ter krožne avtobuse

BUMBACA

KANAL OB SOČI - Raziskovalni projekt Kanalska noša kot protokolarna obleka

Danes zaključna prireditev z razstavo in marijaceljskim kolačem

Na Kontradi v Kanalu ob Soči bo danes ob 17. uri zaključna predstavitev projekta Kanalska noša kot protokolarna obleka. Uvodni predstavitev projekta, ki je potekal od septembra 2008 do avgusta 2009, bo sledil pešter kulturni program z obujanjem ljudskega izročila, v Gotski hiši pa odprtje razstave starih fotografij - med njimi je nekaj takih, ki bodo prvič na ogled javnosti, - in fotografij, ki so nastale pri nastajanju kanalske noše. Na zaključni predstavitev bo mogoče poskusiti marijaceljski kolač, udeleženci pa bodo prejeli tudi spominek in razglednico s kanalsko nošo.

Kot je povedala strokovna so-delavka Turistično informacijskega centra Kanal ob Soči, Nika Testen, gre v bistvu za podprojekt v okviru projekta Lokalna akcijska skupina za razvoj - Razvoj novih produktov na podeželju, ki ga vodi Idrijsko cerkljanska razvojna agencija (ICRA).

Vrednost projekta je znašala 20 tisoč evrov, 70 odstotkov sredstev pa je prišlo iz Evropske unije. O sami kanalski noši je Testenova povedala, da je zelo podobna oblekam iz Solkana in nekaterih bližnjih krajev v začetku dvajsetega stoletja. Na idejo so prišli na podlagi raziskave, s katero so začeli na osnovni šoli Kanal ob Soči, kjer so zbrali več starih fotografij na to temo. V okviru projekta so izdelali štiri kompleti kanalske noši, ki so jih sesili v Društvu upokojencev Kanal, uporabljali pa jih bodo v protokolarni namene ob posebnih priložnostih. Že v začetku oktobra bodo predstavili tudi drugi podprojekt, katerega glavni protagonist je marijaceljski kolač. V okviru projekta so od starejše domačinke odkupili recept in posneli film o peki kolača, ki bo predvidoma 4. oktobra premierno prikazan na Ligu, o marijaceljskem kolaču pa so izdelali tudi licenčni prospakt. (nn)

NOVA GORICA - Kulturni »mini« festival

Made in GO

Z jutrišnjim dnem in do nedelje razstava in koncerti v režiji »Gongovcev«

V organizaciji Zavoda GONG, ki je pred leti organiziral kvaliteten in odmeven projekt Gongfest, se jutri začenja mikro izvedba Goriškega kulturnega poletja, festival Made in GO, ki bo v središču mesta potekal do nedelje. Za »mini« festival so se »Gongovci« odločili zato, ker si že sedem let prizadevali, da bi se v mestu v poletnem času dogajalo Goriško kulturno poletje, a v okviru občine ne najdejo pravega sogovornika oz. dobrotnika, ki bi namenil dovolj denarja, s katerim bi lahko Novogoričanom predstavili odmevne in mednarodno uveljavljene izvajalce. Tudi letosnjih načrtov so bili še pomladni precej bolj velikopotezni in optimistični, a se je zaradi gospodarske krize in varčevanja na vsakem koraku, ko je kulturna tista, pri kateri se najbolj »špara«, spet zataknili pri denarju.

Vseeno so v Zavodu GONG skupaj s partnerji pripravili nekaj dogodkov, ki se bodo začeli z jutrišnjim odprtjem razstave v avli novogoriškega Kulturnega doma. Razstava Trije obrazi GONG-a, ki jo bodo odprli ob 20. uri, je dokumentarno-umetniška retrospektiva, ki obiskovalce popelja v bliž-

njo preteklost in obudila podobo, dogodke in vzdušje obeh Goric skozi dogajanje, ki se na tem območju od leta 2003 odvija pod okriljem zavoda GONG. Ob 21. uri bo Caffè Dom prizorišče koncerta dueta iz Gorice, ki ga sestavlja Riccardo Chiarion in Letizia Felluga. Publiko bosta popeljala v svet jazz standardov, bossa nove in lastne avtorske glasbe; glasbenika bosta predstavila delček tega, kar na glasbenem področju počne druga polovica mesta. V petek bodo pred Splendid barom na Bevkovem trgu ob 21. uru nastopili novogoriški Passocontinuo, ki se bodo predstavili s projektom »Full Color«, v katerem se prepletajo prvine starejše disco in funk glasbe s sodobnimi house elementi. Istočasno bo v Wine cafeju na Travniku v Gorici koncert Brizani Project. Sobotni večer bo na Bevkovem trgu znamoval nastop Avtomobilov; gre za najbolj produktivno novogoriško rock skupino, ki je v 27 letih obstoja posnela enajst plošč. V nedeljo bodo Bevkov trg zapolnili zvoki briškega mojstra tolkal Zlatka Kaučiča, ki se bo predstavil z unikatnim solo projektom »Quadrofonic GONG«. (nn)

NOVA GORICA Posvetovali se bodo o odpadkih

V konferenčni dvorani Hitove Perle v Novi Gorici bo junij 10. strokovno posvetovanje z mednarodno udeležbo na temo gospodarjenja z odpadki - GzO'09, ki ga organizira naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani v sodelovanju z Institutom za ruderstvo, geoteknologijo in okolje. Posvetovanje je bilo prvič organizirano leta 1998 in že vsa leta poteka pod pokroviteljstvom Republike Slovenije, ministrstva za okolje in prostor ter Slovenskega rudarskega društva inženirjev in tehnikov. Ker poteka posvet letos v Novi Gorici, je njegova sopotrostnika tudi novo-goriška mestna občina.

Cilji posvetna je seznaniti udeležence z novostmi na področju zakonodaje ravnjanja z odpadki doma in EU, prikazati uspešne regijske pristope reševanja problematike odpadki, dalje prikazati tehnološke in ekonomske možnosti različnih načinov obdelave odpadkov, predstaviti novosti, raziskave in razvoj na tem področju ter izmenjavo praktičnih izkušenj. Srečanja se bo udeležilo več kot sto domačih in tujih strokovnjakov s področja gospodarjenja z odpadki, varstva okolja, predstavnikov komunalnih podjetij, upravljačev cistilnih naprav, predstavnikov podjetij, zaposlenih v upravnih enotah in občinskih službah, predstavnikov nevladnih organizacij in študentov, ki jih zanima okoljska problematika. Za udeležence posvetna bo v petek, 28. avgusta, organizirana tudi strokovna ekskurzija v Moraro pri Gorici, kjer delujejo naprave za ravnanje z odpadki. Gostje se bodo srečali z občincem za okolje goriške pokrajine, Maro Černic, ki jih bo v sodelovanju s še nekaterimi izvedenci orisala goriške prakse s področja ravnanja z odpadki. (nn)

Vidni novi streški jarki

Potem ko je v soboto silovit požar opustošil kraško gmajno med Fojlanom, Ronkami in Doberdobu, so na tem območju lepo vidne nove ostaline iz prve svetovne vojne. Ogenj je namreč uničil grmovje in robidoje, ki je popolnoma prekrilo več streških jarkov; iz združenja Sentieri di pace napovedujejo, da bodo območje vključili v svoj projekt valorizacije prizorišč prve svetovne vojne.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimská ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Čestitke

Danes naš dragi MILKO 70 let slavi. Vse najboljše mu želimo mi vsi, ki ga imamo radi. Žena Silva, sinovi z družinami ter vnuka Cristian in Katerina.

Prireditve

NA DVORCU LANTIERJEV v Gorici bodo priredili koncert ob koncu tečaja v igranju kontrabasa International Doublebass Masterclass. V četrtek, 27. avgusta, ob 20. uri bodo na potezi tečajniki. Vstop je brezplačen do zasedbe mest; vhod v palačo je možen po prehodu mimo gradbišča, ki zaseda trg Sv. Antona.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem, potrebitno popravil. Tel. 320-1817913.

Poslovni oglasi

SOCIALNA ZADRUGA IŠČE
vzgojitelje z višješolsko ali univerzitetno diplomo in izkušnjami na vzgojnem področju za vzgojne servise. Območje goriška pokrajina in Tržič. Dobro znanje slovenskega jezika. Poslati curriculum in italijanščini na fax 040-232444.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVI IZOBRAŽEVALNEGA ZAVODA Cankar-Zois-Vega in zavoda Gregorčič-Trubar v Gorici obveščata, da se bo začel pouk v šolskem letu 2009-10 v sredo, 9. septembra. Pouk bo trajal od 9. do 12. ure; ob 8.30 se bodo dijaki in šolsko osebje lahko udeležili šolske maše v večnamenski sobi na zavodu Cankar.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so bile ponovno objavljene pokrajinske lestvice učnega osebja slovenskih šol, dopolnjene s kandidati, uvrščenimi na lestvice goriške pokrajine, ki pa so zaprosili za vpis tudi na rep tržaških lestvic.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da bo zaradi novih pravil letos podeljevanje letnih suplenc za tržaško in goriško pokrajino potekalo skupno, in sicer v petek, 28. avgusta, v prostorih Nižje sredne šole »S. Kosovel« na Opčinah, Bazovška ulica, št. 7, in sicer ob 10.00 za vrtce in osnovno šolo ter ob 11.30 za nižje in višje sredne šole. Kdor bi se podelitve ne mogel udeležiti, lahko v ta namen izpolnil pooblastilo. Tozadne obrazci so na voljo tako na tržaškem kot na goriškem sedežu Urada. Seznam razpoložljivih mest bo vsaj 24 ur prej objavljen na oglasnih deskah tržaškega in goriškega urada.

ZA DIJAKE PRVEGA LETNIKA VIŠJIH ŠOL: Dijaški dom S. Gregorčiča in Slovik obveščata, da je na programu Ekstrase nekaj prostih vpisnih mest. Za informacije in prijave: info@slovik.org, tel. 0481-530-412 ali 0481-533-495.

Izleti

POHOD OD ŽELINA DO VOJSKEGA

- v spomin na prenos več kot sto ranjencev od Cerknega do Črnomlja leta 1944 - bo 29. avgusta. Zbirališče en odhod sta predvidena ob 7. uri, prihod na Vojsko ob 16. uri, po slovesnosti bo vrnitev z avtobusom v smere Idrije in Želin; informacije, vpis in zavarovanje na tel. 348-5298655.

Obvestila

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo v avgustu anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti popoldne.

URAD ICI goriške občine je odprt ob ponedeljkih in sredah med 8.45 in 12. uro ter med 16.30-17.30.

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bodo uradi zaprti do petka, 28. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL obvešča,

da je odprta ob 8. do 16. ure. Za dočustvo bo zaprta do 28. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51 zaprt do 31. avgusta.

PRIPRAVA ZA VSTOP V SREDNJO

ŠOLO namenjena lanskim petosolcem bo potekala v Mladinskem domu od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, v dopoldanskem času.

Še je možen vpis. Prav tako je odprt vpisovanje k pošolskemu pouku v šolskem letu 2009/10. Informacije na tel. 0481-536455 ali 328-3155040.

SPDG vabi člane in prijatelje k udeležbi na spominskem pohodu Bazovški junaki, v nedeljo, 6. septembra. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Pogrebi

DANES IZ GORICE: 9.45, Oreste Ronconi iz splošne bolnišnice v cerkev v Gradišču (ob 10.00) in na pokopališče Marijanu (ob 11.00).

Zapustil nas je

Virgilij Štekar

Zalostno vest sporočajo

žena Vida, hči Tatjana, vnuk Matija ter brata Bruno in Riccardo z družin

SEČOVLJE - Multimedija delavnica Genius loci Lera 2009

Soline kot vir navdiha

Udeležujejo se je Sašo Dravinc, Zoran Hochstätter, Jaka Jeraša, Tone Lapajne, Tone Pavček, Andraž Šalamun in Vojko Tominc

Danes se v Krajinskem parku Sečoveljskih solin na Leri začenja VI. multimedija delavnica Genius loci Lera 2009, edina tovrstna umetniška manifestacija, ko se enotedenškemu ustvarjanju slikarjev, kiparjev, fotografov, videastov in literatov pridruži tudi novinar in Sečoveljske soline raziskuje še iz drugih vidikov: gospodarskega, turističnega, ekološkega, zdravilskega, kulinaričnega, enoloskega in drugih. Torej je genius loci solin z vso svojo biotsko pestrostjo, stoletno tradicijo v pridobivanju soli

in drugih solnih produktov ter vizijo prihodnosti, z vsemi materialnimi in duhovnimi danostmi lahko v navdih: na slikarskih podlagah, v tridimenzionalnih formah, v fotografijah, v video-filmskih zapisih, v poeziji in izobraževalno zapisanih člankih.

Pozitivne izkušnje vsebinske nadgradnje tega sicer likovnega projekta (v »Casermi« na Leri je do 15. septembra na ogled razstava del, ustvarjenih v lanski delavnici, objavljamo pa tudi lanski utrirek M. Prešerna) botrujejo odločitvi, da so letos

ponovno povabili novinarja Saša Dravince iz Kopra, slikarja in kiparja Toneta Lapajneta iz Ljubljane, pesnika Toneta Pavčka, ki si je pred desetletji izbral drugo domovanje na Seči, ter dobrega poznavalca solin, fotografa Jaka Jeraša iz Kopra. Prvič pa se bodo s konkretnim okoljem Lere ustvarjalno soočili filmski ustvarjalec (režiser, direktor fotografije, snemalec) Zoran Hochstätter, ki dela v Sloveniji in ZDA, priznani slikar Andraž Šalamun iz Kopra in oblikovalec Vojko Tominc iz Kopra.

USTVARJALNO SPREHAJALIŠČE

V Ljubljani Emonska promenada s 25 dogodki

Od jutri bo v Ljubljani potekal 9. mednarodni poulični festival Emonska promenada. Glavni program obsegajo enajst tujih in devet slovenskih gledališč, ki bodo do 30. avgusta izvedla 25 različnih dogodkov: vsak dan med 18. in 21. uro bosta Trnovski most in Emonska ulica postala ustvarjalno sprehajališče. Obiskovalcem bodo na voljo raznovrstne predstave, od mehiškega tradicionalne lutkarstva do pripovedovanja pravljic, stand up-komedije, cirkuskih in vrhunskih akrobatik nastopov. Večinoma interaktivne, poučne in zabavne predstave so primerne za družinsko publiko.

»K nam vabimo tako uveljavljene in vrhunske avtorje kot tudi še neznane, a zanimive artiste. Predvsem pa skrbimo, da je v času festivala Trnovo - širše središče Ljubljane - živahno in drugačno. Program namenjamamo tako najmlajšim z izbranimi lutkovnimi in gledališkimi predstavami ter mladini in odrasli publiki v vrhunskimi umetniško-gledališkimi nastopi,« je pred Emonsko promenado zapisala organizatorka Irena Rajh Kunaver.

Letošnji festival namenja posebno pozornost lutkovnemu gledališču. Z ramo ob rami se bosta domači poklicni lutkovni gledališči iz Ljubljane in Maribora predstavili ob priznanih neinstitucionalnih lutkarjih Koruznega zrna ter gledališča Fru-Fru.

Lutke iz tujine prihajajo iz Mehike v tradicionalni lutkovno glasbeni mazni, slovaški, češki in hrvaški ustvarjalci izhajajo iz znanih otroških pravljic (Peter Pan, Kravljica, Dloušíby), prepletene in odigrane na nov, sodoben način, gledališče Minotaurs pa se v predstavi za odrasle loteva raziskovanja osnovnih na-

ravnih elementov.

Vrhunec festivala bo španska skupina Los 2play, ki piše novo vznemirljivo dejanje v zgodovini cirkusa. Prišli bodo avstralski akrobati Leighton Ledbuoy aka Led Hed s kitajskim stilom akrobacij, poulični kabaret skupine Buffapier&Pumcliks (Švica, Italija, Francija), družbeno kritična akrobatka Carly Ko iz ZDA, ki se loteva kritike medijskega prikazovanja idealne lepote ženskega telesa.

Glavni program bodo spremljale delavnice in igralnice. Hiša otrok in umetnosti bo igrala iz odpadnih predmetov katalonske skupine Guixot de 8, ki že deveto leto gostuje na Emonski promenadi in je postala že njen zaščitni znak.

Emonska promenada je od prvotne zamisli - povezati dva mednarodna poletna festivala, Trnfest in Festival Ljubljana, s promenado od Trnovske cerkve do Zojske ulice - prerasla v mednarodni ulični festival s široko paleto različnih umetniških praks. Že vrsto let spodbuja umetnost uličnega gledališča tudi izven Ljubljane, saj se povezuje s festivali in organizatorji poletnih kulturnih prireditve po vsej Sloveniji. Letos gostje Emonske promenade izven Ljubljane gostujejo na festivalih, kot so Puf festival Koper, Lutkovni pristan Maribor, Zmaj'ma mlade (Postojna) in Ptuj - odprto mesto. Poteka pa tudi sodelovanje z italijanskim lutkovnim festivalom Alpe Adria.

Emonsko promenado so omogočili: KUD France Prešeren, ministrstvo za kulturo, mestna občina Ljubljana, Zavod za turizem Ljubljana, Urad za mladino in ministrstvo za šolstvo in šport, Judo klub Olimpija ter Hiša otrok in umetnosti.(STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

18. Alpe Adria Puppet Festival

Do petka, 28. avgusta v Gradežu / Na plaži kot v starem mestnem jedru (Campo Patriarca Elia, na vrtu pri županstvu) bodo zaživeli kreativne delavnice izdelovanja lutk iz papirja, ki jih bo vodila Magda Martinci. Med gradeškimi gosti naj omenimo skupine Marionette Grilli, Teatro in tram-busto, Il Cantateatro in Compagnia Burambò ter umetnika Alberta De Bastiani. Posebno mesto si zaslужi švicarski gledališki ansambel Trickster Teatro s predstavo »Rapsodia per giganti«, ki bo na sporednu v petek, 28. avgusta, na valobranu Nazario Sauro: obeta se enkraten večer s cirkuskih primesmi in performansami na hoduljah.

SLOVENIJA

Mladi levi 2009 - Ljubljana

Danes, 26. avgusta ob 20.00, Trg OF / Kombinat - koncert (Slovenija).
Jutri, 27. avgusta od 16.00 do 19.00, Art center - Pionirska dom / Delavnica DJ-anja z Borko in Baktom.

Jutri, 27. avgusta ob 17.00, Steklena dvorana, Slovenske železnice, vhod s Pražakove / Faifai: »My name is i love you« (Japonska).

Jutri, 27. avgusta ob 19.00, Stara mestna elektrarna - Elektro Ljubljana / Delavnica Moderne galerije Ljubljana - predstavitev.

Jutri, 27. avgusta ob 20.00, Stara mestna elektrarna - Elektro Ljubljana / Heiner Mueller, Ivica Buljan: »Macbeth po Shakespeareu« (Slovenija).

V petek, 28. avgusta od 16.00 do 19.00, Art center - Pionirska dom / Delavnica potiska majic z Arijano Gadžićev.

V petek, 28. avgusta ob 19.00, PTL / Elia Rubin Mrak Blumberg: »Lord, don't let the devil steal the beat« (ZDA).

V petek, 28. avgusta ob 19.30, PTL / Aleksandar Georgiev: »Threshol (in process 'D') Makedonija.

V petek, 28. avgusta ob 21.00, Stara mestna elektrarna - Elektro Ljubljana / Ivana Mueller: »While we werw hol-

ding it together« (Hrvaška, Nizozemska).

V petek, 28. avgusta ob 22.30, Druga pomoč / Ruta Nordmane: »Apple man« (projekcija filma), (Latvija).

V soboto, 29. avgusta ob 20.00, Stara mestna elektrarna - Elektro Ljubljana / Maja Pelević, Betontanc: »Možda smo mi Miki maus« (Srbija, Slovenija).

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival Ljubljana 09

Danes, 26. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Akademski državni Boljoški teater iz Rusije, Peter Ilijč Čajkovski: Jevgenij Onjegin, opera. Dirigent: Aleksander Vedernikov.

Tartini Festival 2009

V petek, 28. avgusta ob 20.30, Avditorij Portorož / Otvoritveni gala koncert. Orkester in zbor I Romantici, dirigent Chris Pouw. Izvajali bodo Verdijev Rekvijem.

V soboto, ob 20.30, Manziolijeva palača, Izola / Maria Fernanda Krug - violina in Antonio de Arruda Ribeiro - klavir.

V nedeljo, 30. avgusta ob 19.00, Slavostna dvorana ptujskega gradu / Maria Fernanda Krug - violina in Antonio de Arruda Ribeiro - klavir.

V nedeljo, 30. avgusta ob 20.30, Prvomajski trg, Piran / Tartini Junior - nastop mladih slovenskih glasbenikov.

V sredo, 2. septembra ob 20.30, Pokrajinski muzej Koper / Haydn Trio Eisenstadt.

V soboto, 5. septembra ob 20.30, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Jasna Nadles - flavta, Massimo Mercelli - flavta in Milan Vrsajković - violončelo.

V pondeljek, 7. septembra ob 20.30, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Pierre Hommage - violina.

V petek, 11. septembra ob 20.30, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Joaquin Palomares - violina in Michel Wagemans - klavir.

V soboto, 12. septembra ob 20.30, Kempinski Palace Portorož / Il terzo suono, festivalski ansambel. Umetniško vodstvo: Sergio Azzolini - fagot.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično koničasto unicevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00.

Palača Gopčević: na ogled je razstava z naslovom Fulvio Tomizza »Destino di frontiera« (Obmejna usoda). Odprtva do 15. septembra in sicer vsak dan od 9.00 do 19.00 in brez vstopnine.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprtva vsak dan od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Muzej Revolte (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprtva v ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprta.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Atelier Dom Art (Dunajska cesta 17/A): do septembra, bo na ogled razstava Viviane Kljun pod naslovom »Prepovedane stolice«.

NABREŽINA

Kavarne Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: do 31. avgusta bo na ogled razstava »Sonce na kamnu« Aleša Lackoviča, bo na ogled do 30. avgusta.

ru 2009«, ki je letos posvečena afriškim in brazilskim otrokom iz favelas Ria de Janeira. Na razstavi sodelujejo tudi trije afriški likovni umetniki: Ade, Miká in Mali. Možnost ogleda z ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00.

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 6. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirielli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akvili na platu predstavlja slika Miran Kordež.

LOKEV

Vojščki muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOJMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprtva od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprta.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava

NOGOMET - Zadnji teden kupoprodajne borze

Inter lovi še Sneijderja, Juventus pa Grossa

Črno-modri naj bi se zanimali tudi za Pandeva - Zalayeta v Bolognu

MILAN - Nogometna kupoprodajna borza se bo končala 31. avgusta. A in B ligaši medtem hitijo še z zadnjimi premiki. Wesley Sneijder naj bi bil tik pred podpisom pogodbe z Interjem, čeprav sta španska časopisa As in Marca na spletni strani to demantirala. Nizozemski reprezentant je v moštvu madridskega Reala postal odveč, potem ko sta se kraljevemu klubu pridružila Cristiano Ronaldo in Kaká. Trener Interja Jose Mourinho si je že več tednov želel v Milano privabiti Sneijdera in vse kaže, da mu je le uspeло. Petindvajsetletni Sneijder se bo tako pridružil izjemnemu seznamu okrepitev, ki jih je pred novo sezono v klub zvabil Mourinho; dres Interja so že oblekli Samuel Eto', Diego Milito, Thiago Motta, Lucio in Marko Arnautović. Inter naj bi se obenem zanimal za makedonskega napadalca Gorana Pandeva, ki igra pri Lazu.

Fabio Grosso, član francoskega prvolumnika Lyon, pa naj bi se v teh dneh pridružil Juventusu. Grosso sicer včeraj zaradi domnevne bolezni z Lyonom ni odpotoval v Bruselj, kjer je francoska ekipa sinoči igrala kvalifikacije za ligo prvakov proti Anderlechtu. Ker Grosso ni odpotoval v Belijsko, so se takoj pojavile govorice, da bo

Interjev trener Josè Mourinho ima na razpolago zelo širok izbor igralcev

ANSA

podpisal za turinsko staro damo. Če bi namreč na tekmi nastopil, potem v prihajajoči sezoni lige prvakov ne bi smel nastopiti za noben drug klub kot Lyon. Iz Lazia se je k Fiorentini prese-

lil 21-letni branilec De Silvestri. Bologna je najela vratarja Spitonija ter napadalca Zalayeto. Napadalec Livorna Diamanti pa je odšel v Anglijo. Podpisal je za londonski West Ham. No-

vega igralca ima tudi Bari, za apulijsko moštvo je podpisal španski zvezni igralec Yago. Udinese pa je za eno sezono najel nogometnika Sampdorije Paola Sammarca.

SMUČANJE - V 74. letu starosti

Umrl je Toni Sailer, legendarni smučar

Toni Sailer, ki je po številu zlatih kolajn na SP najuspešnejši smučar vseh časov, je v vlogi trenerja in direktorja avstrijske smučarske zveze ponesel Avstrijo med najboljše smučarske države. Na sliki: Toni Sailer med smukalsko tekmo leta 1958

ANSA

KITZBÜHEL - Legendarni avstrijski smučar Toni Sailer, ki je na olimpijskih igrah v Cortini 1956 osvojil tri zlate kolajne, je v ponedeljek po daljši bolezni umrl v 74. letu starosti. Sailer, rojen leta 1935, je v petih letih kariere osvojil vse, kar je bilo takrat mogoče osvojiti v tem športu. Na OI v Cortini d'Ampezzo leta 1956 je slavil v slalomu, veleslalomu in smuku. Nadvse uspešen je bil tudi na svetovnih prvenstvih. Tako da so SP sicer šteli tudi olimpijski nastopi, tako da je imel Sailer tri naslove že v žepu, dodal je še neolimpijsko kombinacijsko zmago v Cortini in tri zmage (smuk, veleslalom, kombinacija) v Badgasteinu 1958. Sailer je kariro tako končal s sedmimi naslovi svetovnega prvaka, na SP 1958 pa je v zbirko dodal še srebro v slalomu.

Po končani karieri je bil »blisk iz Kitzbühla« med leti 1972 in 1976 trener in direktor avstrijske smučarske zveze, med leti 1986 in 2006 pa direktor znamenite smukaške tekme na Hahnenkammu v domačem Kitzbühlu. V Avstriji so ga leta 1999 izbrali za najboljšega športnika stoletja.

Sailer se ni izkazal le na športnem področju, saj je kot igralec sodeloval v številnih filmih in televizijskih serijah, posnel pa je tudi nekaj glasbenih plošč.

Po številu zlatih kolajn na SP je tako najuspešnejši smučar vseh časov, za njim so tudi Jean-Claude Killy s šestimi ter Kjetil Andre Aamodt, Gustav Thöni in Ingemar Stenmark, ki so bili zlati po petkrat. Sailer se je smučarsko upokojil leta 1959, ko je bil star le 23 let. Po končani karieri je bil »blisk iz Kitzbühla« med leti 1972 in 1976 trener in direktor avstrijske smučarske zveze, med leti 1986 in 2006 pa direktor znamenite smukaške tekme na Hahnenkammu v domačem Kitzbühlu. V Avstriji so ga leta 1999 izbrali za najboljšega športnika stoletja.

Sailer se ni izkazal le na športnem področju, saj je kot igralec sodeloval v številnih filmih in televizijskih serijah, posnel pa je tudi nekaj glasbenih plošč.

EVROPSKA LIGA: Šahtyor - Sivaspor 2:0.

*Naprek ekipe v mastnem tisku.

NOGOMET - LP Fiorentina za uvrstitev v fazo skupin

FIRENCE - Fiorentina bo danes zvezcer igrala še povratno srečanje proti lizbonskemu Sportingu za uvrstitev v fazo skupin lige prvakov. Prva tekma 2:2, neposredni prenos po Rai 1 ob 20.45. **Včeraj:** Atletico Madrid - Panathinaikos 2:0, An derlecht - Lyon 1:3, Debrecen - Levski Sofia 2:0, Maccabi - Salzburg 3:0, Zürich - Ventspils 2:1. **Danes:** Arsenal - Celtic (2:0), Stuttgart - Temišvar (2:0), Olympiacos - Šefir (2:0), Nikozija - Koopenhaven (0:1).

EVROPSKA LIGA: Šahtyor - Sivaspor 2:0.

VSE NAJBOLJŠE

Danes praznuje človek, cigar vitalnost spominja na Leona Štuklja, ki je pri 100 letih še opravljal telovadne vaje na obročih. Vendar današnji slavljenec se začuda ni nikoli ukvarjal s športom, pa je kljub temu pri 96 letih še neomajno prožen, cilj in poln energij. Mislimo seveda na Borisa Pahorja, zamejskega rekorderja v odmevnosti in pogumu.

Jutri pa bo praznoval zamejec, ki je ta čas ravno tako v ospredju medijskih poročil. Gre za letošnjega ženina na Kraski ohceti Deana Furlana, ki sicer ni športnik, ga pa v teh dneh čaka napor, primerljiv tistem, ki ga opravijo desetero bojci.

Med tistimi, ki obhajajo rojstni dan ta teden, pa smo vendarle izbrskali tudi

KOLESARSTVO Norveška zmaga po Beneluksu

AMERSFOORT - S kronometrom v dolžini 13,1 kilometra v nizozemskem Amersfoortu se je sklenila dirka po Beneluksu. Zmagu na zadnji, 7. etapi je dobil Norvežan Edvald Boasson Hagen (Columbia), ki je vpisal tudi zmago v končni razvrstitvi dirke. Edini Slovenec na dirki Simon Šmilak (Lampre) je bil na kronometru 40., skupno pa je zasedel 27. mesto. Norvežan je tako ubranil majico vodilnega, ki jo nosil še pred sklepno etapo. »Želeno dobro sem odpeljal kronometer in potčutim se res odlično,« je dejal zmagovalec.

VINOKUROV SPET - Kazahstanec Aleksander Vinokurov bo po odsluženi dveletni prepovedi nastopanja zaradi dopinka v soboto spet na startu kolesarske dirke po Španiji v dresu moštva Astana.

FANTINEL - Predsednik Triestine Stefano Fantinel je bil imenovan za podpredsednika Lege Calcio za B-ligo. Predsednik Lege je Maurizio Beretta, podpredsednik za A-ligo pa Adriano Galliani.

LEGHISSA BRONAST - Na tekmi za 3. mesto finalnega dela evrolige na Portugalskem je italijanska nogometna reprezentanca na mivki, s katero igra Vesnin nogometnik Michele Leghissa, premagala Španijo s 5:4 in tako osvojila bronsko kolajno. V finalu je Rusija s 4:3 premagala Portugalsko.

ČEH V REKO - Nekdanji slovenski nogometni reprezentant Nastja Čeh je novi član hrvaškega nogometnega prvolumnika NK Rijeka. Čeh se je z vodstvom reškega kluba dogovoril za enoletno pogodbo z možnostjo podaljšanja še za leta dni, ki mu bo prinesla 100.000 evrov letne plače.

DINAMO KAZNOVAN - Disciplinska komisija Evropske nogometne zveze (UEFA) je prvo tekmo 4. kroga kvalifikacij za evropsko ligo med Dinamom iz Budimpešte in Liberecom registrirala s 3:0 za Čeh. Vzrok za kazen Romunom so incidenti navijačev, zaradi katerih je glavni sodnik pri Liberecovem vodstvu 2:0 v 88. minutu prekinil tekmo. Navijači Dinama, ki bo moral naslednji dve domači tekmi v evropskih tekmovanjih igrati pred praznimi tribunami, so po zaostanku svojega moštva skušali vdreti na igrišče. Ker se je glavni sodnik bal za varnost nogometnika (policiji in varnostnikom je sicer razgrajče uspelo zadržati za atletsko stezo), je mosti poslat z igrišča in tekmo prekinil. Dinamo, ki bo ob vsem tem moral odštetiti še 50.000 evrov denarne kazni, mora jutri na Češkem tako nadoknadiči kar tri gole zaostanka, če se želi prebiti v evropsko ligo.

NAPRODAJ VSTOPNICE - Slovensko nogometno reprezentanco 9. septembra v Mariboru čaka bržas najpomembnejša tekma kvalifikacij za svetovno prvenstvo leta 2010. Tekmec bo Poljska, vstopnice za obračun pa so v prodaji od ponedeljka.

UMRL OBLIKOVALEC KOLAJN - Oblikovalec olimpijskih kolajn in maskot za zimske olimpijske igre v Vancouveru naslednje leto Leo Obstbaum je nenadoma umrl pri 40 letih. Vzrok njegove smrti na domu v Ottawi še ni znan.

dva prava športnika. Prvi je Sočin obokar Mitja Češdek, ki je praznoval v torek, 25. avgusta. V nedeljo pa bo slavil nekdanji obokarski trener, ki se je nato preusmeril v novinarstvo, zaradi česar ga bralci športnih strani našega dnevnika dobro poznavajo. Iz previdnosti bomo navdili le začetnici – to sta A. K., klub temu pa se nam zdi, da ga bo v nedeljo neizbežno zbudilo Abrahamovo neizprosno trkanje na vrata. (p.v.)

ODOBJKA - Letos dve ekipe v ženski C-ligi

Sloga dodatno okrepljena Bor Breg želi vključevati mlade

Na Opčinah trenira tudi Elisa La Bianca (lani pri Libertasu) - Pri združeni ekipi tudi Faimanova

Odbojkarski ekipi Bor Breg Kmečka banka in Sloga List, ki bosta nastopali v ženski deželnici C-ligi, sta v ponedeljek začeli s pripravami. Obe ekipi sta sicer v C-ligu prišli skozi šivankino uho: Sloga, ki je lani izpadla v D-ligo, je mesto v ligi dobila po zamenjavi lige z Libertasom, združena ekipa Bora in Brega, ki ji je lani za las spodletelo napredovanje, je bila v ligi vključena po repasažu. Po sezoni 2003/04 bomo tako v najvišji deželni ligi imeli spet dve slovenski ekipi.

Največ novosti je pri Slogi. Kot smo že poročali, bo člansko ekipo letos vodil Peter De Walderstein. Dvanajstčlansko skupino sta med poletjem okreplili podajalka Karin Crissani, ki ima večletne izkušnje v B-ligi, in napadalka Chiara Fazarinc, ki je lani igrala v Krmelu, ki je ne-pričakovano napredoval v B2-ligo. Na pripravah pa se je ekipi pridružila še Elisa La Bianca, letnik 1987, ki solidno igra v napadu. Trener De Walderstein je pojasmnil, da bo Eliso, ki je pred prihodom k open-skemu klubu igrala pri Libertasu v C in B2-ligi, eno leto tudi pri Boru, izkoristil vlogi korektorja. »Ekipa je na papirju res okrepljena, sedaj pa bo treba preveriti uigranost. Letošnji cilj je brez pogojno obstanek v ligi, kar bo več, pa bo seveda dobrodošlo,« je povedal trener. Mladinki so vključili v ekipo: le-te bodo izkušnje nabirale v 1. diviziji. Slogašice bodo pred prvim nastopom v deželnem pokalu formo preverile na tradicionalnem mednarodnem turnirju Bazoških junakov. Prva tekma bo v soboto 19. septembra proti Gradisci, že naslednji dan pa najbrž derbi s Kontovelom.

Na Stadionu 1. maj pa se je v ponedeljek zbrala razširjena skupina združene ekipe Bora in Brega. Igralkam, ki so lani nastopale v D-ligi, so se letos pridružile še štiri mlajše igralke, ki še nastopajo v prvenstvu U16. S treniranjem sta začeli tudi sestri Colsani, Aleksija (lani pri Slogi List) in Melina, ki se bosta po vsej verjetnosti pridružili članski združeni ekipi. Jedro ekipe pa ostaja enako: »Glavni cilj je vključevanje mlajših igralk. Skriva se želja, da bi na igrišču lahko igrale samo mladinke,« je napovedal trener Smotlak in dodal, da bo vsekakor prvenstven cilj obstanek v ligi. Združena ekipa Bor Breg Kmečka banka je po odhodu Roberta Contin dobila tudi novega libera. V obrambi bo igrala Antonella Faimann, ki se k svetoivanskemu klubu vraca po ne-kajletnem mirovanju.

Program dela je že začrtan: Silva Meulja bo s pomočjo trenerja Saše Smotlaka prva dva tedna vsak dan vodila kon-

Bor Breg Kmečka banka je s treningi začel na Stadionu 1. maja. Sloga trenira v šolski telovadnici na Opčinah, prvenstvene nastope pa bo igrala v Repnu

KROMA

dicijsko pripravo, nato pa bo ritem dela manj intenziven. Med letom bo združena ekipa trenirala trikrat do štirikrat tečensko. Skupina je letos razširjena (skupno je 19 igralk), saj bo prisotnost na treningih nekaterih odsivena od delovnih obveznosti in poškodb. Bor Breg Kmečka banka ne bo nastopal v deželnem pokalu. Prvi uradni nastop ga čaka 27. septembra na Memorialu Laure Maver, pred tem pa se bo uigral na prijateljskih tekmalah. (V.S.)

BOR BREG KMEČKA BANKA
2009/10: podajalki: Tjaša Gruden (78), Giulia Sadłowski (80), Martina Žerjal in Stefania Visintini (obe 94); blokerke: Ivana Flego (80), Maria Della Mea (88), Ingrid Sancin (73), Kristina Bezenšek (77), Katerina Pučnik (94); krilne napadalke: Katja Vodopivec (76), Katja Svetič (84), Anja Grgić (89), Lara Legovich (85), Irena Kneipp (94), Melina Colsani (93); korektorji: Martina Flego (77), Nataša Žerjul (84), Aleksija Colsani (90); libero: Antonella Faimann (76).

SLOGA LIST 2009/10: podajalki Karin Crissani (82) in Daniela Ciocchi (76), blokerke: Staška Cvelbar (83), Jessica Maurovich (90) in Barbara Gregori (70), krilne napadalke: Chiara Fazarinc (87), Tanja Babudri (89), Alice Spangaro (88), Michela Spangaro (89), korektorja Fanika Starc (85) in Elisa La Bianca (87), libero Ivana Gantar (84). Trener: Peter De Walderstein.

ATLETIKA - Mednarodni pokal Alpe Jadran Novi evropski veteranski rekord Fabia Ruzzierja

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier ([na slike na najvišji stopnički v Zadru](#)) je na peti preizkušnji mednarodnega pokala Alpe Jadran v Zadru na Hrvatskem tekmoval kot prerojen. V hitri hoji na 5 kilometrov je z odličnim časom 22:28,93 premočno slavil zmago in izboljšal evropski veteranski rekord. Zanj je bil to letošnji najboljši čas. »Škoda, da nisem tega časa dosegel pred kratkim na svetovnem ve-

teranskem prvenstvu na Finsku, saj bi tako odnesel domov zlato klonjaj,« je dejal Ruzzier. Za njim se je v Zadru uvrstil slovenski hitrohodec Vladimir Veršec (23:48), tretji pa je bil Hrvat Želimir Haubrih (25:05). V ženski konkurenči je zmagal bosanska tekmovalka Melita Halilović (26:03). Ruzzier vodi tudi v skupni razvrstitvi. Prihodnja tekma pokala bo 5. septembra v Judenburgu v Avstriji.

BALINANJE - V okviru sežanskega občinskega praznika

V znamenju prijateljstva

Na turnirju v Pliskovici so nastopile tudi ekipe s tržaškega Krasa - Zmagala je združena ekipa Lokev-Pobegi

O.K.

Balinarji na turnirju v Pliskovici

Balinarski klub Pliskovica, ki združuje 15 članov, je sežanski občinski praznik počastil s tradicionalnim balinarskim turnirjem, ki se je letos odvijal že 24. zapored. Na turnirju je nastopilo 16 ekip, iz zamejstva pa so tekmovali ekipe Zarje iz Bazovice, Gaje s Padrič in Gropade, Kraškega doma iz Repen, Krasa iz Zgonik in Primorja s Proseka. Tekmovalci so se že od jutrišnjih ur, ko so domačini pripravili tudi pohod Od vasi do vasi, pomerili na dvosteznem balinišču v Pliskovici, pa tudi v Kobjeglavi in Repentabru. Prehodni pokal, ki so ga lani prvič uveli v spomin na pokojnega domačega balinara Jožeta Vrabca, je letos podelil njegov brat Milan Vrabeč, ki je prišel iz Avstralije na dopust v domači kraj. Prejela ga je združena ekipa Lokev-Pobegi. Druga je bila ekipa Rovne Štorje pred Krasom Opatje selo in Gajo Padriče-Gropada. Branko Može je kot predstavnik sežanske občine podelil pokale za prve štiri uvrščene ekipe, medtem ko so pokal prejeli še ekipe do osmega mesta: Pliskovica, Hrast Kobjeglava, Repentabor in Kras Zgonik. Najmlajši udeleženec tekmovalnega je bil domačin Primož Durčik, ki se je uvrstil v finale državnega prvenstva posamezno zahodna skupina s tekmo v Idriji. Mladi balinarji v zahodni ligi pa se bodo 30. avgusta pomerili na državnem prvenstvu v Kobjeglavi, kjer bodo nastopile še ekipe iz Košane in Gorških Brd. Po besedah predsednika BK Pliskovica Aleša Žerjala pa njihovo društvo tekmuje na raznih prijateljskih turnirjih kot tudi v občinski ligi.

Olga Knez

KOŠARKA

Danes na Opčinah Jadran proti Cornu di Rosazzo

Jadran Mark se bo po prvih treningih že preizkusil na prvi prijateljski tekmi. Na Opčinah se bodo varovanci trenerja Grbaca pomerili s Cornom di Rosazzo, ekipo, ki bo letos nastopala v amaterski B-ligi. Tekma se bo začela ob 21. uri, vstop je prost.

Breg, ki bo letos nastopal v deželni C-ligi, pa bo v petek ob 19. uri igral prijateljsko tekmo proti Portorožu v dolinskom športnem centru Silvana Klaviana.

NOGOMET

Vesna nocoj v Tržiču

Sinoč se je v Tržiču (igrišče Cosulich) začel tradicionalni predprvenski turnir »Francesco Brienza«, ki ga organizira tržički klub Fincantieri. Danes zvečer bo v okviru skupine B nastopila kriška Vesna, ki bo ob 19.30 igrala najprej proti San Canzianu (1. AL). Po 45 minutah se bo poraženec s prve tekme pomeril z Muggio (elitna liga), proti kateri bo nato igral še zmagovalec. V skupini A nastopajo Fincantieri, Turriaco in Staranzano, v skupini C pa Ronchi, Fogliano in Romana. Prvouvrščena ekipa se bo uvrstila v finale, ki bo čez en teden.

KOLESARSTVO

Devinova kolesarja na cestni dirki v Pierisu

Preteklo nedeljo sta Devinova kolesarja Matteo Visintin in Erik Mozan nastopila na cestni dirki v Pierisu v priredbi kluba Team Isonzo za 17. pokal Elettromarket.

22 nastopajočih prvega letnika in 25 tekmovalcev drugega letnika je prevozilo 41,9 km dolgo progo s povprečno hitrostjo 33,2 km/h. Tokrat so kolesarji tekmovali skupaj, prevoziti so morali šest krogov. Bil je vetroven dan in to je bilo za kolesarje še bolj naporano. Končni zmagovalec Mattia Vianello je pri zadnjem kilometru pobegnil in zmagal. Devinovca Matteo Visintin in Erik Mozan sta privozila na cilj v glavnini in zasedla 5. oziroma 13. mesto v svoji kategoriji.

Obvestila

ŠOOLYMPIA prireja skateboard šolo (trener Miha Vogrinčič) od ponedeljka, 31.8. dalje, na plošči pred telovadnico »Olympia« na drevoredu XX. septembra 85 v Gorici. Vpisovanje in informacije na 0038640177380 (Miha Vogrinčič).

AŠD SOKOL pod pokroviteljstvom ZSSDI organizira na odprttem igrišču v Nabrežini naslednje poletne priprave v košarki. Letniki 1998, 1999 in 2000 od ponedeljka 31. avgusta do sobote 5. septembra 2009 od 17.30 do 19. ure. Letniki 1996 in 1997 od ponedeljka 31. avgusta do sobote 5. septembra 2009 od 8. do 12. in 30. Urne nadaljnih treningov bomo javili na pripravah. V primeru slabega vremena bodo treningi v nabrežinski telovadnici.

ŠD KONTOVEL in AŠD SOKOL organizirata v sodelovanju z ZSSDI odbobjarski kamp od ponedeljka, 31. avgusta do petka, 4. septembra od 8.30 do 16.00. Kamp je namenjen dekljam letnikov 2002-1996. Vpis neposredno pred začetkom kampa. Zbirališče bo v ponedeljek, 31. avgusta (ob 8.30) na igrišču na Kontovelu. INFO: 3383277407 (Nicole) in 3397702957 (Anja).

ŠZ BOR Gimnastični odsek obvešča, da bodo potekale intenzivne priprave za vsa deklja od 6. leta dalje, ki se že ukvarjajo z ritmično gimnastiko od 31.8. do 9.9. od 9. do 12. Za informacije in prijave poklicite na tel. 3282733390 (Petric).

OKVAL in ZŠSDI prirejata od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Dobrodobu odbobjarski kamp za deklje in dečke od 6. do 12. leta starosti. Kamp bo vodil odbobjarski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbelo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 3281511463 (Ingrid) ali 39325095 (Sandro v večernih urah).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja Cheerleading Free Open Day v soboto, 5. septembra, od 9. do 16. ure v telovadnici B. Bevk na Opčinah. Brezplačni dan s plesnimi in navijaškimi delavnicami ter demonstracijami društvenih skupin. Namenjen je osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem. Prijave in info na tel. št. 3497597763 (Nastja) ali info@cheerdancemillenium.com

CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠSDI organizira »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah od 31.8. do 4.9. Kamp je namenjen dekljam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št. 3497597763 (Nastja), 3356278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillenium.com.

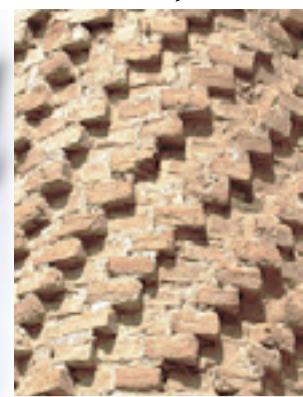

Bojan Brezgar

Iran, imperij razuma

Čas, ko se vera loči od ljudstva
in ljudstvo obrne hrbet veri

5

Vzgodovini Perzije nima vse vladajoče dinastije istega pomena. Pravzaprav se z vidika arhitekture in kulture omenjajo predvsem trti dinastije; poleg Ahemenidov še Sasanidi in Safavidi. Konec dinastije Ahemenidov je zapečatil Aleksander Veliki, sledili so Seleucidi in Parti, nato pa od leta 224 do leta 642 Sasanidi.

Sasanidi so pomembni predvsem iz dveh razlogov: zaradi zelo značilne arhitekture in zaradi degeneracije zoroastrske vere, ki je nato privedla do naštega prevzema islama v državi.

V Sarvestanu, nedaleč od ceste, ki iz Širaza vodi v Kerman, je dobro ohranjen palat iz časa Sasanidov. Gre za nekakšen lovski dvorec, kajti Sasanidi so ljubili lov. Tu se prvič pojavlja nova arhitektonská prvina, kupola.

Ko smo pisali o Aleksandru Velikemu in uničenju Perzepolisa, nismo napisali, da obstajata o tem dogodku dve verziji. Po eni naj bi Aleksander dal porušiti Perzepolis, obstaja pa tudi verzija, po kateri je bil Aleksandru Perzepolis zelo všeč in ga je želel ohraniti, vendar je palat zgorela med zavojo, ki so jo priredili, ko se je Aleksander vračal iz Indije. Streha je bila namreč lesena in slonela je na velikem tramovju.

To je problem, s katerim so se soočili Sasanidi in v njihovem obdobju je tramevje izginjalo in nadomeščale so ga kupole. Tudi zgradbe, v katerih na podnežju še danes živijo ljudje, so zgrajene na ta način: kupola ob kupoli, kar je temeljna značilnost perzijske arhitekture že več kot pol drugo tisočletje. Šele železobeton je to značilnost delno spremenil.

Pa še nekaj: Sasanidi so vsa poslopja gradili iz surove opeke; dejansko so bila cela mesta zgrajena iz blata. Dejstvo, da je kar nekaj teh objektov še ohranjenih, kaže na veliko dorečenost gradbene tehnike.

Bam je daleč najbolj znano mesto iz te dobe. Je največje mesto na svetu zgrajeno iz blata. Bilo je biser iranskega turizma, vse do leta 2003, ko ga je porušil katastrofalen potres. Žrtev je bilo veliko, tudi med tujci. Znana je zgodba o dveh ameriških zakoncih: z vodico in šoferjem sta bila na ogledu Bam in že lela sta tam ostati čez noč. Namestila sta se v majhnem hotelu, vodica in šofer pa sta se vrnila v Kerman z dogovorom, da se naslednjega jutra zopet srečajo in nadaljujejo z ogledom. »Midva bova nocoj uživala lepote Bama,« sta dejala ob slovesu. Mož je umrl in žena je preživelila. Še se vrača v Bam.

Bam sedaj obnavljajo, vendar turistom ni dostopen. Zato turiste usmeri-

jajo v Rayen, mesto, ki je bilo poletna rezidenca guvernerja Bama.

Rayen je nekakšna trdnjava na griču, pod katerem se je razvilo kar veliko mesto. Trdnjava obdaja visoko obzidje, s katerega se ponuja krasen razgled na zasnežene vrhove; sneg tu ne skopni niti v poletnih mesecih. Reke, ki pritekajo z gora, omogočajo v teh krajinah dokaj razvito kmetijstvo in ob cesti se razprostirajo nasadi fig in pistacij; videti je, da je zemlja rodotvorna in kmetje so tu organizirani, opremljeni s traktorji. Še zlasti pistacie so menda zelo donosne.

Ni čuda, da so si guvernerji Bama, ki leži na bolj puščavskih tleh, izbrali ta kraj za poletno rezidenco. Skozi obzidje vodijo dokaj ozka vrata, v notranjosti pa se pred teboj odpre pravo mesto. Vse je zgrajeno iz surove opeke, blata in slame. Tu ni veliko dežja, ampak, če dežuje, pač škodo popravijo kar z istim blatom in slamo. Pravzaprav je vse dokaj enostavno.

Zanimivo je, da je notranjost prostorov hladna, čeprav je zunaj prava pripeka. Dinnikov ni, so pa luknje v stropu kuhinj. Sredi trdnjave je vodnjak, ki je zagotavljal pitno vodo tudi v sušnih časih. Sicer pa je uradna rezidenca guvernerja povsem ločena od bivališč za »navadne ljudi«, ki v času Sasanidov niso uživali nobenih pravic. Za to rezidenco je zanimivo, da vsebuje arhitektonsko prvino, ki je še danes značilna za perzijsko oziroma iransko arhitekturo: to je iwan, prostor zaprt na treh straneh in odprt na četrti, ki se odpira na dvojni kvadratne oblike. Okoli dvojni kvadratne se odpirajo štiri iwani, in tu se je odvijala glavnina vsakodnevnega življenja: prostori so zračni, vendar senčni, kar je

za tiste vroče kraje zelo pomembno. Tu so prebivalci sedeli in kadili. V rezidenci sta dve taki strukturi, ena je zasebna guvernerjeva, druga pa za goste in morebitna javna srečanja.

Kar pa zadeva kajenje, še ena zanimivost. V Rayenu je bila tudi tržnica, bazar, ki za turiste še deluje. Tu nekateri obrtniki izdelujejo orodje, ki so ga nekoč uporabljali za predelavo opija. In to opremo tudi prodajajo...

Sasanidi so utrdili perzijski imperij. Njihov sovražnik ni bila več Grčija ampak rimske cesarstvo. Z Rimljani so najpomembnejšo zmago dosegli v Edessi v današnji Grčiji, ko so tudi zajeli cesarja Valeriana, ki je nato umrl v ujetništvu.

Ta dogodek je zabeležen na reliefu, ki je vklesan v Nash-e Rostamu, na tanko tam, kjer so v steni vklesani grobovi Ahemenidov. Sasanidi so prav v to

Zgoraj: trdnjava obdaja visoko obzidje, s katerega se ponuja krasen razgled na zasnežene vrhove; sneg tu ne skopni niti v poletnih mesecih.

Levo: tu nekateri obrtniki izdelujejo orodje, ki so ga nekoč uporabljali za predelavo opija.

Desno: gre za nekakšen lovski dvorec, kajti Sasanidi so ljubili lov. Tu se prvič pojavlja nova arhitektonská prvina, kupola, kupola.

steno vklesali nekaj reliefov, ki označujejo najbolj slavna obdobja njihove dinastije. Z izbiro kraja so očitno pokazali na kontinuiteto z Ahemenidi in torej na moralno nasledstvo prvega perzijskega imperija. Med reliefi, ki so zelo dinamični, veliko bolj od reliefov v Perzepolisu, je kronanje kralja Sasanidov, je pa tudi zmaga nad Rimljani in zatej cesarja Valeriana. Na vseh reliefih pa se pojavlja svečenik zoroastrske vere. Sasanidi so jo namreč razglasili za državno veroizpoved.

Prav na tem kraju je štiroglato poslopje, nekakšna kocka, kjer naj bi našli kamnite ploščice z vklesanim besedilom aveste, nekakšnega svetega pisma zoroastrske vere. Verjetno gre za kopijo, kajti v času invazije Aleksandra Velikega se je izvirno besedilo izgubilo in še v obdobju Sasanidov so ga ponovno oblikovali.

Skratka, v času Sasanidov je vera zadobila nov značaj in svečeniki so pridobili veliko oblast. Zelo omejene so bile tudi možnosti šolanja: šolali so se samo sinovi bogatašev, pri čemer te besede ne moramo pojmovati po današnjih kriterijih. Šolanje je pomemblo predvsem, da se je nekdo izučil obrti, tega pa nižemu sloju prebivalstva niso dovolili. Duhovniki so to odločitev podpirali in še dodatno ustvarjali razlike v družbi.

To pa tudi pomeni, da se je nadavno ljudstvo, ki je živilo v pogojih, ki niso daleč od suženjstva, oddaljilo od vere, ker v njej ni našlo utehe oziroma odgovora na težko stanje, v katerem je živilo.

Ko se je torej pojavil islam, je tu naletel na zelo plodna tla. Mohamed je govoril o tem, da so vsi ljudje enaki in da ni sprejemljiva nobena oblika suženjstva. Perzijci so novo vero sprejeli; pravzaprav so jo izkoristili predvsem zato, da se otresejo oblastnih duhovnikov, ki so, poleg vladarskih družin, še dodatno zatirali in izkorisčali ljudstvo. V dveh stoletjih je celotna Perzija postala islamska; tisti, ki so vztrajali pri prejšnji veri, so bili emarginirani ali so se izselili. Tudi vladarji, ki so kaj kmalu uvideli, kam veje veter, so se temu prilagodili.

Odtlej je islamska vera dominirala tudi Perzijo. Dinastije Sasanidov je bilo konec, dolga leta so Perziji vladali Arabci in Turki, nato so po vmesnem obdobju Seldžukov državo zasedli Mongoli, novo obdobje perzijske države pa se začenja skoraj tisoč let po koncu dinastije Sasanidov, ko je leta 1502 prišla na oblast dinastija Safavidov. Njen vzpon predstavlja začetek zlate dobe Perzije.

se nadaljuje

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Milej)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
- 18.40** Čezmejna TV:
 Primorska kronika
20.25 Tv Kocka:
 Kamorkoli naokoli...po svetu - Hrošč
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

- 6.05** Aktualno: Anima Good News
6.10 Torte in faccia!
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
9.35 Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
10.40 Nan.: 14° Distretto
11.30 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Verdetto finale
15.00 Nan.: Il Maresciallo Roccia
16.45 Nan.: Cotti e mangiati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kvizi: Reazione a catena
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Šport: Rai Sport
20.45 Šport: Nogomet: Fiorentina - Sporting Lisbona
22.50 Šport: Play Off Champions
23.20 Dok.: Passaggio a Nord Ovest
0.30 Nočni dnevnik

- 6.00** Variete: Scanzonatissima
6.20 13.50 Aktualno: Tg2 Medicina 33
6.25 Aktualno: Capitani in mezzo al mare
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.25 Tracy & Polpetta
10.40 Aktualno: Tg2 E....state in rubrike
11.25 Nan.: Orgoglio (It., '04)
13.00 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 E....state con Costume
13.45 Aktualno: Si, viaggiare
14.00 Nan.: 7 vite
14.25 Nan.: Numb3rs
 igra David Krumholtz

- 16.00** Nan.: Alias
16.40 Nan.: Las Vegas
17.25 Nan.: Due uomini e mezzo
17.45 Risanke
18.05 Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti
19.00 Nan.: Piloti
19.35 Nan.: Squadra Speciale Lipsia
21.05 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze
21.50 Nan.: Brothers & Sisters
23.40 Dok.: La Storia siamo noi
0.40 Nan.: Jonny Zero

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: La fuga (det., ZDA, '47, r. D. Daves, i. H. Bogart, L. Bacall)
10.50 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike

- 14.55** Dnevnik - kratke vesti
15.00 Variete: Trebisonda - Melevisione
16.30 Šport: Beach Volley
17.15 Nan.: Arsenio Lupin
18.00 Dok.: Geo Magazine 2009
18.25 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob Moon Walk 1969/1999

- 20.15** Nan.: Wind at My Back
20.35 Nad.: Un posto al sole d'estate
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: Amore criminale (vodi **Camila Raznovich**)

- 19.40** Nan.: Buona la prima!
20.15 Kvizi: Mercante in fiera
21.10 Aktualno: Mistero (v. E. Ruggeri)
23.20 Film: Urban Legends: Bloody Mary (srh., ZDA, '00, r. J. Ottman, i. J. Morrison)

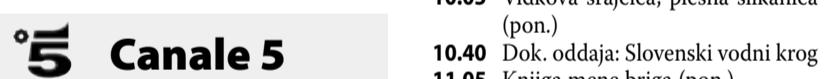
- 7.00** 8.35, 13.30, 16.45, 19.30, 0.02 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled Tiska
9.30 Nan.: Don Matteo 5
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
12.45 19.05 Aktualno: Divertiamoci...
13.05 Aktualno: Pagine e fotogrammi
 Aktualno: ... Attualità
14.30 20.55 Klaščica glasba
15.35 Dokumentarci o naravi
16.25 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
20.00 Aktualno: Antichi palazzi
20.30 Deželni dnevnik
21.15 Variete: Ape Regina
21.30 Koncert: Festival Show 2009

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Il meglio di Omnibus Estate, sledi il meglio di Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg, sledi Due minutti in un libro
10.25 Nan.: FX
11.30 Nan.: Mike Hammer
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Quel maledetto ispettore Novak (voh., V.B., '69)
16.05 Nan.: Star Trek
17.10 Dok.: La7 Doc
18.05 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 0.45 Dnevnik
20.30 Variete: Victor Victoria - Senza filtro (v. V. Cabello)
21.10 Dok.: La gaia scienza (v. M. Tozzi)
23.20 Nan.: Cold Squad
0.05 Variete: Grazie al cielo sei qui

- 7.10** Nan.: Tutti amano Raymond
7.30 Nan.: T. J. Hooker
8.30 Nan.: Mc Gyver
9.20 Nad.: Vivere
10.20 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.30 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
11.40 Nan.: Doc
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Nad.: Sentieri
16.50 Film: Indovina chi viene a merenda? (kom., It., '69, r. M. Ciocciolini, i. F. Franchi)
19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv
19.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Nan.: Julie Lescaut
23.20 Nan.: The Unit
1.15 Nočni dnevnik

- 6.00** Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.30 Dok.: Miracolo degli animali
8.40 Film: Mi chiamano radio (dram., ZDA, '03, r. M. Tollin, i. C. Goding)
9.40 16.35, 17.45, 22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Nan.: Distretto di polizia 8
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nan.: Il mammo
15.20 Film: Innamorarsi ancora (kom., Nem., '04, r. A. Zeller, i. H.V. Stretten, T. Ruland)
17.00 Film: Annuncio d'amore (kom., ZDA/Nem., '03, i. T. Polo)
18.50 Kvizi: Sarabanda (v. T. Mammucari)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.20 Film: Gli ostacoli del cuore (dram., ZDA, '09, r. S. Feste, i. P. Brosnan, S. Sarandon)
23.30 Aktualno: Matrix Estate
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

- 6.10** Nan.: Ti presento i miei
7.00 Nan.: Hercules
8.00 13.40, 17.25 Risanke
9.50 Nan.: Phil dal futuro
10.20 Nan.: Xena - Principessa guerriera
11.20 Nan.: Baywatch
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Nan.: Dawson's Creek
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: Sleepover Club
19.25 Nan.: Love Bugs 3

- 22.10** Predstava amaterske gledališke skupine Poljane: Cvjetje v jeseni
23.45 Slovenska jazz scena

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Alpe Jadran
14.45 Dok. odd.: Nautilus
15.15 Arhivski posnetki
16.00 »Q« - trendovska oddaja
16.50 Biker explorer
17.15 Srečanje z...
18.00 Minute za
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.30 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.15 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Šport
19.25 Kratkometražni filmi: »Maremetraggio«
20.00 Dok. oddaja: City Folk
20.30 Metalcamp 2008
21.00 Dok. oddaja: Po stari Ljubljani
21.30 Dok. oddaja: Buon vento
22.15 Globus
22.45 Dok. oddaja: Potovanje po Nemčiji
23.45 Istra in...
0.50 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

- 8.00** Dnevnik Tv Primorka
8.20 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinski kviz: Če me spomin ne varva (pon.)
18.45 Kulturni utrnek
19.00 Športni ponedeljek (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, kulturna in vremenska napoved
20.30 Objektiv
21.00 Odprtia tema
23.30 Nad.: Jelena

- RADIO TRST A**
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena - 2. del; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Oglajevanje od začetkov do danes; 12.15 Ženski portreti; 13.20 Primorska poj; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Marvica - Odprta knjiga; 18.00 Koncertati in Donizettijevih operah; 19.35 Zaključek oddaja.

- RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)**
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jurtranjik; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Utrinki radijskega življenja; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Slovenci ob meji; 22.30 Crossroads.

- RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)**
 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italio heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

- SLOVENIJA 1**
 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrožvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Izliv; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za sanson; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za priletjen konec dneva.

- SLOVENIJA 2**
 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Poslanici; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.10 Vzhodno od rocka; 18.30 Knjižni namig; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.
- SLOVENIJA 3**
 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jurtranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Div

VREMENSKA SЛИКА

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

Danes bo Alpe oplazila atlantska fronta, nad našo deželo bodo zato začasno dotekali šibki jugozahodni tokovi, ki bodo občasno vlažnejši.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 19.54
Dolžina dneva 13.35

LUNINE MENE
Luna vzide ob 13.41 in zatone ob 22.27

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.10 najvišje -4 cm, ob 6.22 najnižje -12 cm, ob 13.44 najvišje 31 cm, ob 22.26 najnižje -23 cm.
Jutri: ob 14.00 najvišje 21 cm, ob 0.53 najnižje -27 cm.

BIOPROGOZA
Danes bo sprva vremenski vpliv ugoden, popoldne bo po nekaterih nižinah občutek soparnosti. Najbolj občutljivi bodo imeli značilne vremensko pogojene težave. Moteno bo spanje v noči na četrtek.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja je 22,9 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 27 2000 m 13
1000 m 22 2500 m 10
1500 m 17 2864 m 8

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu v gorah dosegel 7, po nižinah 6 in pol.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Dopoldne bo povsod prevladovalo zmerno oblačno vreme, čez dan se bo nekoliko pooblačilo zlasti v hribih. Popoldne bodo možne plone in nevihte, ki bodo verjetnejše v Karniji. Tudi drugod po deželi niso nevihte povsem izključene. Ob morju bo pihal šibak do zmeren južni do jugovzhodni veter. Nekoliko soparnejše bo kot prejšnje dni.

Večinoma sončno bo, popoldne bodo predvsem v zahodni Sloveniji nastale posamezne nevihte. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 16, najvišje dnevne od 25 do 30 stopinj C.

NAPOVED ZA DANES

Po nižinah in ob morju bo zmerno oblačno, pihali bodo krajenvi vetrovi. V predalpskem svetu in v Alpah bo več spremenljivosti, popoldne ni povsem izključena kakšna krajevna nevihta.

Jutri in v petek bo povečini sončno in vroče. V četrtek popoldne bo predvsem na zahodu in severu države možna kakšna nevihta.

NAPOVED ZA JUTRI

POLETNI FOTOUTRIP '09

NA POČITNICE
S PRIMORSKIM
DNEVNIKOM

SEUL - Vesoljska tekma na Dalnjem vzhodu

Južna Koreja sama izstrelila svoj satelit

SEUL - Južna Koreja je včeraj izstrelila svojo prvo raketo, ki je v vesolje ponesla telekomunikacijski satelit, ki pa se ni uspešno utiril. Južna Koreja je izstrelitev raket, ki so jo pozorno spremljali tudi v Severni Koreji, sprva načrtala že za konec julija, a jo je večkrat prenesla zaradi tehničnih težav. Včeraj je šlo pri izstrelitvi sprva vse po načrtih, so po poročanju ameriške tiskovne agencije AP sporočili iz Seula. Raketo so okoli 10. ure po srednjevropskem času izstrelili iz vesoljskega centra na otoku Oenaro, 450 kilometrov južno od Seula, pet minut kasneje pa se je druga stopnja rakete uspešno ločila od prve. Druga stopnja rakte je ponesla satelit v orbito, a ga ni uspešno utirila, je sporočil južnokorejski minister za znanost Ahn Byong Man.

Izstrelitev si je preko neposrednega televizijskega prenosa ogledalo več milijonov Korecev. Južna Koreja je prvič sama izstrelila telekomunikacijski satelit. V vesolju ima sicer že enajst satelitov, ki pa jih je tja ponesla s tujimi raketami. Tudi tokrat je izstrelila raketo, zgrajeno s pomočjo ruske tehnologije, a s svojega ozemlja. Kot navaja AP, se želi Južna Koreja izstrelitvijo rakete priključiti ve-

soljski tekmi na Dalnjem vzhodu in s svojimi zmogljivostmi konkurirati Kitajski, Japonski in Indiji.

V Severni Koreji so že pred današnjo izstrelitvijo opozorili, da bodo pozorno opazovali, kako se bodo na južnokorejsko raketo odzvali v svetu, zlasti v ZDA. Severna Koreja je aprila izstrelila lastno večstopenjsko raketo, ki naj bi prav tako v vesolje ponesla satelit. Toda mednarodna skupnost je to ocenila kot preizkus balistične rakete, ki bi lahko ponesla jedrsko orožje. Varnostni svet ZN je zaostril sankcije proti režimu v Pjongjangu, ker naj bi kršil prejšnje resolucije, ki Severni Koreji prepovedujejo aktivnosti z raketen tehnologijo.

V Južni Koreji opozarjajo, da izstrelitev obeh raket ne gre primerjati. Podudarajo, da so dejana Južne Koreje polnoma transparentna in zagotovo namenjena miroljubni uporabi raketne tehnologije. »Naša država, podpisnica mednarodnih sporazumov o neširjenju jedrskega orožja, se je vesoljskega razvojnega programa lotila odgovorno in odprto,« pravi tiskovni predstavnik obrambnega ministrstva v Seulu Won Tae Jae. (STA)

Tudi na Plaza de Revolution v Havani beremo Primorski Dnevnik

več fotografij na www.primorski.eu